

DOKAP

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Doğu Karadeniz Projesi
Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

2023 YILI FAALİYET RAPORU

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DOKAP

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Doğu Karadeniz Projesi
Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

2023 YILI FAALİYET RAPORU

ŞUBAT-2024

İÇİNDEKİLER

I. GENEL BİLGİLER	8
A. VİZYON VE MİSYON	8
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	9
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	12
1. FİZİKSEL YAPI	12
2. TEŞKİLAT YAPISI.....	12
3. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR.....	13
4. İNSAN KAYNAKLARI	14
5. DOKAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI KOORDİNATÖRLÜKLERİ	17
6. YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ.....	22
II. AMAÇ VE HEDEFLER.....	23
A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ	23
B. TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER	27
1. On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023).....	27
2. Orta Vadeli Program (2023-2025)	28
3. 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı	28
4. DOKAP Bölge Kalkınma Programı (DOKAP Eylem Planı) (2021-2023)	28
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	31
A. MALİ BİLGİLER	31
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	31
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	32
3. Mali Denetim Sonuçları.....	32
B. FAALİYET- PROJE VE PERFORMANS BİLGİLERİ	33
A. FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ	33
B. PERFORMANS SONUÇLARI TABLOLARI.....	62
C. PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	72
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	73
A.ÜSTÜNLÜKLER.....	73
B.ZAYIFLIKLAR	73
C.ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	74
V. GENEL DEĞERLENDİRME.....	75

BAKAN SUNUŞU

Türkiye Yüzyılı'nı Kalkınmanın Yüzyılı yapma yolunda Cumhuriyetimizin 100. yılını idrak ettiğimiz bu dönemde yeni reformlarla adım adım büyüyen ülkemiz pek çok zor aşamalardan geçerek istikrarlı bir büyüme kaydetmiş ve bu günlere ulaşmıştır. Özellikle 2002 yılından bu yana gerçekleştirilen reform programlarıyla ülkemizin refahının tüm kesimlere adil bir şekilde dağılması için büyük bir gayret ve heyecanla çalışmaya devam etmekteyiz. Hükümet olarak gerçekleştirdiğimiz birçok reform programıyla; ekonomiden sosyal politikalara, sağlıktan eğitime, temel hak ve özgürlüklerden yargı sistemine, yerel yönetimlerden çevreye, toplu konuttan ulaşım, sosyal güvenlik sisteminden yoksulluğun azaltılması ve gelir

dağılımının iyileştirilmesine kadar birçok alanda önemli mesafeler kat ettik. Kalkınma Planları ile dünyadaki eğilimleri, risk ve belirsizlikleri dikkate alarak ve kaynakları en iyi biçimde kullanarak Ülkemizin potansiyelini daha yüksek seviyelere taşıyabileceği, orta ve uzun vadede küresel düzeyde etkili bir aktör olma hedeflerini içeren temel politikalar geliştirdik. Bu politikalar ile; bir taraftan ekonomimiz güçlenirken diğer taraftan vatandaşlarımızın hayat standartlarını yükseltirken sosyal ve bölgesel gelişmenin hızlandırılmasını sağlamış bulunmaktayız. Özellikle ekonomik ve sosyal refahın tüm bölgelere yayılması ve düşük gelirli bölgelerin sahip olduğu bölgesel dinamiklerin etkin bir şekilde kullanılmasıyla bölgeler arasındaki gelişmişlik düzeyinin en aza indirilmesine yönelik politikaların geliştirilmesi en temel hedeflerimiz arasında yer almıştır. Bu hedefler kapsamında geride kalan 22 yıl içerisinde birçok yapısal dönüşüm gerçekleştirilmiş, bölgelerimizin ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda program ve projeler uygulanmıştır. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığına ilave olarak kurmuş olduğumuz Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarımız (DAP, DOKAP, KOP) ile bölgesel eylem planları hazırlayarak, ihtiyaçları tespit ve analiz ederek yatırımlarımızı daha planlı bir şekilde gerçekleştirmekteyiz.

DOKAP Eylem Planları, Bölgeyi bütün olarak ele alan, bölgenin potansiyelini Bölge insanı ve Türkiye için azami düzeyde faydaya dönüştürecek bir plan niteliğindedir. DOKAP Eylem Planı (2024-2028) "Türkiye Yüzyılında çevreye duyarlı, afetlere dayanıklı, ileri teknolojiye dayalı yüksek katma değer üreten, geliri adil paylaşan, istikrarlı, güçlü ve müreffeh bir Türkiye" vizyonu taşıyan On İkinci Kalkınma Planının amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanacaktır. Eylem Planı, turizm, tarım, ulaştırma, ticaret ve lojistik alanlarında önemli potansiyele sahip olan DOKAP Bölgesinde milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini esas alarak ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlamak suretiyle Bölge refahının artırılmasına vesile olacaktır. Bölgede kamu kurum ve kuruluşlarının tüm sektörlerde yapmış olduğu yatırımların izlenmesine, değerlendirilmesine ve koordinasyonuna yönelik çalışmaları gerçekleştirecek olan DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın şeffaflık, tutarlılık, sorumluluk ve ilgili yönetmelik doğrultusunda hazırladığı "DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi 2023 Yılı Faaliyet Raporu" nun tüm taraflara yararlı olmasını diler, emeği geçen Başkanlık personelimize teşekkür ederim.

Mehmet Fatih KACIR

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkiye Yüzyılını yaşadığımız şu günlerde ülkemizin her bölgesinin tamamlayıcılık, bütünleşme ve işbirliğini güçlendirmek; genel ekonomi içerisindeki rol ve fonksiyonunu artırmak, bölgesel ve küresel etkinliğini geliştirmek devletimizin temel öncelikleri arasında yer almaktadır.

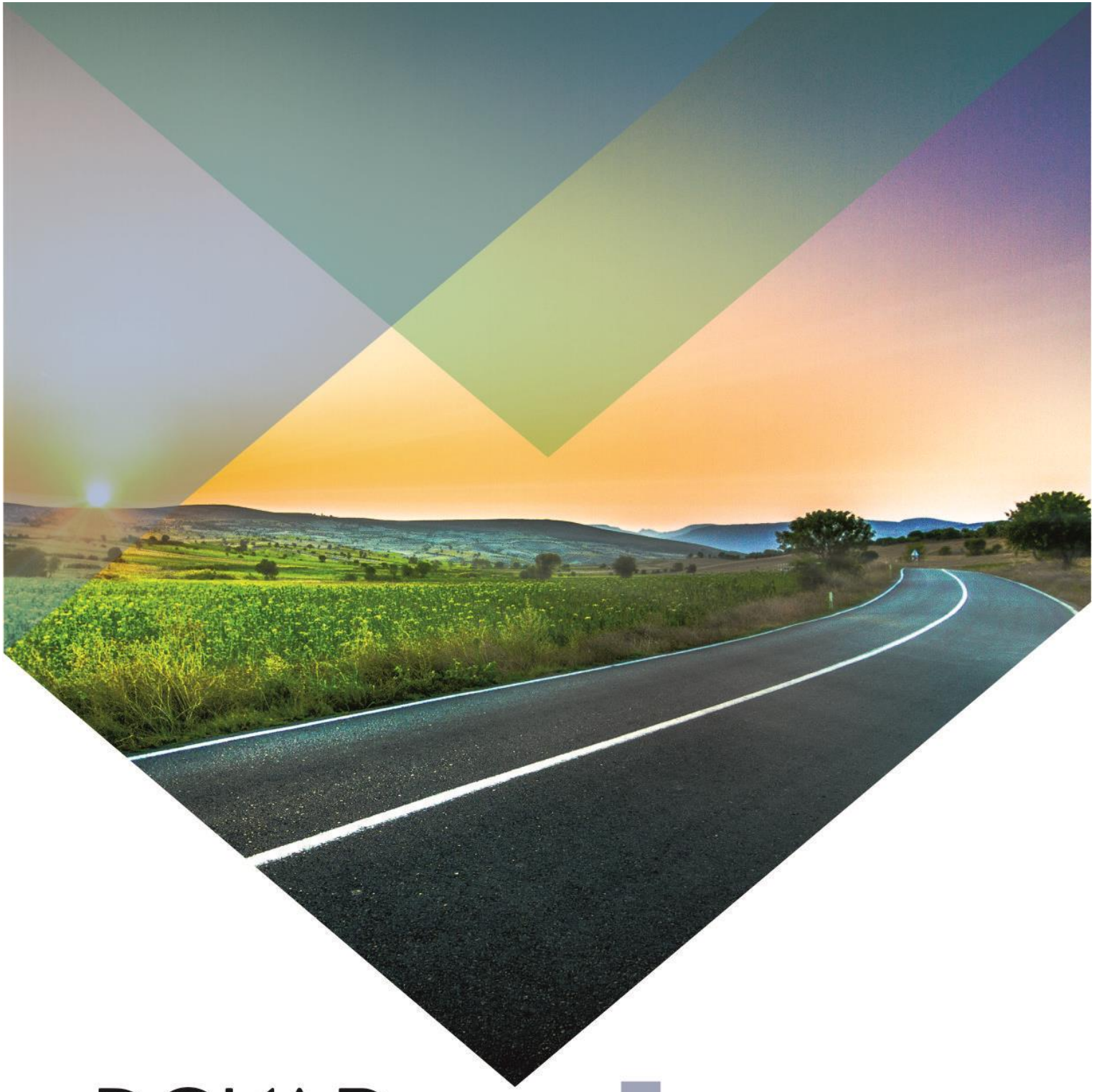
DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP BKİ), Doğu Karadeniz Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek, bu yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgeler arası ve bölge içi farklılıkları gidermeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine

katkıda bulunmayı amaçlayan bir bölgesel kalkınma projesidir. Artvin, Amasya, Bayburt, Çorum, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Tokat ve Trabzon illerini kapsayan Başkanlığımız; DOKAP Bölgesi'nin kalkınmasını hızlandırmak için, bölgede çeşitli sektörlerde farklı kuruluşlar tarafından yürütülmekte olan yatırımların ve faaliyetlerin eşgüdüm içerisinde gerçekleşmesini sağlamak, yatırımları yönlendirmek ve izlemek, kuruluşlar arası koordinasyonu sağlamak amacıyla 2011 yılından bu yana hizmet vermektedir.

Türkiye Yüzyılı için belirlenen hedeflere ulaşma yolunda, bölgeler arası farkların azaltılması, bölgenin rekabet gücünün öne çıkarılması, yerel kaynakların etkin ve verimli kullanılarak kalkınmanın hızlandırılması doğrultusunda; İdaremiz insan odaklı, sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için çalışmalar gerçekleştirmekte, Bölgede model olabilecek yenilikçi projeler geliştirmekte ve yürütmektedir. “DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Faaliyet Raporu”, 2003 yılında çıkarılan 5018 Sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” kapsamında, kamu idarelerine faaliyet raporlarının oluşturulmasında verilen yeni sorumluluklar çerçevesinde düzenlenmiştir. DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na tahsis edilen kaynakların belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığına yönelik hazırlanan DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Faaliyet Raporunun hayırlı olmasını diler, emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Hakan GÜLTEKİN

DOKAP BKİ Başkanı

DOKAP

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Doğu Karadeniz Projesi
Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

2023

I. Genel Bilgiler

I. GENEL BİLGİLER

A. VİZYON VE MİSYON

MİSYONUMUZ

Sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amacıyla kaynakları etkin ve verimli kullanarak yenilikçi çevre ve insan odaklı plan/programlar hazırlamak, koordine etmek, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek

VİZYONUMUZ

Bölgesel kalkınma alanında yenilikçi ve öncü bir kurum olmak

Güvenilirlik

Stratejik Bakış

Bilimsel ve Teknolojik Yaklaşım

Etkinlik ve Verimlilik

Koordinasyon

Temel İlkeler

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Merkezi Giresun'da bulunan ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip merkezi bir kamu teşkilatı niteliğinde olan DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığına 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile;

- Bölgenin kalkınmasının hızlandırılması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların proje ve faaliyetlerinin uyum ve bütünlük içinde yürütülmesini sağlayacak eylem planlarını hazırlamak, bunların uygulanmasını koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek,
- Eylem planları kapsamındaki kamu yatırımlarının etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için kurumlar arası koordinasyonu sağlamak,
- Eylem planlarının gerektirdiği yatırımlara ilişkin teklifleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde hazırlamak, önceliklendirmek ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına göndermek,
- Bölgedeki kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen yatırım projelerini izlemek ve değerlendirmek,
- İlgili kamu kurum ve kuruluşlarınca talep edilmesi halinde, yatırım projelerinin geliştirilmesine yardımcı olmak, bu sürece gerektiğinde mali ve teknik destek sağlamak,
- Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, kalkınma ajanslarının daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak,
- Bölgemizin gelişme potansiyeline, sorunlarına ve imkânlarına dair araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapmak,
- Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları için başta kurumsal kapasite ve beşeri kaynak konuları olmak üzere, mevcut proje ve programlarla mükerrerlik oluşturmayacak yenilikçi destek programları tasarlamak ve uygulamak

görev ve sorumlulukları verilmiştir.

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının görev ve sorumluluklarını belirleyen 642 sayılı KHK'ya ilave olarak kamu yönetimine ilişkin genel kapsamlı mevzuatın yanı sıra Başkanlığın faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla gerekli ikincil mevzuat da yürürlüğe konulmuştur. Bunlar:

- DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği,
- DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği

Tablo 1: 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvel

BAŞKANLIK ADI	MERKEZ	KAPSADIĞI İLLER
1. Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Erzurum	Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Sivas, Tunceli, Van
2. Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Giresun	Amasya, Çorum ¹ , Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Tokat ² , Trabzon
3. Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Konya	Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde, Yozgat

¹ 13 Mayıs 2020 tarihli ve 31126 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2538 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı’na göre Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Tokat ve Trabzon illerinden oluşan DOKAP BKİ görev alanına Amasya ve Çorum illeri ilave edilerek il sayısı on bire ulaşmıştır.

² 9 Eylül 2016 tarihli ve 29826 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2016/9140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’na göre Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun ve Trabzon illerinden oluşan DOKAP Bölgesine Tokat ili de eklenmiştir.

DOKAP

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Doğu Karadeniz Projesi
Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

2023

C.
C. İdareye İlişkin
Bilgiler

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

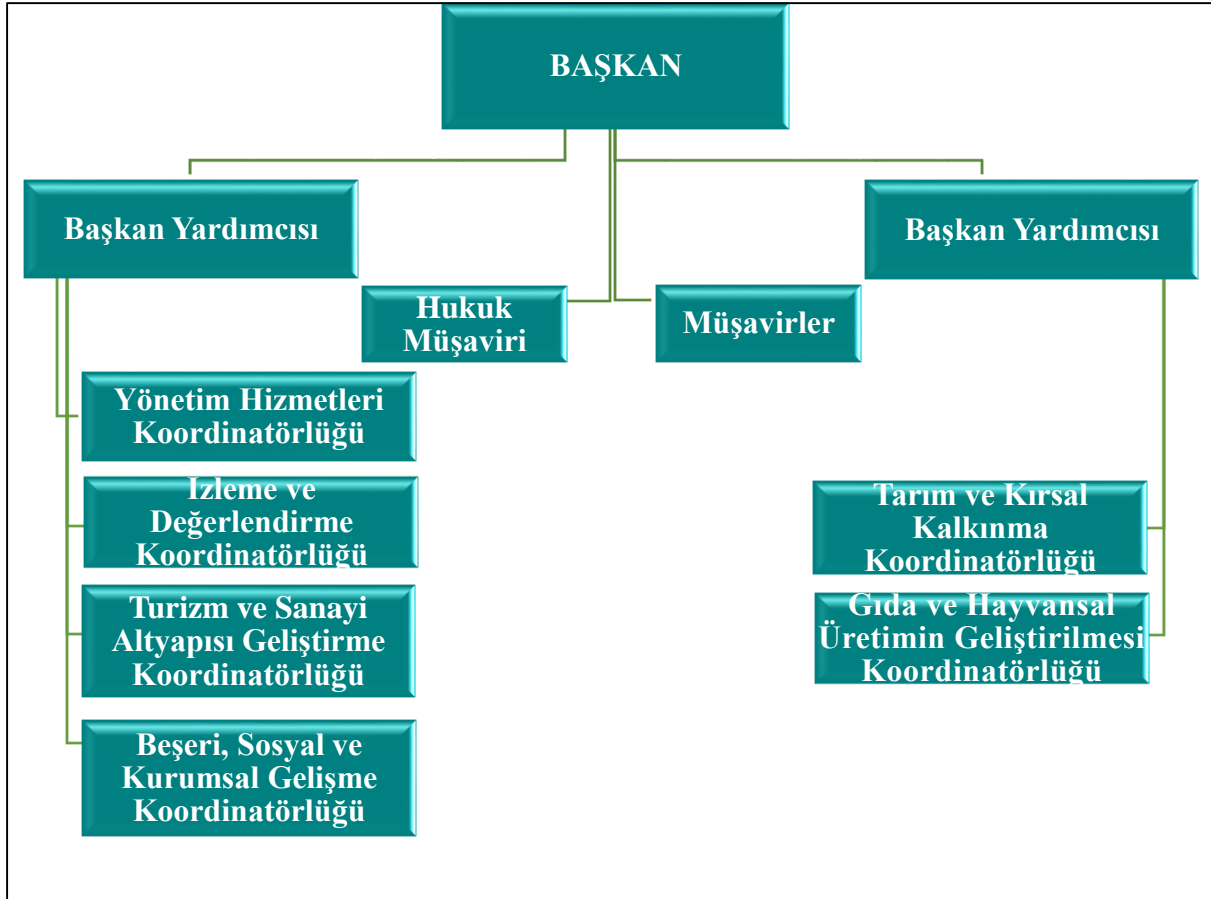
1. FİZİKSEL YAPI

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın merkezi Giresun'dadır. 2.300 m² kapalı 16.000 m² açık alan üzerine kurulu alana sahip hizmet binası kiralama yolu ile edinilmiştir. Binaya ait donanım aşağıda verilmiştir:

- ✓ Bina 4 kat 42 odalı olup, toplam 100 personel çalışma kapasitesine sahip yeterli sayıda yönetici ofisleri mevcuttur.
- ✓ Yemekhane (150 kişilik),
- ✓ 150 kişilik konferans salonu,
- ✓ Büyük ve küçük toplantı salonları,
- ✓ Basın toplantısı alanı,
- ✓ 50 araçlık otopark.

2. TEŞKİLAT YAPISI

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı teşkilatının genel organizasyon şeması aşağıda yer almaktadır. DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Başkan, Başkan Yardımcısı, Mali Hizmetler Uzmanı, Avukat ile yeterli sayıda Mühendis, Şehir Plancısı, Uzman, Hizmetli ve 4'B li sözleşmeli personelden oluşur. Başkanlıklarda bütün statüler itibarıyla çalıştırılabilecek toplam personel sayısı hiçbir surette yüzü geçemez.

İdare'nin organizasyon yapısını oluşturmak üzere 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinin 3 üncü bendi hükmü doğrultusunda Bakanlık Makamının onayı ile "Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü; İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü, Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü, Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü, Gıda ve Hayvansal Üretimin Geliştirilmesi Koordinatörlüğü ile Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü" oluşturulmuştur.

3. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Tablo 2: Yazılımlar

Yazılım İsmi	Adet	Yazılım İsmi	Adet
Windows İşletim Sistemi	75	Wildcard SSL Sertifikası	1
Windows Server 2012 R2	2	Micro Veri Merkezi (Taşınabilir Kabinet)	1
Harici Veri Depolama Ünitesi(Storage)	1	Microsoft Office	75
VMware vSphere 5 Essentials Plus	1	Grafik Tasarım Programı (Corel Draw x7)	1
Veeam Backup Essentials Enterprise	1	Harita Çizim Programı (NetCad)	3
SQLSvrEntCore 2014	1	Qnap	1
Elektronik Belge Yönetim Sistemi	1	AutoCad	1
Personel Mesai Takip Sistemi	1	Uzaktan Çevrimiçi Çalışma Sistemi (Zoom)	1

DOKAP BKİ'nin iletişim ağı altyapısı 2012 Haziran ayından itibaren kullanılmaktadır. Bilgisayarlar ile switchler arasında 100/1000 Mbit hızında çalışan Ethernet tabanlı altyapı kurulmuştur. Kablolamada fiber optik ve UTP kablolar kullanılmıştır.

İnternet bağlantısı 60 Mbit fiber optik kablo üzerinden servis sağlayıcı firma aracılığı ile sağlanmaktadır.

E- Dönüşüm (İnternet, Intranet olanakları, web sayfaları, portal çalışmaları vb.)

İnternet sitesi, bilgi işlem sistemi İdare'nin ihtiyaçları çerçevesinde geliştirilmiş ve periyodik olarak güncellenmekte, yenilenmektedir. İdare, gelişen teknolojiyi takip ederek, oluşan ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli uygulamaları internet tabanlı olarak geliştirmekte ve kendi bünyesindeki uygulama sunucularında çalıştırılmasını sağlamaktadır.

Uygulama sunucularında internet ortamında kullanılan yazılımlar, yapılandırılmış olan yüksek hızlı internet bağlantısı ile ilgili güvenlik prosedürleri çerçevesinde internete bağlı bir bilgisayardan erişilebilir hale getirilmiştir. Uygulama sunucuları üzerinde HTML, PHP, ASP ve MySQL kullanılarak açık kaynak kodlu olarak her türlü uygulamaların geliştirilmesi ve çalıştırılması mümkündür.

Tablo 3: Donanımlar

Donanım İsmi	Adet	Donanım İsmi	Adet
PC	55	El Tipi GPS	2
Notebook	19	Switch	5
Yazıcı	11	Projeksiyon Cihazları	3
Tablet	3	Firewall	1
Tarayıcı	7	Faks	1
Sunucu/Server	2	Cep Telefonu	2
Fotokopi Makinesi	7	Televizyon	7

4. İNSAN KAYNAKLARI

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında; 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 2 Mali Hizmetler Uzmanı, 12 Uzman, 13 Mühendis, 2 Veteriner Hekim, 1 Tekniker, 1 Mimar, 1 Şehir Plancısı, 1 Matematikçi, 1 Arkeolog, 1 Sosyolog, 1 Programcı, 1 Biolog, 1 Avukat, 1 İstatistikçi, 1 Hizmetli ve 1 kişi kurumundan geçici görevli olmak üzere toplam 44 adet personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi ve 3 kişi 4/B'li sözleşmeli personel görev yapmaktadırlar. Ayrıca 28 personel 696 sayılı KHK kapsamında kurumumuz sürekli işçi kadrosunda görev yapmaktadır.

Tablo 4: Personelin Birimler Bazında Dağılımı

ÜNİTELER	Memur	642 sayılı Sözleşmeli Personel	Geç. İşçi	Sürekli İşçi	4/B Li Sözleşmeli Personel	Proje Bazında Çalışan Personel	Kurum. Görevli	Hizmet Alımı Yoluyla	Toplam
Başkanlık	4			1					5
Hukuk Müşavirliği	1								1
Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü	12			25	1				38
Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü	8								8
Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü	5								5
Gıda ve Hayvansal Üretimin Geliştirilmesi Koordinatörlüğü	3			2	1				6
İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü	2				1		1		4
Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü	6								6
Diğer Kurumlarda Geçici Görevli	2								2
TOPLAM (A)	43			28	3		1		75

Tablo 5: Personelin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Kadrolu Personel Sayısı	4/B Sözleşmeli Personel	Geçici Görevli Personel	Sürekli İşçi	Hizmet Alımı Suretiyle Çalışan Personel
2012	2	-	12	-	2
2013	22	-	15	-	23
2014	22	-	12	-	27
2015	33	-	8	-	35
2016	30	-	6	-	32
2017	27	-	6	-	32
2018	28	-	3	31	-
2019	30	-	1	31	-
2020	31	-	2	31	-
2021	34	-	1	30	-
2022	34	-	1	28	-
2023	43	3	1	28	-

Tablo 6: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Memur	4/B Sözleşmeli Personel	Geçici Görevli Personel	Sürekli İşçi	Toplam Personel Sayısı	%
Erkek	27	2	1	14	44	58
Kadın	16	1		14	30	42
Toplam	43	3	1	28	75	100

Tablo 7: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Memur	Geçici Görevli Personel	Sürekli İşçi	4/B Sözleşmeli Personel	Toplam
Doktora	1	-	-		1
Yüksek Lisans	9	1			10
Lisans	31		11	2	44
Ön lisans	1		2		3
Lise	1		8	1	10
İlköğretim			7		7
TOPLAM	43	1	28	3	75

Tablo 8: Personel Sayısının Kadro/Pozisyon Dağılımı

MEMUR (657 DMK)		
Sınıfı	Kadro Unvanı	Dolu Kadro Sayısı
GİH	Başkan	1
GİH	Başkan Yardımcısı	2
GİH	Hukuk Müşaviri	-
GİH	Müşavir	-
GİH	Uzman	12
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	2
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	-
GİH	Memur	-
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	-
SH	Sosyal Çalışmacı	-
SH	Veteriner Hekim	2
SH	Biolog	1
TH	Arkeolog	1
TH	Sosyolog	1
TH	Programcı	1
TH	Çözümleyici	-
TH	Mühendis	13
TH	Mimar	1
TH	Şehir Plancısı	1
TH	Matematikçi	1
TH	İstatistikçi	1
TH	Tekniker	1
AH	Avukat	1
YH	Hizmetli	1
4/B'Lİ SÖZLEŞMELİ PERSONEL		
1	Destek Personeli	1
2	Mühendis	2
SÖZLEŞMELİ UZMAN PERSONEL		-
SÜREKLİ İŞÇİ (696 KHK)		28
KURUMUNDAN GEÇİCİ GÖREVLİ		1
GENEL TOPLAM		75

5. DOKAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI KOORDİNATÖRLÜKLERİ

5.1. Beşeri Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü

- Bölgede ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal ve insani gelişmeyi gerçekleştirmeye yönelik araştırma, planlama ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirmek,
- Dezavantajlı toplumsal gruplara yönelik uygulamalar yapmak,
- Beşeri ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak,
- Sosyal ve ekonomik refahı artırıcı projeler geliştirmek, uygulamak/uygulanmasına destek olmak,
- Beşeri sermayenin geliştirilmesi ve yerel kapasitenin güçlendirilmesi yolu ile bölgede katılımcı, eşitlikçi ve sürdürülebilir sosyal ve insani gelişmeye katkıda bulunmak,
- Gençlerin ve kadınların eğitim ve istihdama kazandırılması programını yürütmek,
- Bölgenin ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetler düzenlemek,
- Eğitim, kültür ve sanat faaliyetleri desteklemek,
- Yerel kurumların kapasitesinin geliştirilmesi programını yürütmek,
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- Koordinatörlüğün görev alanına giren ve ihtiyaç duyulan konularda raporlama yapmak,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol standartları uyum eylem planı çalışmalarına katkı sağlamak,
- Başkanlığın faaliyet raporlarının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek

5.2. Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü

- Doğu Karadeniz Turizm Master Planı'nı uygulamak/uygulatmak ve bu doğrultuda bölgenin turizm altyapısının geliştirilmesine yönelik projeleri Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslara göre mali ve teknik destek ile turizme kazandırmak,
- Bölgedeki turizm potansiyelini ortaya çıkarıp dünyadaki küresel turizm destinasyonları arasına dâhil edilmesi yönünde çalışmalar yapmak,
- Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, kalkınma ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına Koordinatörlük görev alanında bulunan konularda yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,
- Bölgenin gelişme potansiyeline, sorunlarına ve imkânlarına dair Koordinatörlük görev alanında bulunan işlerde araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapmak/yaptırmak,
- Bölgedeki turizm bilincinin geliştirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak, bu amaçla ilgili kamu kurum ve kuruluşları, meslek ve sivil toplum örgütleri, özel sektör ve üniversiteler arasında işbirliğini sağlamak,
- Turizm hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesiyle ilgili araştırma ve planlama çalışmaları yapmak, konuya ilişkin olarak yürütülen konferans, sergi, panel, kurs vb.

etkinlikleri izlemek ve bu faaliyetlerle ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında gerekli koordinasyonu sağlamak,

- Milli, manevi, tarihi, kültürel, sanatsal ve turistik değerlerin tanıtımını yapmak amacıyla seminer, sempozyum, panel, konferans, sergi, festival, yarışma, gösteri, kutlama haftaları ve benzeri faaliyetlere katılmak,
- Turizm merkezlerinin çevre düzeni planı, imar planı, hâlihazır haritalarını yaptırmak, hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Organize Sanayi Bölgelerinde altyapı eksikliklerinin giderilmesine yönelik projeler yapmak/yaptırmak,
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- Koordinatörlüğün görev alanına giren ve ihtiyaç duyulan konularda raporlama yapmak,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol standartları uyum eylem planı çalışmalarına katkı sağlamak,
- Başkanlığın faaliyet raporlarının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.3. Gıda ve Hayvansal Üretimin Geliştirilmesi Koordinatörlüğü

- Koordinatörlük görev alanı kapsamında bölgenin kalkınmasının hızlandırılması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların proje ve faaliyetlerinin uyum ve bütünlük içinde yürütülmesini sağlayacak çalışmaları koordine etmek,
- İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım projeleri geliştirmelerine yardımcı olmak,
- Koordinatörlük görev alanı kapsamındaki yatırım projelerinin geliştirilmesine yardımcı olmak,
- Gıda ve hayvancılık sanayiinin geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak, eğitim-yayım-danışmanlık, araştırma, planlama, proje geliştirme ve uygulama faaliyetlerini yürütmek,
- Gıda ve hayvancılık alanlarında faaliyet gösteren üretici örgütlerinin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, bu örgütlerin üretim ve pazarlama aşamasına etkin katılımlarının sağlanmasını teşvik etmek,
- Koordinatörlüğün bölge kalkınma planı kapsamındaki görev alanına giren sektörlere ait kamu yatırımlarının etkili bir şekilde yürütülmesi için kurumlar arası koordinasyonu sağlamak,
- Yatırım programına alınan koordinatörlüğün sorumlu olduğu projeleri uygulamak,
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- Koordinatörlüğün görev alanına giren ve ihtiyaç duyulan konularda raporlama yapmak,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol standartları uyum eylem planı çalışmalarına katkı sağlamak,

- Başkanlığın faaliyet raporlarının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.4. Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

- Tarım ve kırsal kalkınma alanları kapsamında bölgenin kalkınmasının hızlandırılması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların proje ve faaliyetlerinin uyum ve bütünlük içinde yürütülmesini sağlayacak çalışmaları koordine etmek,
- Eylem planlarının gerektirdiği yatırımlara ilişkin teklifleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde hazırlamak, önceliklendirmek ve Strateji ve Bütçe Başkanlığına göndermek,
- Tarım ve kırsal kalkınma kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşların yatırım projeleri geliştirmesine yardımcı olmak,
- Tarım ve kırsal kalkınma kapsamında bölgenin gelişme potansiyellerine, sorunlarına ve imkanlarına dair araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,
- Tarım ve kırsal kalkınma faaliyetlerinin gelişmesine yönelik olarak, eğitim-yayın-danışmanlık, araştırma, planlama, proje ve uygulama çalışmalarını yürütmek,
- Ulusal kalkınma plan, program ve stratejilerinde öngörülen ilke ve hedefler kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren tarım ve kırsal kalkınma konularında koordinatörlük faaliyetleri çerçevesinde çalışmalar yapmak,
- Yatırım programına alınan koordinatörlüğün sorumlu olduğu projeleri uygulamak/uygulanmasını izlemek ve yönlendirmek,
- Tarım ve kırsal kalkınma faaliyetlerine ilişkin olarak ulusal ve uluslararası düzeydeki projeleri incelemek ve bölgeye uygulanabilirliğini araştırmak,
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- Koordinatörlüğün görev alanına giren ve ihtiyaç duyulan konularda raporlama yapmak,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol standartları uyum eylem planı çalışmalarına katkı sağlamak,
- Başkanlığın faaliyet raporlarının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.5. İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü

- DOKAP Eylem Planı (DOKAP Bölge Kalkınma Programı) kapsamında gerçekleştirilen projeleri izlemek, değerlendirmek, uygulama esnasında ortaya çıkacak ciddi aksaklıkların giderilmesine yönelik denetim mekanizması/mekanizmalarını harekete geçirici öneriler getirmek ve sonuçların başta Bakanlık olmak üzere ilgili taraflarla paylaşılmasını sağlamak,
- Bakan başkanlığında ilgili kurum-kuruluşların üst düzey yetkilileri ile yapılacak izleme değerlendirme toplantılarında bölge adına koordinasyonu sağlamak,
- Yıl sonunda DOKAP Eylem Planı (DOKAP Bölge Kalkınma Programı) İzleme Değerlendirme Raporu hazırlamak,

- Bölgenin Sosyo-Ekonomik Göstergeler ile ilgili çalışmalar yapmak,
- Eylem Planları İzleme Değerlendirme Sistemi'nin (ELİS) Başkanlık adına koordinasyonunu sağlamak,
- Başkanlık Yıllık Çalışma Programının hazırlanmasını koordine etmek,
- Başkanlık tarafından yürütülen projelere ilişkin ilerlemelerin KA-YA Bilgi Sisteminde "İzleme İşlemleri" modülüne girilmesine yönelik koordinasyonu sağlamak,
- Başkanlık tarafından yürütülen projelere ilişkin genel bilgileri il, ilçe, uygulayıcı kurum, sektör bazlı raporlayabilecek şekilde derlemek, talep edildiğinde bu bilgileri hazırlamak,
- DOKAP Eylem Planı ve Kamu Yatırım Programı kapsamında Bölgede gerçekleştirilen yatırımların ilerleme durumuna ilişkin ilgili kurum ve kuruluşlardan veri talep etmek, verileri derlemek, talep edilen verileri uygun koşullarda derlemek,
- Başkanlık tarafından yürütülen faaliyetlere ilişkin sunum, bilgi notu vb. dokümanları hazırlamak ve hazırlanmasına yönelik koordinasyonu sağlamak,
- Başkanlık tarafından hazırlanan dokümanların Kalkınma Kütüphanesi web sayfasına girişini yapmak,
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol standartları uyum eylem planı çalışmalarına katkı sağlamak,
- Başkanlığın faaliyet raporlarının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.6. Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü

- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlamak ve sonuçlarının konsolide edilmesini sağlamak,
- İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren Başkanlık bütçesinin stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlanmasını sağlamak ve Başkanlığın faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek,
- Bütçe kayıtlarının tutulmasını, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verilerin toplanmasını sağlamak; verileri değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistiklerin hazırlanmasını sağlamak,
- Gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini yürütmek,
- Malî kanunlarla ilgili mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve diğer birimlere gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak,
- Belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde ayrıntılı finansman programlarını hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak ve ön mali kontrol faaliyetlerini yürütmek,

- İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasını koordine etmek,
- Mali Durum ve Beklentiler Raporunun mevzuat çerçevesinde hazırlanmasını ve mali saydamlık gereğince web sitesinde yayınlanmasını sağlamak,
- Başkanlığın Hazine ve Maliye Bakanlığı ile koordinasyonunu sağlayarak nakit planlamasını yapmak, uygulamak ve raporlamak,
- Başkanlığın 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale iş ve işlemlerini yürütmek ve Başkanlıkta yapılan tüm ihalelere mali üye görevlendirmek,
- Başkanlığın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamındaki işlemlerini gerçekleştirmek,
- Başkanlığa ait tüm ödemelerin Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sistemi üzerinden tahakkuk işlemlerini yürütmek,
- Başkanlığın insan kaynağı planlaması, iş tanımları, iş analizleri, hizmet içi eğitim, performans değerlendirme sistemi çalışmalarını yürütmek,
- Başkanlığın özlük haklarını kapsayan personel politikası çalışmalarını yürütmek ve personel sistemini geliştirmek için çalışmalar yaparak tekliflerde bulunmak,
- Başkanlığın personel ihtiyacının karşılanmasına ilişkin seçme, atama, görevlendirme ve oryantasyon işlemlerini yürütmek,
- Başkanlık personelinin atama, maaş, disiplin, kadro, vize, terfi, intibak, izin ve emeklilik ile ilgili her türlü özlük haklarına ilişkin işlemler ile yurtiçi-yurtdışı geçici görevlendirme gibi tahakkuk işlemlerini yürütmek,
- Başkanlıkta görevli işçi personelin toplu iş sözleşmesi kapsamındaki yürütülmesi gereken faaliyetlerin sekreteryaya işlemlerini yürütmek,
- Başkanlıkta staj yapacak öğrencilere ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
- Başkanlığın sivil savunma planının hazırlamak ve seferberlik kaynak planlama sistemine ilişkin veri girişlerini yapmak,
- Mal bildirim ve hizmet birleştirilmesi-borçlanması işlemlerini yürütmek,
- Koordinatörlük görev alanı kapsamında soru önergelerine verilecek cevapları hazırlamak,
- Başkanlığın mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır kayıtlarının tutulmasını, taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerinin düzenlenmesini sağlamak,
- Başkanlığın satın alma işlemlerinin mevcut kanun ve yönetmelik hükümlerine göre yürütülmesini sağlamak,
- Başkanlık hizmet binasının elektrik, su, doğalgaz, iletişim vb. abonelik işlemlerini yürütmek,
- Başkanlığın bilişim, bilgi işlem, bilgi güvenliği, bilgisayar, yazıcı, diğer donanım birimleri ve yazılımları ile web sayfasının güncellenmesiyle ilgili işlemleri yürütmek,
- Genel evrak faaliyetlerini düzenlemek ve arşiv hizmetlerini yürütmek,
- Başkanlığın mülkiyetinde olan ve kiralanmış araçların sevk ve idarelerini sağlamak,
- Personel servis hizmetlerine ilişkin faaliyetleri yürütmek ve koordinasyonunu yapmak,
- Başkanlık hizmet binasının genel güvenlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve temizlik hizmetlerini yürütmek,
- Başkanlık yemekhanesinin işletilmesi veya kiralanması işlemlerini yürütmek,
- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuatta yer alan tüm iş ve işlemlerin yerine getirilmesini sağlamak,
- Yatırım programlarına proje teklif etmek,
- İlgili mevzuatlar çerçevesinde tahsis işlemlerini gerçekleştirmek,

- Başkanlığın kurum içi ve dışı haberleşme (santral) hizmetlerini yürütmek,
- Başkanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,
- 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak,
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- DOKAP Eylem Planının hazırlanması süreçlerinde gerekli çalışmalara destek vermek,
- Koordinatörlüğün görev alanına giren ve ihtiyaç duyulan konularda raporlama yapmak,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

6. YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

642 sayılı KHK ile Başkanlığımıza verilen görevler İdarenin misyon, amaç ve hedefleri doğrultusunda hizmet birimleri tarafından, birim yöneticilerinin sorumluluğunda yürütülmektedir.

Başkanlığımız faaliyetlerinin, etkinliğinin ve etkililiğinin, finansal raporlarının güvenilirliğinin ve faaliyetlerin mevzuata uygunluğunun temini konusunda kabul edilebilir bir güvence sağlanması amacıyla iç kontrol sisteminin kurulması çalışmalarına başlanmıştır.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

DOKAP Bölge Kalkınma Programının nihai hedefi; sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlayarak, herkes için yeterli gelir, eğitim, sağlık ve kültürel faaliyetler gibi sosyal hizmetlere ulaşılabilirliği artırmak, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, temiz bir çevre ve karar alma süreçlerine katılımın artması için gerekli ön koşulları oluşturmaktır.

DOKAP Bölge Kalkınma Programı ile bölgenin;

- ✓ Ekonomik yapısını güçlendirmek,
- ✓ Sosyal gelişmesini ve dayanışmasını artırmak,
- ✓ Doğal kaynaklarını ve çevre kapasitesini koruyarak uzun dönemli sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Program öncelikleri belirlenirken bölgenin güçlü ve zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri odağında gerekli önceliklendirmeler yapılmıştır. Bu kapsamda sektörlere yönelik temel yaklaşımlar belirlenmiş, mevcut potansiyel değerlendirilerek alt ölçeklerde bölgesel olarak başat olacak sektörler tespit edilmiş, bu sektörlerin üretim, pazar, ulaştırma, tüketim ilişkileri incelenmiştir.

Bölgenin tarımsal potansiyeli değerlendirilerek pazar odaklı üretim teşvik edilecektir. Üreticilerin doğayla dost sertifikalı üretime yönelmeleri desteklenecektir. Tarımsal üretimde araştırma, yayım ve çiftçi üçgeni kurularak yeni teknoloji ve bilgilerin üretime kazandırılması sağlanacaktır.

Sulama projelerinin hızla gerçekleştirilmesi, kapalı sistem sulamaya geçişin hızlandırılması ve tarla içi sulamalarda modern sulama yöntemlerinin yaygınlaştırılması, arazi toplulaştırma projelerinin sulamayla uyumlu götürülmesi, yapılan yatırımlardan beklenen faydanın daha hızlı geri dönmesine, doğal kaynakların korunmasına ve çiftlik ekonomisine katkı sağlayacaktır. Bu sebeple bölgedeki toprak ve su kaynaklarını geliştirme çalışmaları desteklenecektir.

Bölgenin sahip olduğu doğal güzellikler ve kültür mirası turizm açısından önemli bir potansiyeli de beraberinde getirmektedir. Bu potansiyelin istenilen düzeyde değerlendirilebilmesi için; markaların oluşturulması, tanıtım stratejilerinin kapsamlı olarak yapılması, konaklama tesisleri, ören yerleri vb. alanların bilinirliğinin artırılması ve bundan sonra yapılacak çalışmalara altlık oluşturması sağlanacaktır. Turizm merkezlerinin doğal yapılarının korunarak destinasyon yönetimi ile ilgili çalışmalar tasarlanacaktır.

Bölgenin sahip olduğu doğal kaynak tabanı üzerinden geliştirilebilecek sanayi konuları özel olarak irdelenecektir. Sanayi tesislerinin verimli olarak çalışmalarını sağlayacak çok taraflı çalışmaların yapılması sağlanacaktır. Üretimi artıran, katma değer yaratan, bölgenin rekabet gücünü yükselten yenilikçi projelerin tasarlanmasına öncelik verilecektir. Sektörel çeşitliliğin artırılması, girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ve yeni istihdam alanlarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar desteklenecektir.

Bölgesel, yerel ve sektörel işgücü dinamikleri dikkate alınarak, başta dezavantajlı gruplar olmak üzere tüm kesimler için nitelikli istihdam imkânları geliştirilmeye devam edilecek, işgücünün eğitim düzeyi yükseltilerek istihdam edilebilirliği artırılacak ve işgücü piyasasının talep ettiği becerilerin kazandırılması için yaşam boyu eğitim faaliyetlerine önem verilecektir.

Yapılan analiz ve çalışmalar neticesinde 2021-2023 DOKAP Bölge Kalkınma Programının stratejik çerçevesi, 3 temel amaç, 8 tematik hedef ve bu doğrultuda tanımlanan 14 adet sektörel operasyonel programdan oluşmaktadır.

2021-2023 yılları arasında uygulanması hedeflenen DOKAP Bölge Kalkınma Programı kapsamında temel amaçlar; tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma, turizm ve sanayide ekonomik büyüme ve beşerî ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi olarak belirlenmiştir.

Tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma amacının altında;

- Bitkisel üretimde katma değer artışının desteklenmesi,
- Et-balık ve arı ürünlerinde katma değer artışının sağlanması,
- Kırsal nüfusun geliri ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi,

Turizm ve sanayide ekonomik büyüme amacının altında;

- Turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi,
- Sanayi-Girişimcilik ve AR-GE'nin desteklenmesi,

Beşerî ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amacının altında;

- Beşerî kapasitenin artışına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi,
- Dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımının artırılması,
- Genç ve kadınların istihdamının artırılması,
- Eğitsel, Sosyal ve kültürel hayatın desteklenmesi,

hedefleri tanımlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen amaç ve hedeflerin altında;

- Küçük ölçekli sulama işleri,
- Katma değeri yüksek bitkisel ürünlerde üretimin desteklenmesi,
- Hayvansal üretime dayalı sanayinin geliştirilmesi,
- Arıcılığın geliştirilmesi,
- İç sularda su ürünlerinin üretiminin desteklenmesi,
- Kırsal kalkınma, örgütlü tarımsal ve yöresel ürünlerin üretim-satış ve pazarlamasının desteklenmesi,
- Tarımsal eğitim ve yayım,
- Turizmin geliştirilmesi,
- Soyut ve somut kültürel mirasın korunması ve turizme kazandırılması,
- Sanayi ekosisteminin güçlendirilmesi,
- Yerel kurumların kapasitesinin geliştirilmesi,
- Gençlerin ve kadınların eğitim ve istihdama kazandırılması,
- Özel gereksinimi olan bireylerin desteklenmesi,
- Eğitim, kültür ve sanat faaliyetlerinin desteklenmesi,

sektörel operasyonel programlar tanımlanmıştır.

Amaç ve Hedef Tabloları

AMAÇ 1

Bölgenin sorunlarının çözümü ve sahip olduğu potansiyelin değerlendirilmesi amacıyla etkin kaynak kullanımını gözeterek araştırmalar yapmak, diğer kurumların araştırma faaliyetlerini desteklemek ve bölgesel plan/programlar geliştirmek ve uygulamak

- **Hedef 1.** Bölge ihtiyaçlarına yönelik araştırma projelerini tamamlanıp, elde edilen çıktılar çerçevesinde farklı sektörlerle ilişkin fizibilite raporu, bölgesel strateji ve eylem planları hazırlanacaktır.
- **Hedef 2.** Yerel kurum ve kuruluşların araştırma altyapılarını geliştirilecektir.

AMAÇ 2

Bölgesel çevresel sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde turizm sektörünün gelişmesine katkıda bulunmak

- **Hedef 1.** Turizm Master Planı kapsamında Yeşil Yol Projesi için birinci öncelikli belirlenen yol güzergahı iyileştirilecektir.
- **Hedef 2.** Bölgede Turizm Master Planı kapsamında yer alan turizm merkezlerinin ve turizm alt gelişim bölgelerinin 2023 yılı sonuna kadar 11 adet çevre düzeni ve imar planı hazırlanacaktır.
- **Hedef 3.** Yeşil Yol güzergahı üzerindeki turizm yatırımları desteklenecektir.
- **Hedef 4.** Bölgedeki kültür varlıklarının envanteri çıkarılacak, bölgenin turizm değerleri tanıtılacak ve marka değeri artırılacaktır.

AMAÇ 3

Bölgede tarım ve imalat-gıda sektörlerinin gelişimi ile gıda güvenirliliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak

- **Hedef 1.** Organik tarım konusunda faaliyet gösteren üretici sayısı ve bölgede üretilen sertifikalı organik ürün miktarı artırılacaktır.
- **Hedef 2.** Bölgede yetişen ve ekonomik öneme sahip olan tıbbi-aromatik bitki yetiştiriciliği yaygınlaştırılacaktır.
- **Hedef 3.** Çay ve fındıkta ürün kalitesi arttırılacaktır.
- **Hedef 4.** Bölgedeki alternatif tarım ürün alanları çoğaltılacaktır.
- **Hedef 5.** Çiğ sütün uygun koşullarda toplanması için altyapı kurulumu desteklenecektir.

AMAÇ 4

Daha yaşanılabilir kentsel alanları oluşturmak için altyapı ve üstyapı yatırımlarını desteklemek

- **Hedef 1.** Bölgede sosyal-kültürel donatı alanları ve rekreasyon alanları geliştirilecektir.
- **Hedef 2.** Rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri yapıp ve projelerin uygulanmasına katkı sağlanacaktır.

AMAÇ 5

Daha etkin ve verimli hizmet sunmak için DOKAP BKİ'nin kurumsal kapasitesini güçlendirmek, bölgede bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile STK'ların kurumsal ve beşeri kapasitelerini arttırmaya katkı sunmak, DOKAP BKİ'nin ulusal ve yerel düzeyde bilinirliğini artırmak

- **Hedef 1.** Bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları ile STK'larda çalışan personelin beşeri kapasitelerine katkı sağlamak için eğitimler/seminerler gerçekleştirilecektir.
- **Hedef 2.** Çalışanların kuruma aidiyet duygusu güçlendirilecektir.
- **Hedef 3.** Kurumun bölgedeki ve diğer kamu kurum kuruluşları düzeyindeki bilinirliğini yükseltecek tanıtım faaliyetleri arttırılacaktır.
- **Hedef 4.** Kurum çalışanlarının eğitim ihtiyaçları tespit edilerek eğitim programları düzenlenecektir.

B. TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

1. On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)

Türkiye'nin ulusal düzeyde ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesinin sağlanması amacıyla hazırlanan kalkınma planlarında, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasına ve bölgesel gelişmenin sağlanmasına yönelik strateji ve politikaların oluşturulması her zaman öncelik ve önem taşımıştır. Planlı dönemin başlangıcından beri bölgesel ve yerel kalkınmanın hızlandırılması, sürdürülebilir dengeli bir gelişmenin sağlanması ve bütün bölgelerin ulusal kalkınmaya katkılarının artırılması için bölgesel gelişme planları hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı 30.10.1984 tarihli ve 3067 sayılı Kanun gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 18.07.2019 tarihli 105'inci Birleşiminde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

On Birinci Kalkınma Planı 5 ana eksenle oluşmaktadır. Bunlar;

- ✓ İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi
- ✓ Rekabetçi Üretim ve Verimlilik
- ✓ Nitelikli İnsan ve Güçlü Toplum
- ✓ Yaşanabilir Şehirler ve Sürdürülebilir Çevre
- ✓ Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim başlıklarından oluşmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ilk kalkınma planı olan On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023), uzun vadeli bir perspektifle ülkemizin kalkınma vizyonunu ortaya koyarak, milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini karşılamak, ülkemizin uluslararası konumunu yükseltmek ve halkımızın refahını artırmak için temel yol haritası olacaktır.

On Birinci Kalkınma Planı, ülkemizin her alanda verimliliği artırarak, milli teknoloji hamlesiyle uluslararası düzeyde rekabet gücü kazanmasına yönelik daha fazla değer üreten bir ekonomik ve sosyal kalkınma süreci öngörmektedir. Planda, hukukun üstünlüğü, güçlü demokrasi ile korunan ve geliştirilen temel hak ve hürriyetler, kalkınma çabasının taşıyıcı sütunları olarak benimsenmekte; ekonomide istikrar ve sürdürülebilirlik, beşeri, sosyal ve mekânsal gelişme alanlarında refahın artışı ve adil paylaşımı ile süreklilik arz eden bir gelişmişlik yönelimi öncelikli bir amaç olarak ortaya konulmaktadır. Bu Amaçlar çerçevesinde de Bölge Kalkınma idareleri ve Kalkınma Ajanslarının yapıları, görev ve yetkileri gözden geçirilerek, daha etkin ve verimli çalışmalarına yönelik düzenleme yapılacaktır.

On Birinci Kalkınma Planı, her alanda rekabetçiliği ve verimlilik artışını sağlamaya odaklanmıştır. Plan, istikrarlı ve güçlü ekonomi, rekabetçi üretim ve verimlilik, nitelikli insan ve güçlü toplum, yaşanabilir şehirler ve sürdürülebilir çevre ile hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim gelişme eksenleri olmak üzere beş temel eksenle oluşmaktadır. Tüm eksenler açısından nihai olarak **“daha fazla değer üreten, daha adil paylaşan, daha güçlü ve müreffeh Türkiye”** vizyonunun gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu yaklaşımla, imalat sanayiinde belirlenen öncelikli sektörler başta olmak üzere yerli üretimin artırılması ve sanayileşmenin hızlandırılması öngörülmektedir. Öncelikli sektörlerle ilaveten tarım, turizm ve savunma sanayi kalkınma planında öncelikli gelişme alanları olarak belirlenmiştir.

2. Orta Vadeli Program (2023-2025)

Orta Vadeli Program'da Kalkınma Ajansları başta olmak üzere Bölge Kalkınma İdareleri ve yerel yönetimlerin büyüme ve istihdamı destekleyecek şekilde bölgesel potansiyel ve dinamiklerin harekete geçirilmesindeki rollerinin ve yetkilerinin güçlendirileceği, yönetim, denetim ve mali yapılarının iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Programda ayrıca, bölgelerin yenilik potansiyelini ortaya çıkararak yeniliğe dayalı olarak büyümelerinin sağlanması amacıyla bölgesel yenilik stratejilerinin yaygınlaştırılmasının hedefler arasında yer aldığı görülmektedir.

3. 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı

2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nın temel makroekonomik amaçları On Birinci Kalkınma Planı'nda yer alan öncelikli dönüşüm programları kapsamında hazırlanan eylem planları ve bu eylem planlarına bağlı olarak geliştirilen ve DOKAP Bölgesi için de öncelik arz eden projeleri uygulamaya koymaktır.

Bölgesel gelişme politikası, bölgelerdeki verimliliği artırarak ulusal kalkınmanın sağlanması, rekabet gücünün yükseltilmesi, istihdamın artırılması, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması ve refahın yurt sathına dengeli bir şekilde yayılması amacına hizmet edecektir. Ayrıca, 2023 Yılı Programı ile 66. Hükümet Programı'na paralel olarak Bölge Kalkınma İdarelerinin kurumsal yapılarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

4. DOKAP Bölge Kalkınma Programı (DOKAP Eylem Planı) (2021-2023)

DOKAP Bölge Kalkınma Programının nihai hedefi; sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlayarak, herkes için yeterli gelir, eğitim, sağlık ve kültürel faaliyetler gibi sosyal hizmetlere ulaşılabilirliği artırmak, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, temiz bir çevre ve karar alma süreçlerine katılımın artması için gerekli ön koşulları oluşturmaktır.

DOKAP Bölge Kalkınma Programı ile bölgenin;

- Ekonomik yapısını güçlendirmek,
- Sosyal gelişmesini ve dayanışmasını artırmak,
- Doğal kaynaklarını ve çevre kapasitesini koruyarak uzun dönemli sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

2021-2023 yılları arasında uygulanması hedeflenen DOKAP Bölge Kalkınma Programı kapsamında temel amaçlar; tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma, turizm ve sanayide ekonomik büyüme ve beşerî ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi olarak belirlenmiştir.

Tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma amacının altında;

- Bitkisel üretimde katma değer artışının desteklenmesi,
- Et-balık ve arı ürünlerinde katma değer artışının sağlanması,
- Kırsal nüfusun geliri ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi,

Turizm ve sanayide ekonomik büyüme amacının altında;

- Turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi,
- Sanayi-Girişimcilik ve Ar-Ge'nin desteklenmesi,

Beşerî ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amacının altında;

- Beşeri kapasitenin artışına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi,
- Dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımının artırılması,
- Kadın ve gençlerin istihdamının artırılması,
- Eğitsel, Sosyal ve kültürel hayatın desteklenmesi,
hedefleri tanımlanmıştır.

DOKAP

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Doğu Karadeniz Projesi
Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

2023

III. Faaliyetlere
İlişkin Bilgi ve
Değerlendirmeler

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2023 yılına ait Bütçesi'nin uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının, 2023 yılında kendisine tahsis edilen 403.040.000,00 TL'lik bütçe ödeneğine yıl içinde 38.890.800,00 TL eklenmiştir. Yılsonu bütçesi toplam 441.930.800,00 TL olarak gerçekleşmiş ve bu bütçeden 437.468.540,25 TL'lik harcama gerçekleşmiştir. Gider türleri itibariyle harcamaların dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 9: Gider Türlerine Göre Harcamalar (TL)

Gider Türleri	Kullanılabilir Bütçe Ödeneği	Yılsonu Bütçe Ödeneği	Harcama
01 Personel Giderleri	15.597.000,00	21.142.800,00	20.828.417,43
02 Sos. Güv. Kur. Dev. Primi Gid.	2.551.000,00	3.234.000,00	3.103.598,38
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.446.000,00	11.043.000,00	10.094.906,50
05 Cari Transferler	650.000,00	715.000,00	374.198,10
06 Sermaye Giderleri	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00
07 Sermaye Transferleri	402.296.000,00	402.296.000,00	399.567.419,84
TOPLAM	403.040.000,00	441.930.800,00	437.468.540,25

Mal ve hizmet alım giderleri tertibinde; tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, yolluklar, görev giderleri, hizmet alımları, temsil ve tanıtma giderleri, menkul mal, gayri maddi hak alım, bakım ve onarım giderleri, gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri yer almaktadır.

Tablo 10: Program Bazında 2023 yılı Ödenek ve Harcama Verileri

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2022				
	Ödenek (TL)	Yılsonu Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme /Ödenek (%)	Gerçekleşme/ Toplam Ödenek (%)
BÖLGESEL KALKINMA	412.058.000	406.155.200	403.193.183	98	99
DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNİN KALKINDIRILMASI	412.058.000	406.155.200	403.193.183	98	99
Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri	198.395.000	195.934.000	193.120.595	97	99
Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması	202.752.000	200.124.000	200.039.388	99	100
Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri	10.911.000	10.097.200	10.033.200	92	99
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	20.982.000	35.940.800	34.275.358	163	95
ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	20.982.000	35.940.800	34.275.358	163	95
Genel Destek Hizmetleri	20.982.000	35.940.800	34.275.358	163	95
GENEL TOPLAM	433.040.000	442.096.000	437.468.540	101	99

Tablo 11: 2023 yılı Gelir Verileri

Gelirler					2022		
I	II	III	IV	Açıklama	Gelir Tahmini (TL)	Yılsonu Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/Gelir Tahmini (%)
04	2	1	01	Hazine Yardımı	25.744.000	31.921.000	124,0
04	2	2	01	Hazine Yardımı	405.796.000	405.796.000	100,0
05				Diğer Gelirler	1.000.000	14.921.243	1.492,1
05	1	9	99	Diğer Faizler	0	212.289	#YOK
05	9	1	06	Kişilerden Alacaklar	6.000	44.117	735,3
05	9	1	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	994.000	14.664.837	1.475,3
TOPLAM					432.540.000	452.638.243	104,6

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2023 yılında harcamaların yılsonu ödeneğine oranı genel toplamda % 98,99 olarak gerçekleşmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının mali denetimi 5018 sayılı Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Sayıştay Kanunu hükümlerine tabidir. Başkanlığımızın 2023 yılı hesapları Sayıştay tarafından ibra edilmiş, ilgili Raporlar T.B.M.M Plan ve Bütçe Komisyonu ile ilgili yıllara ait bütçe görüşmeleri kapsamında T.B.M.M Genel Kurulunda oylanarak kabul edilmiştir. Söz konusu yıl hesaplarının kesin hesabı çıkartılmıştır.

B. FAALİYET- PROJE VE PERFORMANS BİLGİLERİ

A. FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

1.Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü

1.1. Yürütülen Faaliyetler

1.1. Yürütülen Faaliyetler

- Ulusal ve Bölgesel ölçekte düzenlenen ve DOKAP BKİ'nin de davet edildiği çeşitli toplantı/çalıştay ve seminerlere katılım sağlanmıştır.
- 2024 Yılı Yatırım Programı kapsamında değerlendirilmesi için; “Turizm Destinasyon Alanlarının İyileştirilmesi” ve “Yeşil Yol Projesi” programları çerçevesinde; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı nezdinde gerekli görüşmeler yapılmıştır. Projelerin 2024 Yılı Yatırım Programında yer alması halinde bölge genelinde söz konusu projelerin uygulamalarının yapılması planlanmaktadır.

1.2. Projeler

1.2.1.Yeşil Yol Projesi

Doğu Karadeniz Turizm Master Planı kapsamında yürütülen Yeşil Yol Projesi,

- ✓ 9 ilin önemli yaylalarını ve turizm merkezlerini birbirine bağlayarak turizm potansiyelini artırmayı,
- ✓ Bölgeye gelen yerli ve yabancı turistlerin belirlenen güzergâh boyunca fiziki yapısı iyileştirilmiş bir şekilde seyahat etmesine imkân sağlamayı ve
- ✓ Yaılacılık yapan yerel halkın gelir düzeyini artırmayı amaçlamaktadır.

Proje kapsamında iyileştirilmesi planlanan 1., 2. ve 3. öncelikli Yeşil Yol güzergâhı 4.631,22 km'dir. Ana güzergah uzunluğu 3.109 km olup yaklaşık 1.317 km'lik kısmı Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda yer almaktadır. Geriye kalan yaklaşık 1.792 km güzergâhta DOKAP BKİ tarafından Uygulayıcı Kuruluşlara 2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2022 ve 2023 yıllarında toplam 760.543.407,66 TL ödenek aktarımı gerçekleştirilerek 557,59 km yol bakım ve onarım, 268,24 km stabilize kaplama, 254,37 km beton kaplama, 33,53 km parke kaplama, 399,97 km asfalt kaplama olmak üzere toplamda 1.513,70 km'lik yol iyileştirme çalışması ve 15 adet köprü yapım çalışmaları tamamlanmıştır. Proje kapsamında imalat çalışmaları devam etmektedir.

Doğu Karadeniz Turizm Master Planı Uygulamaları kapsamında yer alan Yeşil Yol Projesi'ne 2023 yılında 176.739.344,15 TL ödenek tahsis edilmiştir. Belirlenen ödeneğin tamamı Yeşil Yol Projesi'nde kullanılmak üzere Uygulayıcı Kuruluşlar olan Büyükşehir Belediyelerinin ve İl Özel İdarelerinin hesaplarına aktarılmıştır. Proje kapsamında Uygulayıcı Kuruluşlar tarafından imalat çalışmaları, DOKAP BKİ tarafından Usul ve Esaslar doğrultusunda izleme ve değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

1.2.2.Asma Tepesi Yamaç Paraşütü, Rekreasyon ve Kamp Alanı Projesi

Bayat Belediyesi'nin DOKAP BKİ'ye sunduğu “Asma Tepesi Yamaç Paraşütü, Rekreasyon ve Kamp Alanı Projesi”nin yaklaşık maliyeti 4.385.393,89 TL'dir. DOKAP BKİ tarafından %70 destek tutarı oranı, Bayat Belediyesince %30 eşfinansman oranı olacak şekilde 2023 yılı Turizm sektörü ödeneğinden 3.069.775,72 TL ödenek tahsis edilmesi için Bakan Olur'u alınmıştır. Söz konusu projenin sözleşme bedeli 4.954.604,24 TL olup %62'sine denk gelen 3.069.775,72 TL'sinin DOKAP BKİ tarafından karşılanmıştır.

Proje kapsamında 5 adet çatılı olmak üzere 10 adet orman bankı, 5 adet altıgen kamelya, 1 adet paket konteyner (WC+Duş kabin), 20.000 m² parke taşı döşemesi, 10 adet hazır mangal, 1 adet su tankı, 1 adet çeşme, 450 metre panel çit, 20 metre içme suyu yapımı ve 1 adet raylı kapı yapılarak proje tamamlanmıştır. Bayat Belediyesi ile DOKAP BKİ arasında protokol imzalandıktan sonra 3.069.775,72 TL'lik ödenek Bayat Belediyesi'nin açmış olduğu hesaba yılsonu itibariyle aktarılmıştır.

1.2.3.Özgürlük Yolu Yenileme ve Çevre Düzenleme Projesi

Giresun Belediyesi'nin DOKAP BKİ'ye sunduğu "Özgürlük Yolu Yenileme ve Çevre Düzenleme Projesi"nin yaklaşık maliyeti 4.293.828,25 TL'dir. DOKAP BKİ tarafından %70 destek tutarı oranı, Giresun Belediyesi'nce %30 eşfinansman oranı olacak şekilde 2023 yılı Turizm sektörü ödeneğinden 3.005.679,78 TL ödenek tahsis edilmesi için Bakan Olur'u alınmıştır. Söz konusu projenin sözleşme bedeli 9.448.982,51 TL olup %32'sine denk gelen 3.005.679,78 TL'sinin DOKAP BKİ tarafından karşılanması gerekmektedir.

Proje kapsamında; 900 metre uzunluğunda toplam 4780 m² yürüyüş yolu, 800 metre korkuluk ve 80 adet aydınlatma yapılması planlanmakta olup çalışmalar devam etmektedir. Giresun Belediyesi ile DOKAP BKİ arasında protokol imzalandıktan sonra 3.005.679,78 TL'lik ödenek Giresun Belediyesi'nin açmış olduğu hesaba yılsonu itibariyle aktarılmıştır.

1.2.4.Aydıntepe Yayla Göleti Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Aydıntepe Belediyesi'nin DOKAP BKİ'ye sunduğu "Aydıntepe Yayla Göleti Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Projesi"nin yaklaşık maliyeti 5.715.000,00 TL'dir. DOKAP BKİ tarafından %70 destek tutarı oranı, Aydıntepe Belediyesince %30 eşfinansman oranı olacak şekilde 2023 yılı Turizm sektörü ödeneğinden 4.000.000,00 TL ödenek tahsis edilmesi için Bakan Olur'u alınmıştır. Söz konusu projenin sözleşme bedeli 5.923.393,93 TL olup %67'sine denk gelen 4.000.000,00 TL'sinin DOKAP BKİ tarafından karşılanmıştır.

Proje kapsamında Aydıntepe Yayla Göleti kenarında; 650 metre yürüyüş yolu, 25 adet ahşap bank, 900 adet fidan dikimi (çam ve mavi ladin), 15 adet ahşap kamelya, 25 adet ahşap bank, 25 adet çöp kovası, 1 adet salıncak, 1 adet tahterevallı, 1 adet zıpzıp, çocuk oyun alanı, 15 adet beton barbekü yapılarak proje tamamlanmıştır. Aydıntepe Belediyesi ile DOKAP BKİ arasında protokol imzalandıktan sonra 4.000.000,00 TL'lik ödenek Aydıntepe Belediyesi'nin açmış olduğu hesaba yılsonu itibariyle aktarılmıştır.

1.2.5.Tarihi Kültür Yolu Altyapı İyileştirme Projesi

Çorum Belediyesi'nin DOKAP BKİ'ye sunduğu "Tarihi Kültür Yolu Altyapı İyileştirme Projesi"nin yaklaşık maliyeti 9.629.375,75 TL'dir. DOKAP BKİ tarafından %70 destek tutarı oranı, Çorum Belediyesi'nce %30 eşfinansman oranı olacak şekilde 2023 yılı Turizm sektörü ödeneğinden 6.740.563,03 TL ödenek tahsis edilmesi için Bakan Olur'u alınmıştır.

Proje kapsamında; Hürriyet 4. Sokakta 72 metre, Osmercik Caddesi ve Hürriyet Meydanı kesişiminde 115 metre, Gazi Caddesi ve Hürriyet Meydanı kesişiminde 49 metre, Hürriyet Sokak ve Hürriyet Meydanı kesişiminde 198 metre olmak üzere toplamda 434 metrelik güzergâhtaki Tarihi Kültür yoluna ait altyapı iyileştirmeleri, meydan düzenlemesi, 23 adet ahşap bank, 44 adet ahşap çöp kovası, 34 adet aydınlatma direği, 1 adet yöresel ürün satış noktası yapılarak proje tamamlanmıştır. Çorum Belediyesi ile DOKAP BKİ arasında protokol imzalandıktan sonra 6.740.563,03 TL'lik ödenek Çorum Belediyesi'nin açmış olduğu hesaba yılsonu itibariyle aktarılmıştır.

1.2.6. Örümcek Ormanları Turizm Altyapısı Geliştirme Projesi

Kürtün Belediyesi'nin DOKAP BKİ'ye sunduğu "Örümcek Ormanları Turizm Altyapısı Geliştirme Projesi"nin yaklaşık maliyeti 7.150.000,00 TL'dir. DOKAP BKİ tarafından %70 destek tutarı oranı, Kürtün Belediyesince %30 eşfinansman oranı olacak şekilde 2023 yılı Turizm sektörü ödeneğinden 5.000.000,00 TL ödenek tahsis edilmesi için Bakan Olur'u alınmıştır.

Proje kapsamında Gümüşhane ili Kürtün ilçesi; Örümcek Ormanı-Güvende yaylasında; 20 adet ahşap yöresel ürün satış reyonu, 1 adet kafeterya, 750 m² yürüyüş yolu, 400 m² otopark, çevre düzenlemesi, 5 adet kamelya, 20 adet oturma bankı, 1 adet çocuk oyun alanı yapılması planlanmaktadır. Kürtün Belediyesi ile DOKAP BKİ arasında protokol imzalandıktan sonra 5.000.000,00 TL'lik ödenek Kürtün Belediyesi'nin açmış olduğu hesaba yılsonu itibariyle aktarılmıştır.

1.2.7. Göksu Travertenleri Turizm Alanı Altyapı, Su ve Yol Düzenleme İşi Projesi

Giresun İl Özel İdaresi DOKAP BKİ'ye sunduğu "Göksu Travertenleri Turizm Alanı Altyapı, Su ve Yol Düzenleme İşi Projesi"nin yaklaşık maliyeti 2.063.755,65 TL'dir. DOKAP BKİ tarafından %70 destek tutarı oranı, Giresun İl Özel İdaresi'nce %30 eşfinansman oranı olacak şekilde 2023 yılı Turizm sektörü ödeneğinden 1.444.628,96 TL ödenek tahsis edilmesi için Bakan Olur'u alınmıştır. Söz konusu projenin sözleşme bedeli 5.892.256,68 TL olup %24,52'ine denk gelen 1.444.628,96 TL'sinin DOKAP BKİ tarafından karşılanması gerekmektedir.

Proje kapsamında Giresun ili Dereli ilçesi Pınarlar Köyünde bulunan Göksu Travertenlerinde; 400 m beton yol yapılması ve üzerine küptaş döşenmesi, 550 m su hattı, taş duvar, 2 adet dekoratif çeşme, 38 adet aydınlatma, güvenlik işleri ve 400 m korkuluk ile zemin düzenlemesi yapılarak proje tamamlanmıştır. Giresun İl Özel İdaresi ile DOKAP BKİ arasında protokol imzalandıktan sonra 1.444.628,96 TL'lik ödenek Giresun İl Özel İdaresi'nin açmış olduğu hesaba yılsonu itibariyle aktarılmıştır.

2. Gıda ve Hayvansal Üretimin Geliştirilmesi Koordinatörlüğü

2.1. Yürütülen Faaliyetler

➤ 2023 Yılı Yatırım Programı'nda yeralan sermaye transferi kaleminden ödenek tahsis edilen projeler kapsamında desteklenmek üzere Bölgedeki yerel idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen proje teklifleri değerlendirilmiş, bu projelerden uygulamaya geçirilmesi uygun görülenler Bakan onayına sunulmuştur.

➤ 2023 yılında yürütülecek projelerin uygulanacağı illerdeki tarım ve orman il müdürlükleri, büyükşehir belediye başkanlıkları, ilçe belediye başkanlıklarına denetim amaçlı ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

➤ Ulusal ve Bölgesel ölçekte düzenlenen ve Başkanlığımızın da davet edildiği çeşitli toplantı/çalıştay ve seminerlere katılım sağlanmıştır.

➤ 2023 yılında uygulanacak Projelerin başarılı olmasını sağlamak için Uygulayıcı Kuruluşlar ve Yetiştirici/Üretici Birlikleriyle görüşmeler, seminerler ve tanıtım toplantıları düzenlenmiştir.

➤ 2024 Yılı Yatırım Programına teklif edilecek projelerin belirlendiği grup çalışmaları ile ilgili, Kamu Kurumu ile çalışmalar yürütülmüştür.

➤ 2023 Yılı Yatırım Programı'na göre uygulanan projeler;

2.2. Projeler

2.2.1. Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Proje kapsamında Başkanlığımıza **52.296.000,00TL** sermaye transferi ödeneği tahsis edilmiştir. Söz konusu Proje **27** alt proje çerçevesinde yürütülmekte olup, bahse konu alt projelere ilişkin bilgiler aşağıda açıklanmaktadır.

2.2.1.1. Arıcılık Geliştirme Projesi:

Amasya Arı Yetiştiricileri Birliğinin 400 üyesi bulunmaktadır.2019 yılı arıcılık desteklemelerinde aktif olan 20.591 adet kovan bulunmaktadır. (Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Bilgi Sistemi Verileri) Desteklemeden faydalanmayanlarla birlikte bu sayı 30.215 adet kovan'a çıkmaktadır. Yıllık bal üretimi ise 399 ton' dur. (TÜİK 2019). Proje sayesinde yeni tip fenni kovanların olumlu yönleri ve bal verimine etkisinin fiziki olarak görülmesi üreticilerin bu kovanlara yönlendirilmesi Üretimde modern üretim teknikleri ve üretim araçlarıyla üretim yapılmasıyla hedeflenmektedir.

Proje eş finansman oranı %30 olup tek yıllıktır. Projede; Ekap, gazete ilan bedeli ve 2.020 adet arı kovanı alımına ait 2.110.500TL ödenek proje serbest bırakılmıştır. Proje ile Birlik üyesi 167 kişiye 2.020 Adet kovan dağıtımı gerçekleşmiş olup proje tamamlanmıştır.

2.2.1.2. Gübre Yönetim Sistemi Projesi:

Amasya ili genelinde 202.916 büyükbaş, 247.518 küçükbaş hayvan, 15.356 hayvancılık işletmesi bulunmaktadır. Özellikle Suluova ilçesinde hayvancılık faaliyetleri ve hayvancılık ile alakalı sanayi gündün güne daha da ilerlemektedir. İlçede 50.490 büyükbaş, 16.613 küçükbaş olmak üzere toplamda 67.845 hayvan bulunmaktadır. Suluova'da 91 hektar alanda kurulmuş Besi Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Bölge içerisinde EKUR Et Entegre Tesisi, Suluova Biyogaz Tesisi, SİGMA Biyogaz Tesisi bulunmaktadır.

Proje ile Suluova Kırmızı Et Üreticileri Birliği ile yapılan istişareler sonucunda birlik ortaklığı ile kurulan biyogaz tesisi için tedarik edilen gübrenin karıştırıldıktan sonra biyogaz tesisine transfer edildiği ancak yetiştiricilerin gübre karıştırma makinasının olmadığı bu yüzden atıklarının değerlendirilemediği sebebiyle 36 Adet gübre karıştırma makinası alımı yapılmış olup 6 adet gübre karıştırma makinesi alım süreci devam etmektedir. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü gereğince 500.174,40TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje % 40 eş finansmanlı olup, tek yıllıktır. Projede; 2 adet Ekap ilan bedeli, 2 adet gazete ilan bedeli ve 36 adet gübre karıştırma makinesine ait 1.707.825,60TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır.

2.2.1.3. Artvin İli Mera Hayvancılığında Hayvan Refahını Geliştirme Projesi:

Artvin yüksek oranda mera potansiyeli olan ve meraya dayalı büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yoğun olarak yapılan bir ildir. Proje kapsamında İl Müdürlüğündeki teknik ekiplerce belirlenecek otlama kapasitesi büyük olan meralar ve hayvan sayısı fazla olan köylerin meraları kullanılacaktır. Proje ile her köy için 15 sıvat olmak üzere 53 köy için 795 adet sıvat alımı gerçekleşmiş olup 1590 adet sıvat ayağı kurulumu ve 53.000 m (32'lik) 1000 su borusu alımı süreci devam etmektedir. 6 ayda bir meraların kontrol edilmesi hedeflenmektedir.

Proje kapsamında 2 adet gazete ilan bedeli, 795 adet sıvat alımı ve 53.000m lik boru alımına ait toplam 2.318.303,20TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince ödenekten geri kalan 231.696,80TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.4. Kafkas Arısı Ana Arı Üretim Projesi:

Artvin ilinde arıcılık özellikle Kafkas Arısının gen merkezi oluşu nedeniyle önemli bir tarımsal faaliyet alanı olup toplam 132.000 adet kovan mevcudu vardır. İşletmelerin birçoğu ekonomik büyüklüklerin altındadır. Proje ile Artvin ilinin önemli bir değeri olan Kafkas Arısının korunması yönünde de katkı sağlamış olup il içerisindeki ana arı ihtiyacına cevap verileceğinden il dışından kaçak olarak getirilen ana arı alımı önüne geçilmiş olacaktır.

Projede % 30 eş finansmanlı olup tek yıllıktır. Proje kapsamında 118 Adet kovanları ile birlikte Anaç Kafkas Arısı alımı, 10 Adet kovanları ile birlikte Damızlık Saf Kafkas Anaç Arısı alımı yapılmış olup 346.381,00 TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmış ve proje tamamlanmıştır.

2.2.1.5. Organik Arıcılığın Yaygınlaştırılması Projesi:

Proje kapsamında Artvin İli Arı Yetiştiricileri Birliği üyesi Artvin İli genelinde arıcılara %30 çiftçi katkı paylı 2.100 adet çift katlı arısız kovan alımı gerçekleştirilecektir. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince 2.073.500,00TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.6. Koyun Yünlerini Ekonomiye Kazandırma Projesi:

Artvin İli genelinde hayvancılık faaliyetleri kapsamında ise 18 bin 90 işletmede 64 bin 470 adet büyükbaş, 1397 işletmede 114 bin 993 küçükbaş bulunmaktadır. Proje kapsamında 10 adet şaftlı koyun kırkım makinesi ve 5 adet jeneratör alımı gerçekleştirilecektir. Proje %30 eş finansmanlı olup tek yıllıktır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince proje ödeneği olan 533.938,79TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.7. Seyyar Koyun Çadırı Projesi:

Bayburt İli halkının büyük çoğunluğu geçimini tarım ve hayvancılıktan sağlamakta olup, tarımsal faaliyetler aile tipi küçük işletmelerce yapılmaktadır. Bayburt İli orman ve ova köylerinde bulunan geniş meralar genellikle kısa boylu otlarla kaplı olduğundan koyunculuğa çok elverişlidir. İlde 2020 TÜİK verilerine göre 50.688 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Sulama suyunun kısıtlı, arazilerin çok parçalı ve sınırlı olduğu bu köylerimiz uzun yıllardır büyük şehirlere göç vermektedir. Bu proje ile insanların köyünde istihdamına önemli katkıda bulunulacaktır. Proje kapsamında aktif koyunculuk yapan, minimum 50 adet koyunu bulunan ve belli mera varlığı olan bölgelere destek sağlanmıştır. Çadır kapasitesi her 1m² ye 1 koyun düşecek şekilde planlanmıştır. Projede % 30 eş finansmanlı olup tek yıllıktır. Proje kapsamında ekap, gazete ilan bedeli ve 26 adet seyyar koyun çadırı alımı gerçekleştirilmiş olup 1.369.325,60TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır. Proje tamamlanmıştır.

2.2.1.8. Büyükbaş Hayvanlara Sağlık Paketi Projesi:

Buzağı ölümleri küresel bazda %2-20 ülkemizde % 13-15 (TÜİK) aralığında gerçekleşmektedir. Buzağuların hayatta kalması ve sağlıklı yetiştirme için doğum ortamının hazırlanması, çevreye uyumun sağlanması, ağız sütü beslemesinin optimal şartlarda yapılması ve doğum sonrası açık kapı olan göbek kordonunun dezenfekte edilerek bu bağlamda sığır işletmelerinde buzağuların yeterli ve dengeli beslenmesi yanında ishal ve solunum yolu hastalıkları ve diğer enfeksiyon hastalıklarının kontrolü ve önlenmesi hedeflenmektedir. Proje %30 eş finansmanlıdır.

Projede ekap, gazete ilan bedeli ve 10.000 adet bolus, 500 adet tentürdiyot, 1.000 adet biberon, 10.000 adet mıknaş, 500 adet temizlik arabası, 500 adet buzağı taşıma arabası ve 500 adet süt ölçüm kovanı alımına ait 1.843.371,20TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır.

2.2.1.9. Arı Ürünleri Üretimi Projesi:

Bu proje ile ilde arılı kovan sayısı artıracak ve daha profesyonel arıcılık yapılacaktır. Arılı kovan sayısının artışı ekonomik gelir artışını getirecektir. Arıların bakım ve kontrollerinin zamanında ve eksiksiz yapılması, arı hastalık ve zararlılarıyla mücadele sonucu verim artacaktır. İlde edilen yaş poleni proje ortağı Bayburt Arı Yetiştiricileri Birliği marifetiyle toz ve faydasız kısımlarından gerekli alet ve edevatla ayırarak kurutulduktan sonra piyasaya arz haline dönüştürmek ya da stoklanacak (Kıt sezonlarda arılar için kullanılması) hale getirmek ve ilde edilen propolisi proje ortağı olan Bayburt Arı Yetiştiricileri Birliği marifetiyle toplanarak ihtiyaç duyulan pazarlara ulaştırılması amaçlanmıştır. Bal haricinde Polen ve Propolis üretimini teşvik ederek katma değer oluşturularak çiftçilere ekstra gelir kaynağı oluşturulacaktır. Proje %30 eş finansmanlı olup tek yıllıktır. Projede 1 adet polen temizleme makinesi, 1 adet polen kurutma makinesi ile 3000 adet cam kavanoz ve ambalaj malzemeleri alımına ait hakediş bedelinin %70 oranı olan 52.500,00TL ödenek proje hesabına aktarılıp serbest bırakılmıştır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince 1.819.590,50TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Projede 2561 adet kovan (polen ve propolis tuzaklı kuluçkalık) alım süreci devam etmektedir.

2.2.1.10. Çorum İli Yaylada Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi Projesi:

Proje ile Çorum İli ve İlçelerinde yaşayan, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği üyesi olan 40 adet küçükbaş hayvan yetiştiricisini kapsamakta olup bu yetiştiricilerden barınma imkanı olmayan 10 aileye konteyner yaşam alanı konteyner verilen çiftçilerde dahil olmak üzere 40 aileye güneş enerjisi ile elektrik üretimi sağlayan sistemlerin dağıtımını planlanmıştır. Proje ile hedef kitleye yenilenebilir güneş enerjisi sistemi sağlanacak ve onların mera ve yaylaya hayvanlarını çıkarttıkları dönemde hayat standartlarında, güvenlik ve üretimlerinde kayıp yaşanmasının önüne geçilmiş olması hedeflenmiştir. Proje kapsamında ekap ve gazete ilan bedeli olan 28.650,40TL ödenek serbest bırakılmıştır. Artan piyasa koşullarından dolayı eş finansman oranının karşılanamayacağı Başkanlığımıza bildirilmiş olup projenin iptal talebi tarafımıza iletilmiştir.

2.2.1.11. Bayat Mezbahane Yapım Projesi:

Bayat İlçe ve köylerinde 25.289 büyükbaş, 13.482 küçükbaş hayvan varlığına sahip olup, komşu il ve ilçelerde 30.120 büyükbaş, 15.422 küçükbaş hayvan varlığıyla toplam hayvan sayısı 55.409 büyükbaş, 28.954 küçükbaş olarak mevcuttur. Bayat ilçesi Çankırı ve Çorum illerinin ortak bir ulaşım noktası olduğundan, ihtiyaca yönelik planlanan mezbahane büyük bir nüfusun toplam 43.450 kişinin faydalanması için amaçlanmaktadır. Yapılması planlanan mezbahane 450 m² kapalı alanda aylık ortalama 20 adet büyükbaş, 25 adet küçükbaş kapasiteli planlanmaktadır. Proje % 50 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Projede bina inşaatına dair gelen hakedişler doğrultusunda toplam 1.317.376,11TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince proje ödeneğinden kalan 1.182.623,89TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.12. Yemde Birlik Gücü Projesi:

Çorum ilinde yem bitkileri üretiminde hızla ilerlemesine rağmen rasyon hatalarından dolayı hayvansal verim istenilen düzeye çıkmamaktadır. Çiftçilerin rasyon hazırlama konusunda yeterli bilgiye ve donanımına sahip olmaması ve bununla birlikte yapılan rasyonların uygun teknikle yapılmaması, hayvan veriminin olumsuz etkilemektedir. Projenin amacı tarımsal üretim sezonunda kaliteli ham maddenin temin edilerek, ürünlerin niteliği bozulmadan depolanması ve tüketim zamanında hayvansal işletmenin ihtiyacı doğrultusunda rasyonun hazırlanarak ve paketlenip, hayvansal işletmeye hazır, günlük tüketime uygun yem teminidir.

Projenin hedef kitlesi öncelikle, Çorum Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği üyesi olan 2.335 işletmede diğer hayvancılık işletmeleridir. Proje 30 m³ ve üzeri TMR makinesi, 4 adet 100 tonluk silo, silo taşıma bant ve helezon grupları, 500 kg TMR yem paketlenme makinesi, üretilen yemin kalitesinin kontrol edilebilmesi için NIR (NearInfraredReflectance) cihazı alınması planlanmıştır. Proje % 30 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Projede ekap ilan bedeli ve gazete ilan bedeli olan 10.800,00TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince proje ödeneğinden geri kalan 8.389.200,00TL proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.13. Meralarda Hayvanlar Susuz Kalmasın Projesi:

Giresun ilinde hayvan yetiştiriciliği yaparak geçimini sağlayan ailelerin kullandığı mera ve yaylalarda suluk/sıvat gibi otlatmayı kolaylaştırıcı tesisler yaparak, yetiştiricilerin girdi maliyetlerini azaltmak, hayvancılığı sürdürülebilir hale getirmek ve bu sayede ailelerin elde ettikleri ürünlerin kalitesinin ve verimlerinin yükseltilmesi ile bu işle uğraşan insanların gelir düzeyi ve yaşam kalitelerinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje ili Giresun İli Merkez, Alucra, Bulancak, Çamoluk, Çanakçı, Dereli, Doğan kent, Espiye, Eynesil, Görele, Güce, Şebinkarahisar, Tirebolu ve Yağlıdere İlçelerindeki mera ve yaylak alanlarında toplam 942 adet suluk/sıvat alımı gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında 2.099.059,68 TL proje hesabına serbest bırakılmış olup proje tamamlanmıştır.

2.2.1.14. Küçükbaş Hayvancılık İşletmelerinde Bakım ve Besleme Şartlarının İyileştirilerek Hayvan Refah Düzeyinin Artırılması Projesi:

Giresun ilinde küçükbaş hayvan yetiştiriciliği çoğunlukla kırsal bölgelerde bulunmaktadır. İşletmelerin birçoğu aile işletmeleri ve göçer işletmelerden oluşmaktadır. Yetiştiricilerin yeterli bilgiye sahip olmamaları, küçükbaş ağıllarında gerekli alet ve ekipmanların bulunmaması ilkel yöntemlerle hayvan bakım ve beslemeler yapılması projenin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Proje %30 eş finansmanlı olup, bir yıllıktır. Proje ile Giresun İli ve İlçelerinde yaşayan, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği üyelerine 20 adet şaftlı koyun kırkım makinesi, 20 adet bileme makinesi, 110 adet kilitli çift yönlü metal ot yemlik, 110 adet tek yönlü metal ot yemliği (kombi yemlik), 50 adet şamandıralı hayvan suluğu dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında ekap, gazete ilan bedeli ve hakediş doğrultusunda 1.376.165,00TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmış olup proje tamamlanmıştır.

2.2.1.15. Yağlıdere Hayvan Pazarı Yapım Projesi:

Yağlıdere İlçesinde hayvan alım satım konusunda yeterli ve modern düzeyde pazaryeri olmadığından dolayı hayvan üretici ile tüketici arasında sağlıklı ve hijyenik bir iletişim sağlanamamaktadır. Bölge hayvan üreticileri yetiştirdikleri hayvanlarını çoğu zaman üretim maliyetlerinin altında satmak zorunda olan halkın, bazı dönemlerde hayvan yetiştiriciliğinden el çekmelerine sebep olmaktadır. Canlı Hayvan Pazaryeri projesi ile bunun önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. DOKAP bölgesinde yer alan Giresun İli Yağlıdere İlçesinde yeni modern canlı hayvan pazarı yaparak; kaliteli, sağlıklı ve hijyenik alanlarda alışveriş gerçekleştirmek ilçe halkının ve hayvan üreticilerin daha iyi imkanlar dahilinde olması hedeflenmiştir. Proje % 29 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Proje kapsamında 450 m² alanda 52 adet büyükbaş ve 114 küçükbaş kapasiteli hayvan pazarı yapımı tamamlanmıştır. Projede gelen hakedişler kapsamında 1.991.148,12 TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır.

2.2.1.16. Espiye Mezbahanesi Teknolojik Alt Yapısının Tamamlanması Projesi:

Giresun Espiye ilçesinde mevcut bulunan mezbahanenin teknik alt yapısı kuruluş sürecinde tamamlanamadığından ekipman ihtiyacı bulunmaktadır. Söz konusu ekipmanların eksik olması doğrudan hayvanını kesim yaptıran yetiştiricilerin mağduriyetine sebep olmakta ve belediyenin kesimden kaynaklı dolaylı katma değer kaybına sebep olmaktadır. Projenin hayat bulması ile kayıp katma değerler için tekrar kazanım sağlanacaktır ve bu gelir ile bölge ekonomisine (sosyal-ekonomik) katkı sağlanacaktır. Proje % 50 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Projede 1 adet bağırsak temizleme makinesi, 1 adet ayak temizleme makinesi(paça), 1 adet tırnak sökme makinesi, 1 adet işkembe temizleme makinesi, 1 adet kırkbayır temizleme makinesi, 1 adet kelle temizleme makinesi, 1 adet su ısıtma kazanı, 5 adet sakatat taşıma kazanı, 5 adet sakatat taşıma askısı, 3 adet sakatat işkembe teknesi, 1 adet küçükbaş deri yüzme makinesi, 1 adet hidrolik karkas yükleme makinesi alımı yapılacaktır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince proje ödeneği olan 858.584,00TL proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.17. Arı Keki Üretim Projesi:

2021 TÜİK verilerine göre Gümüşhane'de Arı işletme sayısı; 800 olup 506 işletme Gümüşhane İli Arı Yetiştiricileri Birliğine kayıtlıdır. 36.500 kovan ile 406 ton bal ve 16 ton bal mumu üretimi yapılmaktadır. Proje ile arı keki kalitesini etkileyecek olumsuz faktörleri ortadan kaldırmak ve üretilen arı kekine bağlı olarak arı ürünlerinin marka değerine kavuşması amacıyla 150 m² kapalı alan içerisine "Arı Keki Üretim Tesisi" yapımı gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1'er adet pudra şekeri değirmeni, poşet ağzı yapıştırma makinesi, arı keki yoğurma makinesi ve besleme helezonu alımı gerçekleştirilmiştir. Projenin hedef grubu 506 Birlik üyesi, bölgedeki arıcılık faaliyeti ile ilgilenen diğer üreticiler ve kırsal kesimde yaşayanlardır. Kurulan tesis ile birlik üye sayısının 506 kişiden 700 kişiye ve yılda 406 ton bal üretiminin 650 tona çıkması ayrıca bal, polen, arı sütü, propolis vb ürünlerin yaygınlaşarak üretiminin artması hedeflenmektedir. Proje %30 eş finansmanlı olup, tek yıllıktır. Projede gelen hakedişler kapsamında 162.288,00 TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmış olup proje tamamlanmıştır.

2.2.1.18. Köse Belediyesi Mezbahane Yapım Projesi:

İlçede 7.685 büyükbaş ve 7.897 küçükbaş mevcut olup üretimi yapılan büyükbaş erkek hayvan sayısı 2.200 üretimi yapılan küçükbaş erkek hayvan sayısı 3.560'dır. İlçede tüketilmesi planlanan et miktarı 300 tondur. Proje kapsamındaki mezbahane, 240 m² kapalı alanda aylık ortalama 10 adet büyükbaş ve 10 adet küçükbaş kapasiteli olarak yapımı tamamlanmıştır. Proje % 40 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Projede gelen hakedişler kapsamında 2022 ve 2023 ödeneği toplamından 4.679.999,99TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır.

2.2.1.19. Buzağularımızı Yaşatalım Projesi:

Projenin amacı 300 yetiştiriciye buzağı bakım ve doğum ekipmanları ve eğitimi vererek buzağı ölüm oranlarını en aza indirmek. Projenin hedef kitlesi dilekçe ile müracaat eden ve işletmesindeki anaç hayvan sayısı beş ve üzeri olan yetiştiricilerdir. Proje kapsamında 300 yetiştiriciye buzağı bakım ve doğum ekipmanları ve eğitimi vererek buzağı ölüm oranlarını en aza indirmek olup 300'er adet Doğum İpi, Biberon ve Başlığı, Mika Enjektör, Göbek Bağı Klipsi, Muşet(plastik), Meme Daldırma Kabı, Yalama Taşı, Dezenfektan (100 ml) ve Meme Daldırma Solüsyonu alımı gerçekleştirilmiştir. Projede gelen hakediş doğrultusunda 189.960,00 TL ödenek serbest bırakılmış olup proje tamamlanmıştır.

2.2.1.20. DOKAP İlleri Örtüaltı Yetiştiriciliğinde Bombus Arısı (Bombus Terrestris L.) Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi:

Proje ile iş gücünün azaltılması, hormon kullanımına gerek duyulmaması, kimyasal ilaç kullanımının sınırlanması, ürünlerin daha yüksek fiyatla ve daha kolay pazarlanabilir hâle gelmesi gibi avantajlarının yanı sıra tüketicilerde tarım ürünlerine güven duygusunu geliştirdiği bildirilen bombusların bölge seralarında kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla hazırlanan projenin; pazar değeri yüksek ürünlerin eldesiyle işletme karlılığının artması, sektörün bölgede daha güçlü bir konuma gelmesi beklenmektedir. Minimum kimyasal kullanımı ile de toprak ve su kaynaklarının korunması, organik tarım uygulamaları olanaklı hale gelebilecektir.

Proje; Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Samsun, Tokat, Trabzon, Amasya ve Çorum illerinde desteklenen seralarda uygulanmıştır. Bombus kolonilerinin olası etkilerinin güvenilir bir şekilde ortaya konulabilmesi için uygulamanın yapılacağı her bir ilde aynı tip (cam, plastik vb), eşit alana sahip seraların kümelendiği lokasyonlar tercih edilmiştir. Çalışma, her bir ilde aynı çeşit domates ve çilek üretimi yapılan serada yürütülmüş olup seralara bombus arı kolonisi dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında 15 adet şeker (50 kg), 50 kg yaş polen(citrus), 50 kg yaş polen(haşhaş),1 adet iklimlendirme kabini, 100 adet polinasyon aparatı ve 60 adet damızlık Bombus arı ailesi alımı gerçekleştirilmiş olup 669.288,32TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır.Proje tamamlanmıştır.

2.2.1.21. Apiterapi’de Kullanılan Arıcılık Ürünlerinin Çeşitlendirilerek Kırsal Kalkınmada İstihdamın Arttırılması Projesi:

Proje, arıcılığa katkısı bakımından büyük önem taşımaktadır. Modern yöntemler ile organik arıcılık yapan genç arıcıların yetiştirilmesiyle, faaliyetler geliştirilerek bölge ve ülke düzeyinde hizmet verilmesi amaçlanmaktadır. Proje ile kurulması planlanan Arı ürünlerinin üretilmesi ve satışı konusunda eğitimler yapılarak Ordu ve bölge arıcılığında verimin artırılması sağlanacak, sektörde iş birliği kültürü geliştirilecektir.

Proje %30 eş finansmanlı olup, tek yıllıktır. Proje kapsamında 150 adet arı kovani, 150 adet arı kolonisi, 40 adet logolu arıcı maskesi, 200 adet larva kaşığı, 200 adet çiçek balı (500 g), 200 adet polen (100 g) ve 100 adet arı sütü (5 g) alımı yapılmıştır. Proje kapsamındaki bal evi ve bal satış reyonu yapımı devam etmektedir. Projede gelen hakedişler doğrultusunda 543.651,86TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır. Usul ve Esasların 9’uncu maddesi 13’üncü fıkrası gereğince 153.128,14TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır.

2.2.1.22. Modern Mezbahane Yapılması Projesi:

Mezbahane ve kurban kesim işlemleri şehirde bulunan Rize Belediyesi Daimi Kurban Kesim Tesisi Ve Hayvan Pazarında geleneksel yöntemlerle yapılmaktadır. Ayrıca bu hayvan pazarının arıtma tesisi de yoktur. Hayvan kesiminden sonra oluşan atıklar arıtılmadan boşaltılmaktadır. Bu da çevre kirliliğine sebep olmaktadır. Proje ile Rize İli, Merkez İlçesi, Çorapçılar Mahallesi, 1256 ada 16-33-35- 37 ile 1251 ada 24-31 numaralı parsellerde bulunan Belediye Hizmet Alanında 970,42 m² İnşaat 50 büyükbaş günlük kapasiteli kesimhane yapılması ve ekipmanlarının alınması planlanmaktadır. Proje % 60 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince 5.199.916,00TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.23. Soğuk Hava Odası Kurulumu Projesi:

Proje ile balıkçılara yönelik avlanma sezonu boyunca deniz ürünlerinin kontrollü ortamda sağlıklı bir biçimde tazeliğinin korunması ve saklama süresi boyunca fiyat değerinin istenilen değere çekilmesi sağlanacaktır. Proje % 30 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Proje kapsamında 4 adet (3x3x2,20) ,1 adet (10x3x2,20) ve 1 adet (2,20x2,20x2,40) Modüler Soğuk Hava Odası ve Kurulumu

şeklinde alımı planlanmıştır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince 882.000,00 TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.24. Alabalık Tesisleri Modernizasyonu Projesi:

Rize ilinde 2022 yılında 7,493 ton Türk Somonu ihracatı yapılmıştır. Mevcut tesislerde yavru büyütme döneminde gerekli alet ve ekipmanın olmayışı yavru balık ölümlerine neden olmakta kayıplar yaşanmaktadır. Bu proje ile tesislerin mevcut durumlarını yeni ve modern ekipmanlarla düzelterek daha sağlıklı yetiştiricilik ortamı oluşturmak, ithal edilen balık yumurta miktarını azaltarak ihtiyaç duyulan balık yumurtası ve yavrusunu tesislerde üretmek istenmektedir.

Proje % 30 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Proje kapsamında 37 Adet Kuluçka Dolabı, 100 Adet Yavru Yalağı (3*1*0,5), 17 Adet Balık Taşıma Tankı (3ve 4,5 tonluk), 3 Adet Yumurta Seçme Makinesi, 4 Adet Balık Boylama Makinesi, 2 Adet Balık Kepçesi, 2 Adet Ph Metre ve 1 Adet Kepçe Üstü Tartı Aleti alımı planlanmıştır. Projede ekap ve gazete ilan bedeli olan 24.432,00TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmış olup Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince 6.370.259,00TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje devam etmektedir.

2.2.1.25. Samsun İlinde Hijyenik Arıcılık İçin Temel Petek Tesisi Kurulumu Projesi:

Arıcılıkta önemli olan kaliteli ve sağlıklı balmumu elde etmek ve bu arada arı sağlığını da riske etmemektir. Bu amaçla kontrol edilebilir en birinci unsur balmumu peteklerdir. Zira petekler koloni içerisinde sürekli durması ve yapılan her türlü uygulamaya maruz kalması nedeniyle risk altındadır. Ayrıca kolonilerde ortaya çıkan yavru çürüklüğü başta olmak üzere bütün hastalık etmenleri ile bulaşık olma olasılığı da vardır. Bu tesisin kurulması ile Samsun İlinde arıcılık yapan işletmelerin sterilize edilmiş temel petek temini Birlik aracılığıyla sağlanacaktır.

Proje kapsamında temel petek üretim makinesi Samsun İlinde faaliyet göstermekte olan Samsun İli Arı Yetiştiricileri Birliğine kurulacak olup tüm altyapı çalışmaları Birlik tarafından karşılanacaktır. İlde Birliğe kayıtlı 1.250 arıcı başta olmak üzere yaklaşık 2.500 arıcının gereksinimi olan steril temel petek ihtiyacını karşılanacak ve giderlerinde önemli düşme gerçekleştirilecektir. Proje % 30 eş finansmanlı olup bir yıllıktır. Projede 1 adet temel petek üretim makinesi alımı gerçekleştirilmiş olup 700.000,00TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmış ve proje tamamlanmıştır.

2.2.1.26. Göçer Manda Yetiştiriciliğine Yenilenebilir Enerji Projesi:

Proje Tokat İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği üyesini kapsamakta olup aydınlatma ve iletişim kanalları ile sosyal hayattan uzak kalmadan hayat standartlarının yükseltmesi, sağım makinesiyle de hijyenik koşullarda sağım gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında 120 adet süt sağım makinesi alımı ve 25 adet güneş paneli alımı gerçekleştirilmiş olup 869.563,48TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır. Proje tamamlanmıştır.

2.2.1.27. Küçükbaş Hayvanların Kırkım Makinesi ve Ayak Bakım Havuzu Projesi:

2023 yılı itibarıyla Trabzon ili ve ilçelerindeki işletmelerden TÜRKVET sistemine kayıtlı toplam 1441 işletme 190.374 adet küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Bölgedeki sorunların başında her yıl yetersiz kırkım yapılmasından ve bilinçsiz tırnak bakımında dolayı hayvansal verim kayıpları oluşması gelmektedir. Projede Trabzon İli Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği üyesi kişilere 73 adet kırkım makinesi dağıtımı planlanmıştır. Proje %30 eş finansmanlıdır. Proje kapsamında ekap ve gazete ilan bedeli olan 21.043,56 TL ödenek proje hesabına serbest bırakılmıştır. Usul ve Esasların 9'uncu maddesi 13'üncü fıkrası gereğince ödenekten geri kalan 678.956,44TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmış olup proje devam etmektedir.

3. Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

3.1. Yürütülen Faaliyetler

➤ 2023 Yılı Yatırım Programı'nda yer alan sermaye transferi kaleminden ödenek tahsis edilen projeler kapsamında desteklenmek üzere Bölgedeki yerel idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen proje teklifleri değerlendirilmiş, bu projelerden uygulamaya geçirilmesi uygun görülenler Bakan onayına sunulmuştur.

➤ Bakan tarafından onaylanan Projelere ilişkin olarak ilgili Usul ve Esaslar çerçevesinde protokoller hazırlanmış ve uygulayıcı kurumlarla imza altına alınarak projelerin başlatılması sağlanmıştır.

➤ Programa alınan projelerin saha uygulamaları yerinde incelenmiş ve bu çerçevede yapılan çalışmalar yerinde görülerek gerekli finansmanın ilgili projelere aktarılması sağlanmıştır.

➤ 2023 yılında yürütülen projelerin yürütüldüğü illerdeki tarım ve orman il müdürlükleri, büyükşehir belediye başkanlıkları, il özel idareleri ve üniversitelere istişare amaçlı ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

➤ 2023 Yılı Yatırım Programına teklif edilecek projelerin belirlendiği grup çalışmaları ile ilgili Üniversite, Kamu Kurumu veya Araştırma Kuruluşları ile çalışmalar yürütülmüştür.

Tarım sektörü başta olmak üzere, çok sayıda sektöre ilişkin rakamsal veriler TÜİK'ten elde edilerek incelenmiştir.

3.2. Projeler

3.2.1. Bitkisel Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Proje kapsamında Başkanlığımıza 70.000.000,00 TL sermaye transferi, 2.000.000,00 TL sermaye gideri ödeneği tahsis edilmiştir. Söz konusu Proje bir alt proje çerçevesinde yürütülmekte olup, bahse konu alt projelere ilişkin bilgiler aşağıda açıklanmaktadır.

3.2.1.1. Dezavantajlı Grupta Bulunan Bireylere Seracılık Alanında Eğitim Verilerek İstihdama Katılmalarının Sağlanması Ve Yeni Bir Meslek Edindirme Projesi

Kurum bünyesinde boş arazi bulunduğu için sera yapılarak mahkûmlar içinde çalışma alanı oluşturmak amaçlanmıştır. Proje ile 1 Adet 918 m² (18 m x 51 m) plastik sera ve 1 Adet 720 m² (24 m x 30 m) plastik sera kurulacaktır. Proje sonucu kurulacak serada Gümüşhacıköy Açık Ceza İnfaz Kurumu İş Yurtları Müdürlüğü'nün belirlediği bireylerin hizmetine sunulacaktır.

Amasya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile yürütülen proje 17.09.2023 tarihinde 1 adet 918 m² ve 1 adet 720 m² plastik sera yapılarak toplam 550.800,00 TL hakediş ödemesi gerçekleşmiştir. Proje ödeneğinden kalan 23.389,80 TL proje sona erdiğinden dolayı uygulayıcı kuruluşa gönderilmemiştir. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.2. Meyveciliği Geliştirme Projesi

Tarım için en iyi koşullara sahip olan ülkemizde 100 da alanda dut bahçesi, 10 da maviyemiş ve 250 da çoruh hurması kapama meyve bahçesi tesis edilecektir.

Artvin İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 19.800 adet mavi yemiş fidanı, 2.820 adet trazon hurması fidanı, 1.354 adet dut fidanı alınarak toplam 1.367.564,07 TL ödenek aktararak serbest bırakılmıştır. Proje ödeneğinden kalan 183.174,93 TL ödenek blokeli olarak proje hesabına aktarılmıştır.

3.2.1.3. Yöresel Tıbbi Aromatik Bitkiler Kurutma Ünitesi Projesi

Tarhun Bitkisinin uzun süreli kullanılabilmesi ve depolanabilmesi için gölge bir alanda kontrollü bir şekilde kurutulması gerekmektedir. Tarhun bitkisinin uzun süreli kullanılabilmesi ve depolanabilmesi için gölge bir alanda kontrollü bir şekilde kurutulması gerekmektedir. Ya da özel kurutma alanlarında kontrollü bir şekilde kurutulması gerekmektedir. Bu alanın kurulması ile beraber yukarıdaki problemler azalacak, maliyetler düşecek, Pazar imkânları artacağı için üretim noktasında sonraki aşamalarda ikilem yaşanır endişesi üzerine olan üreticilerimizin bu alanlara yönelmesi sağlanacaktır. Proje kapsamında 60 m² alanda çelik konstrüksiyon, 10 adet ahşap 16 Tepsili Ürün Kurutma Standı, 1 adet Elektrikli Fanlı Termostatlı Isıtıcı Temini, bina tadilat ve işçilik giderleri olması planlanmaktadır.

Bayburt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 60 m² alanda Çelik konstrüksiyon yapımı, 10 adet 16 Tepsili Ürün Kurutma Standı, 1 adet Elektrikli Fanlı Termostatlı Isıtıcı Temini, eleme makinası, bakliyat eleme elekleri alımı yapılarak 376.560,00 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje hesabında kalan 85.153,00 proje hesabına blokeli olarak gönderilmiştir.

3.2.1.4. Bahçem Tarımdan, Ürünüm Dalından Projesi

Proje kapsamında 80 üreticiye kiraz ve 160 da alanda elma bahçesi kurulacaktır. Proje de bahsedilen 10.800 adet Elma ve Kiraz fidan alımının yerine 1.800 adet Elma, 1.800 adet Kiraz, 1.800 adet Erik, 1.800 adet Vişne, 1.800 adet Armut, 1.800 adet Kayısı olacak şekilde 10.800 adet meyve fidanı alımı yapılması Başkanlığımızın 24.07.2023 tarih ve 859 sayılı Olur'u ile kabul edilmiştir.

Bayburt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 10.800 adet meyve fidanı, 16.000 metre tel örgü, 8.000 adet köşebent demiri, 200 kg gergi bağlama teli, 47.360 metre damla sulama borusu, 40 adet 5 tonluk su deposu, 40 adet tabela alımı için %30 eşfinansmanla 1.925.000,00 TL hakediş ödemesi serbest bırakılmıştır. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.5. Organik Kuşburnu Yetiştiriciliği Projesi

Proje kapsamında 20 üreticiye 100 da alanda organik kuşburnu bahçesi kurulacak, organik gübre ve ayıklama makinesi alınacaktır.

Proje kapsamında 45.000 adet kuşburnu fidanı, 3 adet santrifüjli 4 hp 3,5 kw gücünde dizel Su Motoru, 4.400 metre 32*10 atü Kangal Boru ve 10 adet kuşburnu ayıklama makinesi alımı yerine **70.000 adet kuşburnu fidanı, 13.000 metre 32*10 atü Kangal Boru, 3 adet santrifüjli 4 hp 3,5 kw gücünde dizel su motoru ve 5 adet kuşburnu ayıklama makinesi** olarak projenin revize edilmesi Başkanlığımızın 11.04.2023 tarih ve 692 sayılı Olur'u ile kabul edilmiştir.

Bayburt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 5 adet Kuşburnu Ayıklama Makinesi, 3 adet Dizel Su Pompası, 13.000 metre Kangal Boru, 70.000 adet kuşburnu fidanı, 70mmx70mm göz genişliğinde, 2,5 mm kalınlığında, 1,5 metre yüksekliğinde tel örgü ile 2 metre boyunda 40mm x 40mm ebatında 4 mm kalınlığında köşebent demir kazık alımı yapılmış olup %30 eşfinansmanla 1.589.630,00 TL serbest bırakılmıştır. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.6. Meyve Boylama Ünitesi Projesi

Eskiköy, Eşençay, Öksüzler Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bünyesinde çalıştırılmak üzere 2 adet kiraz tasnifleme üniteleri alınacaktır.

Çorum İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde proje kapsamında 2 adet meyve boylama ünitesi alınmış olup, 297.931,20 TL ödenek harcanmıştır. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.7. Uğurludağ Çeltik, Nohut, Mercimek Tohum Eleme Tesisi

Çorum İli Uğurludağ İlçesinin ana geçim kaynağının tarım ve hayvancılık olması sebebiyle tarım alanında kaliteli, elenmiş, temiz tohum ihtiyacını sağlamak amacıyla eleme tesisine ihtiyaç duyulmaktadır. Tohumlar, kurulacak eleme tesisinde toz, toprak, yabancı ot tohumu ve kırıklardan temizlenerek, ilaçlanıp ekime hazır haline getirilecektir. Kurulacak eleme tesisi Uğurludağ Ziraat Odası Başkanlığı bünyesinde kullanılacaktır. Uğurludağ Belediye Başkanlığı işbirliğinde yürütülen projede proje hesabına 1.050.000,00 TL ödenek aktarılmıştır.

3.2.1.8. Şebinkarahisar İlçesi Tarımsal Makine Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi

Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülecek olan proje ile Yapılacak yatırım toprağın korunumu esaslı yatırımı destekleyecek, tarımsal arazilerde oluşabilecek verim kayıplarını azaltacak ve bölgede tarımsal üretimde birim alanda maliyeti düşürerek karlılığı artırarak bölge ve ülke ekonomisine katma değer sağlayacaktır.

Proje kapsamında Proje 02.10.2023 tarihinde imzalanarak başlamıştır. Projede 10.11.2023 tarih ve 921 sayılı Başkanlık oluru ile 1 adet Anıza Direkt Dikim Mibzeri, 1 adet Silaj Makinesi, 1 adet Pnömatik Mibzer, 1 adet Selektör Tohum Eleme, 1 adet Mısır Arası Çapalama Makinesi, 1 adet Römork 6 tonluk, 1 adet Biçerdöver şeklinde revizeye gidilmiştir.12.12.2023 tarih ve 951 sayılı Başkanlık oluru ile proje 1 adet Biçerdöver alımı şeklinde revize edilmiştir.Projeye 15.12.2023 tarihinde 5.040.000 TL blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.9. Seracılığın Yaygınlaştırılması Projesi

Proje kapsamında 12 adet 240 m² polietilen sera kurulu yapılacaktır. Proje karakteristiğinin 8 adet 240 m² sera kurulumu olması yönünde Başkanlığımızın 13/12/2023 tarih 953 sayılı Olur'u ile kabul edilmiştir. Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında senen sonunda proje ödeneği 1.517.000,00 TL blokeli olarak 22/12/2023 tarihinde proje hesabına yatırılmıştır. Proje devam etmektedir.

3.2.1.10. Maviyemiş ve Aronya Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi

Giresun İli Eynesil İlçesi Ören Beldesi'nde 50 dekar alanda Maviyemiş ve 30 dekar alanda Aronya bahçesi kurulacaktır. Bölgede tarımsal üretim yaparak geçimini sağlayan yenilikçi, yaratıcı, diğer çiftçilere örnek olabilecek girişimci ruha sahip çiftçilerin tarımsal üretimde aktif rol alması sağlanarak, ekonomik gelirlerinde artış sağlamak projenin amaçlarındanıdır. 20/07/2023 tarihinde 12.500 adet maviyemiş fidanı, 5.100 adet aronya fidanı ve damla sulama sistemi malzeme alımı yapılmış olup %30 eşfinansmanla 654.455,20 ₺ hakediş ödemesi serbest bırakılmıştır. Proje hesabında kalan ödeneğin %30 çiftçi katkı payı ile 40 dekar maviyemiş, 10 dekar aronya bahç esitesis etmek için 10.000 adet maviyemiş, 1.700 adet aronya fidanı ve damla sulama sistemi ile kurulacakbahçelerde üreticiler tarafından kullanılmak üzere 20 adet budama makası ve budama testeres i makinesi alımınınyapılması Başkanlığımızın 22.09.2023 tarih ve 893 sayılı Olur'u ile kabul edilmiştir. Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 22/12/2023 tarihinde proje hesabında kalan 900.373,20 TL yılsonunda blokeli olarak aktarılmış olup proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.1.11. Kuşburnu Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi

Türkiyedeki kuşburnu üretiminin arttırılması, yerel halkın gelir elde etmesi, tesis edilen kuşburnu bahçeleri ile yörede bulunan meyve suyu fabrikalarına ham madde ihtiyacının giderilmesi, mevcut olan tesislerin çalışmasını sağlamak, bölgedeki istihdam ve girişimcilik potansiyelinin harekete geçirilmesi hedeflenmektedir. Proje kapsamında 100 dekar alana toplamda 15.000 adet kuşburnu fidanı ile kapama kuşburnu bahçesi kurulacaktır.

Gümüşhane İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 08.12.2023 tarihinde 6.850 adet kuşburnu fidanı alımı yapılmış olup 311.332,50 TL hakediş ödemesi gerçekleşmiştir. Proje hesabında kalan 76.167,50 TL blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.12. Orman Köyleri Aronya Yetiştiriyor

Projenin genel amacı günümüzde alternatif meyve olarak karşımıza çıkan ve sürekli dile getirilen Aronya meyvesini geliri düşük, tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan orman köylüleri ile birlikte yetiştirerek, kırsal kalkınmaya katkı sunmak ve ekonomik gelir düzeyini daha yüksek seviyelere çıkarmaktır. Bu kapsamda yetiştirilen meyveler ön anlaşma sağlanan imalatçılara satılarak burada meyve suyu olarak paketlenip, markalaştırılarak önce bölge halkına sonra da tüm ülkeye satılması sağlanacaktır. Böylece sadece yörede yetiştiren değil tüm bölgede bir ekonomik kazanım elde edilecektir.

Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü işbirliği ile yürütülen proje kapsamında çit direği, dikenli tel, 71 da damla sulama, 62 adet su deposu, 220 adet 50 kg gübre, 17.880 adet aronya fidanı ve 62 adet tabela alımı yapılarak 1.531.690,20 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje hesabında kalan 256.586,24 TL blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.13. Arazilerinin Rehabilitasyonu Projesi

Gümüşhane ili Merkez, Köse, Torul İlçesi ve bağlı köylerinde yaşayan küçük ölçekli işletmelerin yararlanabileceği 1 adet Taş Toplama Makinası ve 1 adet Gübre Dağıtma Makinası alınacaktır. Projenin uygulamaya geçmesiyle topraklar daha verimli şekilde kullanılacak, bu da diğer İlçelerdeki çiftçilerimize örnek olacak ve benzer makinelerin kullanımında artış sağlanacaktır. Makinalar Gümüşhane Ziraat Odası tarafından kullanılacaktır.

Gümüşhane İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İşbirliğinde yürütülen proje kapsamında 1 Adet Taş Toplama Makinası ve 1 Adet Gübre Dağıtım Makinası alımı yapılarak toplam 428.397,06 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje ödeneğinden kalan 96.602,94 TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.1.14. Glutensiz Yaşam, Organik Karabuğday Projesi

Gümüşhane ili, ilçeleri ve ilçelere ait köylerde 45 çiftçi, 450 dekar alanda organik karabuğday yetiştiriciliği artırılması hedeflenmektedir. Organik karabuğday yetiştiriciliğinde ekim tarihinden itibaren en az iki yıl geçiş sürecinin uygulanması gerekmekte olup, 2. Yılın sonunda "Organik Ürün" statüsünde olacaktır. Proje kapsamında ilk 2 yıl çiftçilerimize kontrol ve sertifikasyon (KSK) ve organik gübre, 3. yıl karabuğday ekimi yapılarak üreticiye KSK, organik gübre ve sertifikalı karabuğday tohumu %30 eşfinasmanla verilecektir.

Gümüşhane İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İşbirliğinde yürütülen proje kapsamında 7.675 kg karabuğday tohumu alımı yapılmış olup, 322.350,00 TL Hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje ödeneğinden kalan 1.777.650,00 TL ödenek proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.1.15. Kendin Üret, Kendin İşle, Kendin Sat Projesi

Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülecek olan proje ile S.S. Dügünlük Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, mahallede üretikleri fındığı sertifikalı üretim modelleriyle, tekniğine uygun bakım besleme yöntemleriyle ve örgütlü üreticilik sistemiyle yüksek verim ve kaliteye ulaştırmayı hedeflemektedir. Elde edilen kaliteli ürünün pazar isteklerine göre kırılması, kavrulması, seçilmesi, füre, ezme veya kavrulmuş fındık haline getirilerek paketlenmesi gibi katma değer yaratacak işlemlere tabi tutulması ve pazarlanması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında fındığın işlenmesi amacıyla kurulacak tesiste boylama, kırma, seçme, kavurma, zarlama vb. makineler alınacaktır. Proje ödeneğinden kalan 712.955,00 TL ödenek 15.12.2023 tarihinde proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.16. Meyveciliğin Geliştirilmesi Projesi

Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülecek olan proje ile genel olarak kırsal kesimde yaşayan, geçimini tarımsal faaliyetler ile karşılayan aile tipi işletmelerimizin gelir seviyelerini yükselterek, kırsal kesimde mevcudiyetini ve tarımsal faaliyetlerini sürdürmelerini teşvik etmektedir. Proje kapsamında Proje ilan bedeli, 157 adet Ceviz fidanı ve 1.360 m Kafes teli alımı yapılmış toplam 80.614,40 TL ödenek serbest bırakılmıştır. Proje kapsamında Hibe Değerlendirme Komisyonunca 28.04.2023 tarihinde Asıl/Yedek faydalanıcılar belirlenmiştir. Proje kapsamında 16.06.2023 tarihinde Ceviz Fidanı ve Kafes Tel Alımı yapılmıştır. Proje kapsamında 26.09.2023 tarihinde 20 da alanda İsabella Üzümü kapama bahçesi kurulması için 1.020.600,00 TL serbest bırakılmıştır.

3.2.1.17. Seracılığın Geliştirilmesiyle Fide, Fidan ve Kesme Çiçek Üretimini Yaygınlaştırılması Projesi

Ordu ili ılıman iklim özelliklerine sahiptir. Bu nedenle seracılık faaliyetleri için uygun bir konumdadır. Bu proje ise seracılık ile fidan, fide ve kesme çiçek üretimi ilimizde uygulamaya alınarak Pazar fiyatları dengelenebilecek ve ilimiz tarımsal üretimde dışa bağlı kalmadan kendi kendine yetebilecek bir konuma gelecektir. 5.06 da alanda Gotik Çatılı Sera yapımı planlanmaktadır. Sera Tünel Açıklığı: 8,00 m Kolon Aralığı: 2,5 m Makas Aralığı: 2,5 m Oluk Altı Yüksekliği: 250 m Tepe Yüksekliği: 4,00 m, Tünel Sayısı: 7 adet, Sera Eni: 8,00 m ve Sera Uzunlukları: 1 no'lu Sera 77,50 m, 2 nolu sera 92,50 m, 3 nolu sera 92,50 m, 4 nolu Sera: 92,50 m, 5 nolu Sera: 92,50 m, 6 nolu Sera: 92,50 m ve 7 nolu Sera: 92,50 m'dir. Seranın havalandırma şekli Tepe Kremayer Havalandırmalı ve Elektrik Motorlu olacak şekildedir. 2023/844796 İhale Kayıt Numarası ile ihaleye çıkmış ancak ihale iptal olmuştur. Proje kapsamında 15.12.2023 tarihinde 2.362.500,00 TL blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.18. Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Projesi

Ordunun Çamaş ilçesi konumu ve coğrafi şartları itibariyle sadece tarımsal faaliyetler yürütmektedir. Sanayi, turizm gibi alanlarda gelir elde edememesi nedeniyle yoğun göç veren bir ilçedir. Bu nedenle ilçedeki 23 mahallede kadınların evlerinde yaptıkları gıda ürünlerini de alarak satışını gerçekleştiren kooperatif, yöresel ürünlerini pazarlama imkanı bulamayan kadınlara yardımcı olmaktadır. Proje kapsamında mutfak araç gereçleri, havalandırma sistemi, temizlik mal ve malzemeleri alımı yapılmış olup 399.999,99 TL ödenek serbest bırakılmış ve proje tamamlanmıştır.

3.2.1.19. Tarımsal Mekanizasyon Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Ordu İli Mesudiye İlçesinde kurulması planlanan makine parkı ile, mevcut tarımsal üretim yapan işletmelerin net karını artırmak, işletmelerin üretim girdilerini azaltmak, iş gücü gibi temini zor olan kaynaklardan tasarruf ederek daha karlı bir yetiştiricilik yapmalarını sağlamak ve yeni tarımsal mekanizasyon tekniklerinin öğrenilmesi ve uygulanmasını geliştirmek, makinalı tarıma uygunluğu ile ön plana çıkan bölgelerde mevcut tarımsal mekanizasyonun yetersizliğini giderilmesi hedeflenmektedir. Proje kapsamında 1 adet Patates dikim makinesi, 1 adet patates söküm makinesi, Tümosan Klimalı, 3 adet Balya makinesi, 2 adet Biçer Bağlar makinesi, 1 adet Silaj makinesi, 2 adet Tamburlu çayır biçme makinesi, 4 tonluk tarım römorku, 3 adet Pulluk, 1 adet Merdane, 2 adet Dip kazan, 1 adet Rotovator, 1 adet Goble, 1 adet Pulluk, 2 adet Harman makinesi, 1 adet Ekim mibzeri, 2 adet Gübre serpme makinesi, 2 adet ilaçlama makinesi alımı yapılmış ve toplam 2.249.377,82 TL ödenek serbest bırakılmış olup proje tamamlanmıştır.

3.2.1.20. Vona Yöresel Ürünler Pazarı Projesi

Perşembe Belediyesi tarafından yürütülecek olan proje ile köylerde üretimde bulunan ve ürettiği ürün için pazar oluşturamayan üreticilere yeni pazar alanları oluşacak, tüketiciye sağlıklı ve doğal ürünleri sunulacaktır. Üreticilerin pazardaki stantlarda ürün satabilmelerine, ürün satan işletmelere ürünlerini pazarlayabilmelerine aracı olacak bu cazibe merkezi ile istihdama katkı

sağlanacaktır. Mevcut 2.000 m² yapının modernizasyonu sağlanacaktır.

Proje kapsamında 22.06.2023 tarihinde 2023/568537 İKN ile ihaleye çıkılmış ancak teklif veren olmadığı için ihale iptal edilmiştir. Sene sonunda proje hesabına 3.500.000,00 TL ödenek blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.21. Aronya, Adaçayı, Maviyemiş ve Ceviz Bahçeleri Kurulumu Projesi

Proje kapsamında 1.925 adet aronya, 2.500 adet maviyemiş, 180 adet ceviz ve 3.000 adet adaçayı fidanları alınacaktır.

Proje kapsamında 1 adet 40 m² ve 1 adet 108 m² sera yapılmış olup 111.300,00 TL ödenek aktarılmıştır. 08.12.2023 tarihinde 2 adet bağlama ipi, 150 m² sera içi gölgelik, 3 adet budama makası, 3 adet dip budama makası, 6 adet kürek, 3 adet tırmık, 40 adet fidan dikim poşeti, 125 m³ Toprak alımı yapılarak 26.888,40 TL serbest bırakılmıştır.

11.12.2023 tarih ve 948 sayılı Başkanlık oluru ile Fidan dağıtımı yapılacak üreticiler belirlenmiştir. 15.12.2023 tarihinde projeden kalan 281.811,60 TL blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.22 Sera Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi

Güneysu Belediyesi tarafından yürütülecek projede kurulacak 1 adet sera ile modern teknikler ilçe çiftçilerine aktarılacak ve yaygınlaşmasına olanak sağlanacaktır. Arazi alanı 994,44m² olan proje alanı 648,00m² olan sera kurulumu gerçekleştirilecektir. Kurulacak seralarda ana tarımsal ürün olan çayın yanı sıra birim alanda daha fazla kazanç sağlanabilecek marul, kıvırcık, maydanoz, çilek ürünleri yetiştirilecektir.

Güneysu Belediye Başkanlığının 13.06.2023 tarih ve E-83848989-622.02-3066 sayılı yazısı ile ihale sözleşmesi gönderilmiştir.

3.2.1.23 Meyveciliğin Geliştirilmesi Projesi

Alaçam, Ataktım, Bafra, Canik, Çarşamba, Havza, Kavak, Ladik, Ondokuzmayıs, Salıpazarı, Tekkeköy, Terme, Vezirköprü, Yakakent, İlkadım İlçelerinde öncelik kadın üreticiler olmak üzere sulama ve işgücü imkanı olan ancak sermaye yetersizliği yaşayan, küçük aile işletmelerinin üretim ve gelirlerinin artırılması ve çeşitlendirilmesini hedeflenmektedir. 50 üreticiye 250 da 5.000 adet ceviz fidanı ve damla sulama sistemi, 50 üreticiye 150 da alanda çilek 750.000 çilek fidesi, 6.750 kilogram malç naylonu ve damlama sulama sistemi alınacaktır.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 6.750 kg malç naylonu ve damla sulama sistemi alınmıştır. 750.000 adet çilek fidesi alınmıştır. 1.519.619,73 TL ödenek aktarılmıştır.

3.2.1.24. Kuru Fasulye Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi

Bafra, Vezirköprü, Kavak, Ladik ve Havza İlçelerimizde ikamet eden ve 3 yıl kuru fasulye ekimi yapacak olan öncelikli olarak kadın üreticiler olmak üzere daha önceki yıllarda kuru fasulye üretimi ile uğraşan sulama ve iş gücü imkanı olan ancak sermaye yetersizliği yaşayan çiftçilere 2500 dekar alanda uygulanmak üzere 25 ton kuru fasulye tohumluğu, 1 adet pnömatik ekim makinesi ve 1 adet toplar döver harman makinası alınacaktır. Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 1 adet fasulye toplar döver makinesi ve 1 adet pnömatik ekim makinesi alınmıştır. 9.000 kg kuru fasulye tohumluğu alınmıştır. 626.667,30 TL ödenek harcanmıştır. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.25. Havza Yöresel Ürünler Üretim Tesisi Projesi

Proje kapsamında İlk Kıvılcım 1919 Havza Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifine makine ekipman alımı yapılacaktır. Havza Belediye Başkanlığı işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 430.000,00 TL blokeli olarak sene sonunda aktarılmıştır.

3.2.1.26. Tıbbi ve Aromatik Bitkilerde Hasat Kurutma ve İşleme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi Projesi

Tıbbi ve aromatik bitki hasat makinaları (5 adet biçme makinesi, 5 adet hasat makinesi, 5 adet çapa makinesi) tıbbi ve aromatik bitki kurutma sistemleri (2 adet 220 m² alanda açıkta doğal kurutma sistemi, 2 adet 220 m² taşınabilir polikarbon kurutma sistemi, 2 adet 250 m² kurutma çadırı) tıbbi ve aromatik bitki işleme alet ve makinaları(5 adet ayıklama makinesi, 5 adet öğütme makinesi, 5 adet otomatik poşet kapama makinesi, 1 adet tekli çay paketleme makinesi) alınacaktır. Projeden öncelikle destek ihtiyacı bulunan Sınırlı Sorumlu Dönüşüm Kadın Girişimi Üretim ve İşleme Kadın Kooperatifi ile Havza Ziraat Odası tıbbi ve aromatik Bitki Yetiştiricileri yararlanacaktır. Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 5 adet çapa makinesi alınmıştır. 2.057.792,50 TL ödenek aktarılmıştır.

3.2.1.27. İçmesuyu Havzaları(Çakmak-Dağköy) Çevrelerinin Korunması ve Organik Tarımın Geliştirilmesi Projesi

Dağköy (19 Mayıs, Bafra, Alaçam) ve Çakmak Barajı (Çarşamba, Salıpazarı, Ayvacık, Tekkeköy) havzasında var olan organik üretimin karlı hale getirilerek devamlılığının sağlanması ve bu sayede baraj suyunun kimyasal gübre, atık ve ilaç gibi toprak yapısını ve suyun kalitesini bozabilecek, bunların bilinçsiz kullanımı nedeniyle oluşacak ekosistemin tahribatını önlemek ve doğal dengenin korunmasıdır. Bu amaçla entansif üretim yapan çiftçilerimize gerekli eğitimler verilerek her iki havzada toplam 648 üye ve 16.882 dekar alanda yapılmakta olan üretimi 3 yıl boyunca 3 kat artırmayı hedeflemektedir. Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 50.000 adet çilek fidesi, 4 adet dal parçalama makinesi, 14 adet 400 litre pülverizatör, 5 adet 600 litre pülverizatör, 2 adet 2.000 litre pülverizatör 2.000 L organik sıvı gübre ve 2.000 L organik bitki koruma ilacı dağıtılmıştır. 2.152.500,00 TL ödenek harcanmıştır. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.28. Yöresel Ürünler Pazarı Projesi

Çarşamba İlçemiz yöresel ürünler baz alındığında oldukça zengindir. İlçe sınırlarımız içerisinde farklı kültür taşıyıcılarının da yaşıyor olması bu çeşitliliğe önemli bir katkı sağlıyor. Buna en güzel örnek Gürcüler ve Çerkezlerdir. Kurulacak Yöresel Ürün Pazarı'nda bu iki milletin kültürel değerleri de yer alacaktır. Eskiye unutmamak ve farklı kültürel değerlere sahip çıkmak için Gürcü Derneğine ve Çerkez Derneğine verilmek üzere iki adet toplantı odası bulunan bir Dernek Binası tasarımı yapıp proje içerisine bulunmaktadır. 9 adet 9 m² satış stantları yapılacaktır.

Yapım işi için 4.992.000,00+KDV olmak üzere sözleşme imzalanmıştır. 25/10/2023 tarihinde 1 nolu hakediş kapsamında %30 eşfinansmanla 496.778,98 ₺ serbest bırakılmıştır. 22/12/2023 tarihinde proje hesabında kalan 1.603.221,00 TL Çarşamba Belediye Başkanlığı proje hesabına blokeli gönderilmiştir.

3.2.1.29. Kapalı Pazar Yeri ve Yöresel Ürünler Pazarı Projesi

Havza ilçesindeki küçük çapta üretim yapan üreticilerin aile ekonomisine katkı sağlaması için ve ilçeye gelen ziyaretçilerin istedikleri yöresel ürünlere(Havza'ya özgü doğal ürünler, gıda maddeleri, hediyelik ve süs eşyaları) ulaşmasını sağlamak için toplam 2.473, 28 m² alanda, 1.709,00 m² inşaat alanı üzerine pazar yeri yapımı planlanmaktadır.

Proje karakteristiğinin 8 adet kapalı yöresel ürün-hediyelik eşya satış dükkanı ve 1.719,00 m² inşaat alanı yerine 10 adet kapalı yöresel ürün-hediyelik eşya satış dükkanı ve 2.411,89 m² olması yönünde proje revizyon talebi Başkanlığımızın 02.05.2023 tarih ve 736 sayılı Olur'u ile kabul edilmiştir. 05/05/2023 tarihinde yüklenici firma ile 10.870.000,00 TL (KDV Hariç) sözleşme imzalanmıştır. Hakkediş kapsamında 4.200.000,00 TL serbest bırakılmıştır. 21/12/2023 tarihinde proje hesabında kalan 250.000,00 TL Havza Belediye Başkanlığının proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.30. Tarımda Mekanizasyonun Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi

Havza, Kavak, Ladik, Vezirköprü, Bafra, Terme ilçelerinde kullanılmak üzere 4 adet taş toplama makinası, 3 adet sarmal vinç ve 2 adet sap doğrama makinası alınacaktır. Proje ile tarım sektöründeki teknik bilgi altyapısını geliştirmeyi, bölgesel kapasitenin verimli kullanılmasını ve bölgeler arası gelişmişlik farkının azaltılmasını, aynı zamanda ilimiz ve milli ekonomimize katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 2 adet sarmal vinç bafra ziraat odasına, 1 adet sarmal vinç terme çeltik üreticileri birliğine teslim edilmiştir. 4 adet taş toplama makinası Havza, Kavak, Ladik, Vezirköprü ziraat odası başkanlıklarına teslim edilmiştir. 2 adet sap doğrama makinesi Havza ve Vezirköprü ziraat odası başkanlıklarına teslim edilmiştir. 1.382.206,00 TL ödenek harcanmıştır. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.31. Mısır Kurutma Makinesi Projesi

Vezirköprü Ziraat Odasına 1 Adet 500 kg kapasiteli kombine silaj streçleme makinesi, 18 m³'lük 1 adet mobil mısır(çeltik) kurutma makinesi ve 8 m helezon Havza ve Bafra Ziraat Odalarına ise 18 m³'lük 2 adet mobil mısır(çeltik) kurutma makinesi ve 8 m helezon alınacaktır. Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 3 adet 8 m tahıl yükleme helezonu, 3 adet 18 m³ tahıl kurutma makinesi alınmış ve 3 adet 90 m² hangar yapılmıştır. 3.150.000,00 TL ödenek harcanmıştır. Proje tamamlanmıştır.

3.2.1.32. Gıda Kurutma Tesisi Projesi

Projede Cennet Hurması, Japon Hurması ve Akdeniz Hurması isimleri ile de bilinen, Latince ismi Diospros Kakiolan Trabzon Hurması başta olmak üzere, İstiridye Mantarı, Meyve, Sebze, Balık, hatta Peynir gibi tarım ve hayvancılık ürünlerinin ısı ile kurutulmasını sağlamak ve vakumlu paketlerle ambalajlayarak pazarlamak projenin genel amacıdır.

Projede öncelikle kurutma tesisi kurulacak, orta vadede reçel ve marmelat gibi ürünlerin katma değerini artırabilecek farklı üretim yöntemlerini de tesis bünyesine dahil edecektir. Böylece ilçede başta olmak üzere çevre ilçeler ve illerin küçük çiftçilerin ürettikleri ürünlerini diğerinde satın alarak sosyoekonomik gelişimlerine katkı sağlayacak ve yeni işgücü istihdam ederek, devletimizin işsizlikle mücadele politikasına destek olmuş olacaktır.

08/08/2023 tarihinde yüklenici firma ile KDV Hariç 2.075.150,00 TL sözleşme imzalanmıştır. 30/10/2023 tarihinde 1 ve son nolu hakkediş kapsamında 1.743.126,00 TL serbest bırakılmıştır. Bu kapsamda 2 adet 500 kg kapasiteli meyve sebze gıda kurutma makinesi, 1 adet 100 kg kapasiteli mantar gıda kurutma makinesi, 3 adet gıda kurutma makinesi yedek tepsili arabası, 1 adet dikey çips meyve dilimleme makinesi, 3 adet krom çalışma tezgahı, 3 adet krom meyve sebze yıkama evyesi, 1 adet 30 m² soğuk hava deposu alınmıştır. 13/12/2023 tarih ve 956 sayılı Olur'u ile paketleme cihazı alımı kabul edilmiştir. Proje hesabında kalan 1.056.874,00 TL ödenek Terme Belediye Başkanlığı 22/12/2023 tarihinde blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.33 Fide ve Fidan DOKAP'tan Üretim Tokat'tan Projesi

Projede meyve (ceviz, elma, kiraz, vişne, şeftali, armut, erik, asma, ayva, trabzon hurması ve kayısı) ile tıbbi ve aromatik bitki (lavanta, kekik, nane, kantaron, oğulotu ve çörekotu) fidan ve fide desteği verilerek, meyve ile tıbbi-aromatik bitki yetiştiriciliğini yaygınlaştırarak üretimi artırmak hedeflenmiştir. Üreticilere toplam 250.000 adet meyve fidanı, 35.000 adet ceviz fidanı, 200.000 adet asma fidanı, 400.000 adet tıbbi ve aromatik bitki fidesi ve 400 kg çörekotu tohumu dağıtılacak ve üretim alanlarında bitkilerin kontrol ve takibi yapılacaktır.

Projede kısa vadede Tokat ili ile Yeşilirmak ve Kelkit havzasında bulunan illerdeki uygun arazisi bulunan üreticilerimize meyve fidanı, tıbbi ve aromatik bitki fide dağıtımı yapılacak ve

üretimin yaygınlaşması sağlanarak gelir getirici çiftçilik faaliyeti oluşturulacaktır. Ayrıca çiftçi eğitimi uzman personelce verilecektir. Tıbbi ve aromatik bitkilerin üretim sürecinde verim yanında ulusal ve uluslararası pazar payını artıran en önemli hususlardan biri ürünün kalite değerlerinin istenilen düzeyde olmasıdır. Kalite kriterleri doku, renk, uçucu yağ ve sabit yağ oranları ve yağlarında bulunan bileşiklerdir. Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nde uçucu yağ ve sabit yağ oranlarının belirlendiği alet-ekipman olmasına karşın bileşen analizleri yapılamamakta hatta diğer DOKAP illeri ve çevre illerde de bu analizlerin yapıldığı bir laboratuvar bulunmamaktadır. Proje kapsamında bu eksikliğin giderilmesi için laboratuvar cihazları (HPLC cihazı, GC-MS cihazı, spektrofotometre, soxhelet makinası, süper kritik ekstraktör cihazı, soğuk sıkım makinası, kurutma makinası ups 100 kw, ultra saf su cihazı, santrifüj, etüv, otomatik pipet seti, dispenser, hassas terazi, buzdolabı, klima, laboratuvar dönüşüm) alınarak kalite analizlerinin yapılmasında gerekli alt yapı kurularak çiftçilerin hizmetine sunulacaktır.

Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen proje kapsamında laboratuvar malzemeleri (HPLC cihazı, GC-MS cihazı, SPEKTROFOTOMETRE cihazı, laboratuvarında kullanılmak üzere küçük malzemeler), Ekstraktör Cihazı, Soğuk Sıkım Makinası, Tohum Ekme Makinası, Ultrasonik Banyo, Santrifüj, Ultra Saf Su Cihazı, Vorteks, Isıtıcıli Manyetik Karıştırıcı, PH Metre, Etüv, Hassas Terazi, Buzdolabı, Klima, 30 kw Trifaz Güç Kaynağı, 2 adet Otomatik Pipet Seti, 3 adet Dispenser alımı ve fide-fidanlarda sürgün temizleme, Lavanta, Biberiye, Nane, Kekik çelik Kesme ve Köklendirme İş, Asmada omega aşısı yapımı ve aşılı materyelin depolama yapılarak **6.132.179,00 TL** hakediş ödemesi yapılmıştır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.1.34. Meyveciliğin Geliştirilmesi Projesi

Akçaabat Belediyesi tarafından yürütülecek proje ile kırsal kesimde yaşayan geçimini tarımsal faaliyetler ile karşılayan aile tipi işletmelerin gelir seviyesini yükselterek kırsal kesimde mevcudiyetini ve tarımsal faaliyetlerini sürdürmelerini teşvik etmektir. Proje kapsamında 2500 adet İsabilla Üzüm 25 kişi (50 da), 5000 adet Trabzon Hurması 70 kişi (150 da), 2500 adet Kızılcık 30 kişi (60 da), 2500 adet Ahududu 5 kişi (5 da), 2500 adet Böğürtlen 5 kişi (5 da) fidanı dağıtılacaktır. Proje kapsamında 15.12.2023 tarihinde 683.250,00 TL proje hesabına blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.35. Trabzon Kokulu Üzüm Üretim Teşvik Edilmesi Projesi

Botanik Park bünyesinde 500 m²'lik alana üstü polietilen örtü, yan kısımları polikarbon olan tam otomatik(iklimlendirmeli) fidan üretim serası yapılacaktır. Kokulu Üzüm üretimi için üretim yapılacak çelikler, Büyükşehir Belediyemize ait Esiroğlu fidanlığında çoğaltılarak muhafaza edilmektedir. Daha sonra bu kokulu üzüm fidanları proje ile yapılacak serada çoğaltılarak kokulu üzüm bahçesi oluşturulacaktır. Bu fidanlar en uygun alanlara dağıtılacak ve alternatif/yardımcı ürünlerin teşviki yapılacaktır. Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğinde yürütülen proje kapsamında 962.500,00 TL ödenek proje hesabına aktarılmıştır.

3.2.1.36. İstiridye Mantarı Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi

Proje'nin amacı Trabzon İlinde, istiridye mantarı yetiştiriciliğinin geliştirilmesi sağlanarak bölge halkının istiridye mantarı tüketmesini temin etmektir. Proje kapsamında 10 adet 98 m²'lik istiridye mantarı çadırı kurulumu yapılacaktır.

Projekarakteristiğinin%50 eşfinansmanla 5 adet 112 m² istiridye mantarçadırı olacak şekilde p roje revizyonu Başkanlığımızın 04.10.2023 tarih ve 899 nolu Olur ile kabul edilmiştir.

Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün proje hesabına yıl sonun da ödenek blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.37. İpekyolu Kadın Girişim, Üretim ve İşletme Kooperatifi Fındık İşleme Tesisi Projesi

İpek Yolu Kadın Girişimi ve Üretimi Kooperatifi bünyesinde üretilen fındıkların katma değer kazandırılarak kooperatife ait işletmede işlenmesi ve paketlenmesinin sağlanması ve kooperatif üyesi

çiftçilerin gelir seviyelerinin yükseltilmesi amacıyla proje kapsamında makine ve ekipman alımı yapılacaktır. Maçka Belediye Başkanlığının proje hesabına yılsonun da 2.100.000,00 TL blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.1.38. İzabella Üzüm Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi

Proje kapsamında 20 kişiye 2'şer dekar kapama İzabella (Vitis Labrusca) bahçesi kurulacaktır. Bölgede kurulacak üzüm suyu fabrikası sözleşmeli üretim modeli ile İzabella (Vitis Labrusca) fidanları ücretsiz temin ederek çiftçilere dağıtacaktır. 22.06.2023 tarihinde 2.150.000,00 +KDV olmak üzere yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır. 27/11/2023 tarihinde 1 nolu hakediş kapsamında %40 eşfinansmanla 270.900,00 TL serbest bırakılmıştır. Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün proje hesabına 1.756.295,00 TL blokeli olarak aktarılmıştır.

3.2.2. Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında Başkanlığımıza 70.000.000,00 TL sermaye transferi ödeneği tahsis edilmiştir. Söz konusu Proje bir alt proje çerçevesinde yürütülmekte olup, bahse konu alt projelere ilişkin bilgiler aşağıda açıklanmaktadır.

3.2.2.1. Karaşar Köyü Göletten Basınçlı Sulama Tesisi Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 1.290 da arazi sulanması amacıyla 12.066 m basınçlı sulama sistemi yapımı gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında 12.05.2023 tarihli ve 777 sayılı iş artışı yapılmıştır. İş artışıyla birlikte 13.757 m basınçlı sistem yapılmıştır. Amasya İl Özel İdaresi tarafından yürütülen proje kapsamında 5.702.222,00 TL hakediş ödemesi gerçekleşmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.2. Koyuncu, Asar, Çulpara Köyleri YÜS Basınçlı Sulama Tesisi Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 1.750 da (Koyuncu (510 da), Çulpara (118 da), Asar (6 da) olmak üzere toplam 1.750 da alanda) alanda 800 m dik kanal, 6.940 m trapez kanal yapılmıştır.

Amasya İl Özel İdaresi tarafından yürütülen proje kapsamında 3.271.446,00 TL hakediş ödemesi gerçekleşmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.3. Kale Köyü YAS Basınçlı Sulama Tesisi Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 1.500 da alanda 13.310 m basınçlı sulama sistemi yapılmıştır.

Proje kapsamında 22.05.2023 tarihli ve 783 sayılı iş artışı yapılmıştır. İş artışıyla birlikte 16.480 m basınçlı sistem yapılmıştır. Amasya İl Özel İdaresi tarafından yürütülen proje kapsamında 4.258.741,00 TL hakediş ödemesi gerçekleşmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.4. Yüncüler, Dereiçi Köyü YÜS Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 3.590 m kapalı sulama istemi ve 100 m dik beton kanal yapımı, 4 adet vana rögarı ile 220 da alan sulanacaktır.

Projede şu ana kadar 3.827 kapalı sistem çalışması yapılmıştır. Artvin İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 1.682.776,05 TL hakediş ödemesi gerçekleşmiştir. Proje hesabında kalan 1.093.822,39 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.5. Torbalı, Ortaköy ve Erikli Köyü Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 28 adet beton kapak yapılması, 600 m dik beton kanal yapımı, 300 m kargir duvarlı dik beton kanal, 12 adet tarla priz kapağı ile 220 da alan sulanacaktır.

Projede şu ana kadar 3.827 kapalı sistem çalışması yapılmıştır. Artvin İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan projede 2.005.870,41 TL hakediş ödemesi yapılmıştır. Proje hesabında kalan 1.829.187,50 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.6. Alanbaşı Köyü Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 1 adet su alım yapısı, 950 m dik beton kanalın yenilenmesi, 100 m kargir duvarlı dik beton kanal ve 30 adet tarla priz kapağı ile 480 da alan sulanacaktır.

Artvin İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında proje hesabında kalan 1.865.687,00 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.7. Tekkale Köyü Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 1 adet perdeli rögar, 3 adet temizleme rögarı, 2 adet su tevzi rögarı ve 800 m kapalı sulama sistemi ile 80 da alan sulanacaktır.

Artvin İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında proje hesabında kalan 337.075,00 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.8. Aslandede ve Taşburun Köyü Sulama Tesisi Projesi

Proje kapsamında 530 da alanın sulanması amacıyla 1.300 m dik kanal ve 1.000 m açık sulama sistemi yapılmıştır.

Bayburt İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 1.314.318,00 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.9. Helva Köyü Sulama Tesisi Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 1.500 m basınçlı sulama sistemi ve 400 m² sulama havuzu ile 700 da alan sulanacaktır. Proje iptal edilmiştir.

3.2.2.10. Örence Köyü Sulama Tesisi Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 900 da alanda 3.500 m basınçlı sulama sistemi yapılmıştır.

Bayburt İl Özel İdaresi tarafından yürütülen proje kapsamında 1.284.304,03 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.11. Eski Alibey Köyü Yerüstü Sulama Tesisi Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 420 da alanın sulanması amacıyla 5.546 m açık sulama sistemi yapılmıştır.

Çorum İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 2.316.861,52 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.12. Çamlıca-Mescitli Yer Üstü Sulama Tesisi Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 560 da alanda 3.635 m beton kanal yapım çalışması tamamlanmıştır.

Çorum İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 2.336.655,00 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.13. Hacıahmetderesi Köyü Kös Göleti, Derivasyon ve Sulama tesisi Projesi

Proje kapsamında 963 da alanda 4.550 metre kapalı sulama sistemi yapılmıştır.

Çorum İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 3.973.735,00 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.14. Yeşilköy Dereköy Çakırlar Köyleri Sulama Tesisi Projesi

Proje kapsamında 1.323 m 500 mm çaplı 10 Atü sulama iletim hattı ile 200 ha alan sulanacaktır.

Çorum İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında proje hesabından kalan 5.040.000,00 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.15. Subaşı Köyü Sulama Suyu Tesisi Onarım Tesisi Projesi

Proje kapsamında 660 da alanda 850 m dik beton kanal ve 20 adet priz kapağı çalışması yapılmıştır.

Giresun İl Özel İdaresi yürütülmekte olan proje kapsamında 922.577,00 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır

3.2.2.16. Kabaktepe ve Usluca Köyü Sulama Havuzu Onarım İnşaatı Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 288 m³ depolama hacmi ve 1,5 m yüksekliğinde havuz onarımı ve 1.000 m dik beton kanal ve 240 m dik beton kanal yenileme ile 660 da alan sulanacaktır.

Giresun İl Özel İdaresi yürütmekte olan proje kapsamında 222.302,02 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje hesabında kalan 632.070,86 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.17. Çakılıkaya Köyü Sulama Suyu Tesisi Onarım Tesisi Projesi

Proje kapsamında 1.000 m dik beton kanal ve 240 m dik beton kanal yenileme ile 660 da alan sulanacaktır.

Giresun İl Özel İdaresi yürütmekte olan proje kapsamında 217.814,40 TL (KDV Dahil) hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje hesabında kalan 406.775,60 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.18. Yedikardeş Köyü Sulama Suyu Tesisi Onarım Tesisi Projesi

Proje kapsamında 660 da alanda 1.300 m dik beton kanal ve 20 adet priz kapağı yapım çalışması tamamlanmıştır.

Giresun İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 1.203.288,26 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.19. Evcili Köyü Sulama Suyu Onarım Tesisi Projesi

Proje kapsamında 1.000 m dik beton kanal ve 20 adet priz kapağı ile 660 da alan sulanacaktır.

Giresun İl Özel İdaresi yürütülmekte olan proje kapsamında 738.946,65 TL hakediş ödemesi yapılmıştır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.20. Özbeyli- Bizgili Köyleri Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 700 da alanda 1 adet bent ve 6.500 m beton kanal inşaatı çalışması yapılmıştır.

Gümüşhane İl Özel İdaresi yürütülmekte olan proje kapsamında 2.363.650,00 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.21. Akçal Köyü Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 250 da alanda 1 adet bent ve 2.000 m beton kanal inşaatı yapılmıştır.

Gümüşhane İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 445.910,00 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.22. Evren Köyü Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 60 da alanda 1 adet bent ve 1.400 m beton kanal yapılmıştır.

Gümüşhane İl Özel İdaresi yürütmekte olan proje kapsamında 335.373,35 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.23. Çal Köyü Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

Proje kapsamında 150 da alanda 1.000 m beton kanal inşaatı yapılmıştır.

Gümüşhane İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 290.078,06 TL

hakediş ödemesi yapılmıştır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.24. Çelikli Köyü Yağmurlama Sulama Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 17.500 m kapalı sulama sistemi ile 3.170 da alan sulanacaktır.

Tokat İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 7.323.910,17 TL hakediş ödemesi yapılmıştır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.25. Hasanbaba Köyü Sulama Suyu Göleti Projesi

Proje kapsamında Havza alanı;7,039 km², Faydalı depo hacmi: 270.394 m³ ve Gövde yüksekliği: 23,60m ile 1.000 da tarım arazisi sulanacaktır.

Tokat İl Özel İdaresi yürütülmekte olan proje kapsamında proje hesabında kalan 9.739.353,60 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

3.2.2.26. Günevi Köyü Yağmurlama Sulama Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 3.100 da alanda 11.000 m kapalı sulama sistemi yapılmıştır.

Tokat İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında 5.215.158,46 TL hakediş ödemesi yapılmıştır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

3.2.2.27. Kömeç Köyü Yağmurlama Sulama Yapım İşi Projesi

Proje kapsamında 2.420 m kapalı sulama sistemi ile 54 ha alan sulanacaktır.

Tokat İl Özel İdaresi tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında proje hesabından kalan 752.116,00 TL blokeli aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

4. İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü

4.1.Yürütülen Faaliyetler

4.1.1. DOKAP Bölge Kalkınma Programı (DOKAP Eylem Planı) (2021-2023) Çalışmaları

2014-2018 yıllarını kapsayan DOKAP Eylem Planı uygulama süresi 2018 yılı sonu itibarıyla sona ermiştir.

Kaynakların etkin ve verimli değerlendirilmesi amacıyla, tek yıllık veya münferit projelerin uygulanması yerine; belirlenen bir sektör/temada istikrarlı ve sürekli projelerin uygulanmasının daha yerinde ve faydalı olacağı değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, stratejik amaç ve hedeflerle sınırları çizilen çerçevede, sektörel operasyonel programlar (SOP) demetinden oluşan DOKAP Bölge Kalkınma Programı'nın hazırlığı tamamlanmış ve 2021 yılı izleme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

DOKAP Bölge Kalkınma Programı (2021-2023), 3 amaç, 8 hedef ve 14 sektörel operasyonel programdan (SOP) oluşmaktadır. Belirlenen amaç, hedef ve sektörel operasyonel programlar (SOP) vasıtasıyla, DOKAP Bölgesinin diğer bölgeler ile gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla; tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma, turizm ve sanayide ekonomik büyüme, beşeri ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi başlıkları 2021-2023 DOKAP Bölge Kalkınma Programı'nın ana omurgasını oluşturmaktadır.

DOKAP Eylem Planı (2021-2023) izleme ve değerlendirme çalışmaları yıl bazlı 4 dönem halinde gerçekleştirilmektedir. İlgili kurumlara izleme tabloları, rapor formatları ve değerlendirme şablonları paylaşılmıştır. Gerçekleştirilen çalışmaların ardından güncel veriler İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü'nün tasarladığı Proje Yönetim Sistemi (PYS) veri tabanına işlenerek elektronik ortama aktarılmış ve raporlaştırma sürecine hazır hale getirilmiştir.

Koordinatörlük 2023 yılı yılsonu verilerini aynı usul ve esaslar çerçevesinde temin etmiş ve siteme yüklemesini gerçekleştirmiştir.

4.1.2. Yatırım Programları ve Bütçe Çalışmaları

Çalışma kapsamında 2023 yılı içerisinde 2024 yılı için T.B.M.M’de düzenlenen bütçe görüşmelerine kaynaklık teşkil etmesi amacıyla Başkanlığın 2012-2022 yılları arasında kapsayan Eylem Planı ve Yatırım Programları çalışmaları ayrıntılı olarak ele alınmış ve T.B.M.M Bütçe Görüşmelerine katılım sağlayarak Başkanlığın bilgi akışında genel koordinasyon ve sekreteryaya işlerini yerine getirmiştir.

4.1.3. 2024-2028 DOKAP Eylem Planı Hazırlık Çalışmaları

2023 yılı sonunda mevcut Eylem Planının tamamlanması nedeniyle 2022 yılının son çeyreğinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü’nün koordinasyonunda 2024-2028 dönemini kapsayacak yeni Eylem Planının hazırlık çalışmaları başlatılmış, Eylem Planı Görev Gücü ekibi kurulmuştur.

Görev Gücü ekibinin oluşturulmasının akabinde 2023 yılının ilk çeyreğinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından iş takvimi oluşturulmuş ve plan hazırlık çalışmaları başlatılmıştır.

2023 yılının ikinci ve üçüncü çeyreklerinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü’nün koordinasyonunda Giresun, Ankara ve online ortamda bir çok teknik toplantı gerçekleştirilerek 2024-2028 Eylem Planı’nın analiz çalışmalarının konu başlıkları ve stratejik çerçevesi belirlenmiştir.

2023 yılının üçüncü çeyreğinde 2024-2028 Eylem Planının son taslağı üzerinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ile dört türlü teyit çalışmaları yapılmış ve planın yazımı 20.09.2023 tarihinde tamamlanarak Cumhurbaşkanlığı’nın görüşüne hazır hale getirilmiştir.

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü’nün talimatlarıyla 2024-2028 Eylem Planlarının yapısında değişikliğe gidilmiş ve hazırlanacak Eylem Planları için yeni iş takvimi oluşturulmuştur.

2023 yılının son çeyreğinde yeni Eylem Planlarının hukuki altyapısı, içerik yapısı ve vizyon adımlarının belirlenmesi için Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü’nün belirlediği esaslar çerçevesinde çalışmalara başlanmıştır. İlk etapta geçmiş dönemde yayınlanan ve Kalkınma İdarelerinin bölgelerini ilgilendiren makro düzeydeki tüm planlar detaylı incelemeye alınarak bu planların bölge için ön gördüğü senaryolar karşılaştırmalı olarak indekslenerek vizyon tabloları oluşturulmuştur. Bu kapsamda DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 5 adet makro düzeydeki planı incelemeye almıştır. Çalışmalar devam etmektedir.

4.1.4. Başkanlığın Uyguladığı Projelerin İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları

Başkanlığın 2023 yılı içerisinde uyguladığı projelerin, tüm Koordinatörlükler nezdinde; sektör, uygulama yeri, ödenek, harcama ve gerçekleşme bilgilerini içeren izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülmüştür.

4.1.5. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü Tarafından Talep Edilen Devam Eden Devlet Yardımları Etki Değerlendirme Raporu Çalışmaları

Usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen ve devlet yardımı niteliğinde değerlendirilen üç konu başlığında İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü tarafından DOKAP Başkanlığı adına üç adet Etki Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır. Söz konusu raporlar belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Devlet Yardımları Genel Müdürlüğüne ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne paylaşılmıştır.

4.1.6. Eylem Planları İzleme Sistemi (ELİS) Çalışmaları

2021, 2022 ve 2023 yıllarında Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ve Başkanlığımız İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü'nün koordinasyonunda ELİS çalışmalarının birinci fazı tamamlanarak kullanıma alınmıştır. Tamamlanan birinci faz kapsamında, Başkanlık kurulduğu günden bu yana gerçekleştirdiği tüm projelerin bilgilerini sisteme yüklemiştir. Sistem kapsamında, uygulanan her bir projenin Eylem Planları, Yatırım Programları, sektörleri, uygulama yerleri, uygulayıcı kuruluşları, konu başlıkları vb. birçok bilgiyi içeren filtreleme işlemleri gerçekleştirilebilmektedir. Bununla birlikte birinci fazda projelerin uygulama süreçlerinin de takibini sağlayacak gerekli altyapılar tasarlanarak ilk düzey raporlama formatlarının alınması için gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Geçmiş dönem proje bilgilerinin sisteme girişinin akabinde ilgili Koordinatörlüklere yetki tanımlaması yapılmış ve sistemin güncel tutulması ile ilgili gerekli bilgilendirmeler İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğüne yapılmıştır. Konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

5. Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü

5.1. Yürütülen Faaliyetler

- 2022 yılı kesin hesabı ve 2024 yılı kurum bütçesi hazırlanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmiştir.
- 2023 yılı Ayrıntılı Finansman Programı (AFP) hazırlanmıştır.
- DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na 2023 yılı içerisinde KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı) 2023/1 tercih sonuçlarına göre ÖSYM tarafından 1 İstatistikçi ve 1 Uzman kadrolarına yerleştirilme yapılmış olup, aday memurun atama iş ve işlemleri devam etmektedir. Diğer kamu kurum kuruluşlarından naklen atama yoluyla ise 1 Veteriner Hekim kadrosu için muvafakat talebinde bulunulmuş olup, ilgili personelin atama işlemleri tamamlanmıştır. Ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca 3 (üç) adet sözleşmeli Mühendis ve Destek Personelin alımı gerçekleştirilmiştir.
- DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında kullanılmakta olan araçların yakıt ihtiyaçları Devlet Malzeme Ofisi (DMO) üzerinden akaryakıt alım işlemleri kapsamında karşılanmaktadır. Başkanlığımıza 2 Adet Personel Servis Aracı (21 kişilik minibüs ve 33 kişilik midibüs) Kiralanması Hizmet Alımı İhalesi 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında açık ihale usulü ile ihale edilmiş olup, sözleşmeleri imzalanmıştır.

6. Beşeri Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü

6.1. Yürütülen Faaliyetler

- 2023 yılı içerisinde eğitim, kültür ve sanat faaliyetlerinin desteklenmesi kapsamında faaliyetler yürütülmüştür.
- 2024 Yılı Yatırım Programı'nda yer alan sermaye transferi kaleminden ödenek tahsis edilen projeler kapsamında desteklenmek üzere Bölgedeki yerel idareler ile diğer kamu kurum ve

kuruluşlarından gelen proje teklifleri değerlendirilmiş, bu projelerden uygulamaya geçirilmesi uygun görülenler Bakan onayına sunulmuştur.

6.2. Projeler

Eğitim, Kültür ve Sanat Faaliyetlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında Başkanlığımıza 10.000.000,00 TL sermaye transferi ödeneği tahsis edilmiştir. Söz konusu programa ait 20 proje yürütülmekte olup projelere ilişkin bilgiler aşağıda açıklanmaktadır.

6.2.1. Bilgisayar Destekli Tasarım Atölyesi Projesi

Proje ile Suluova Şehit Ayas Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü bünyesinde 15 öğrencinin uygulamalı olarak eğitim yapabileceği Bilgisayar Destekli Tasarım Atölyesi kurulmuştur. Kurulan atölyede öğrenciler çizim programları ile tasarım yapma, hesaplama, analiz etme, tasarımı imalata hazırlama konularında mesleki eğitim alarak tecrübe kazanacaktır. Proje Suluova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 475.675,00 TL olup proje 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.2. Robotik Kodlama Atölyesi Projesi

Proje ile Murgul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde robotik kodlama atölyesi kurulmuştur. Atölyede; öğrencilere teknoloji çerçevesinde, üç boyutlu model tasarlama, robot kartları tasarlama, robotik kodlama, insansız hava aracı, drone teknolojisi gibi alanlarda eğitim verilmeye başlanmıştır. Proje Murgul İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 148.647,00 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.3. Çorum Orman Okulları Projesi

Proje kapsamında Oğuzlar Adası'nda; Organik Tarım Atölyesi, Gözlem Atölyesi, Doğadaki Dostlarımız Atölyesi, Ekolojik Okuryazarlık Atölyesi, Doğada Sanat Atölyesi, Oryanting Atölyesi, Macera Atölyesi olmak üzere toplamda 7 atölye kurulmuştur. Kurulan atölyelerde 6 modüllük çocuklara doğa eğitimleri verilecektir (Sıfır Atık, Ekolojik Okuryazarlık, Çevre Bilgisi, Biyomimikri, Oryanting ve Küresel İklim Değişikliği). Proje Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 1.973.921,96 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.4. Kendini Keşfet Geleceğe Işık Tut Projesi

Proje kapsamında; 15 Temmuz Şehitler Ortaokulu Müdürlüğü bünyesinde müzik atölyesi, astronomi, havacılık ve uzay atölyesi ve resim atölyesi kurulmuştur. Aynı okul bünyesinde Başkanlığımızın desteği ile daha önce "Yetenekli Çocuklar Nitelikli İş Gücü" projesi kapsamında robotik kodlama atölyesi ve tarım atölyesi kurulmuştur. Proje Piraziz İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 300.000,00 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.5. Robotik Kodlama Atölyesi Projesi

Proje kapsamında; Dereli Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde robotik kodlama atölyesi kurulmuştur. Atölye, Dereli İlçesinde bulunan 25 okul/kurum ve 2053 öğrenciye hizmet edecektir. Ayrıca atölye yaz tatili dönemlerinde sürekli açık tutularak yaz kampı etkinlikleri ile tüm ilçeye hizmet verecek olup "Tarım İşçisi" aile çocukları için yerel düzeyde bir proje hazırlanarak etkinliklere yer verilecektir. Proje Dereli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 207.849,00 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.6. Kovanlık Bilgi Evi Projesi

Proje ile başta bilgisayara ve kitaba erişimi olmayan bireyler olmak üzere; okul çağındaki çocukların eğitim yönünden desteklenmesi amacıyla bir adet bilgi evi oluşturulmuştur. Projeden ilk

ve ortaokul düzeyindeki çocuklar yararlanacaktır. Bilgi evinde eğitimlerin verileceği atölyelerin yanı sıra hem araştırma hem de okuma kitaplarının olacağı bir kütüphane kurulmuştur. Ayrıca okul öncesi çocuklar için robotik kodlama, satranç, drama vb. faaliyetler de gerçekleştirilecektir. Proje, Kovanlık Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 561.780,52 TL'dir. Ödeneğin %11'i olan 91.780,52 TL Kovanlık Belediye Başkanlığı tarafından eş finansman olarak karşılanmıştır. Ödeneğin geriye kalan kısmı olan 470.000,00 TL Başkanlığımız tarafından karşılanmıştır. Proje 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.7. Kültür Dostu Okul Projesi

Proje ile Giresun İli genelinde 3-6 yaş grubuna geleneksel oyunları ulaştırmak ve oyuncak müzesi kurularak tarihsel oyun ve oyuncak sürecini yaşatmak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Fındıkyurdu Anaokulu bahçesinde daha önce inşa edilmiş ve 25 metrekare olan Masal Evi yeniden tasarlanmış ve aynı anda 20 öğrencinin kullanabilmesi sağlanmıştır. Ayrıca Masal Evine amfi tasarımlı pergola eklenerek daha kullanışlı hale getirilmiştir ve geleneksel oyuncakların sergileneceği oyuncak müzesi kurulmuştur. Proje Giresun İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 697.000,00 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.8. Mutlu Çocuklar Güçlü Türkiye Projesi

Proje ile bireylerin desteklenmesi, yaratıcılığının ön plana çıkarılması, çok boyutlu düşünme kabiliyetinin geliştirilmesi, öğrenmeyi kolaylaştırma, analitik düşünme ve problem çözme becerilerinin ortaya çıkarılması amacıyla Eynesil İmam Hatip Ortaokulu'nda Robotik Kodlama ve Yazılım Atölyesi ile Sanal Gerçeklik Atölyesi olmak üzere 2 adet atölye kurulmuştur. Proje Eynesil İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 547.776,71 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.9. Arzularkabaköy'de Çocuklar Eğlenerek Öğreniyor Projesi

Proje ile belediye merkez parkının yanında bulunan alanda çocuklar için temalı eğlence parkı ve park içindeki mantar temalı 36 m² kapalı kütüphane kurulmuştur. Oluşturulan bu kütüphane ile ilkökul ve ortaokul çocukları temalı figürleri gözlemleyip kütüphanede okuma alışkanlığını geliştirecektir. Proje Arzularkabaköy Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 551.000,00 TL'dir. Ödeneğin %19'u olan 106.000,00 TL Arzularkabaköy Belediye Başkanlığı tarafından eş finansman olarak karşılanmıştır. Ödeneğin geriye kalan kısmı olan 445.000,00 TL Başkanlığımız tarafından karşılanmıştır. Proje 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.10. Bilgisayar Destekli Okuma Sınıfı Projesi

Proje ile Akkuş Fatih Ortaokulunda yaklaşık 45 m²'lik alanda 9-13 yaş aralığında özel gereksinimli öğrencilerle birlikte toplam 150 öğrenciye okuma sınıfı kurulmuştur. Projede öğrencilere etkileşimli içeriklerle okuma becerisini ve sevgisini, aktif düşünme, yaratıcı fikirler geliştirme, problemlere çözüm üretebilme, 21. yy becerilerini hızlı şekilde edindirme gibi yetilerin kazandırılması amaçlanmaktadır. Akkuş ilçesinde 2 lise, 1 ortaokul ve 1 ilkökulda okumakta olan 1250 öğrenci ve bu okullarda görev yapan 100 öğrenmen de bu okuma sınıfından faydalanacaktır. Proje Akkuş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 262.550,00 TL olup proje, 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.11. Çaybaşı Belediyesi Bilgi Evi Oluşturulması Projesi

Proje ile Ordu İli Çaybaşı İlçesi Çınar Mahallesinde bulunan belediye hizmet binasının 2.katı Bilgi Evi Projesinin uygulama alanı olarak kullanılacaktır. Projeden İlk ve Ortaokul düzeyindeki çocuklar yararlanacak olup Etüt merkezinde Türkçe, İngilizce, Almanca, Osmanlı Türkçesi, Matematik, Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerinin yanında karakter ve şahsiyet okulu eğitimi ile rehberlik çalışmaları planlanmakta ayrıca bir adet büyük kütüphane, okul öncesi çocuklar için robotik kodlama, satranç, drama ve rehberlik çalışmaları ile kısa süreli resim, seramik gibi kursların açılması

da hedeflenmektedir. Atölyelerde ortalama 400 öğrencinin eğitim alması hedeflenmektedir. Proje Çaybaşı Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmüştür. Projenin Ödeneği 455.000,00TL'dir. Ödeneğin %10'u olan 45.500,00 TL Çaybaşı Belediye Başkanlığı tarafından eş finansman olarak; ödeneğin geriye kalan kısmı olan ise 409.500,00 TL Başkanlığımız tarafından karşılanacaktır. Proje ihale edilerek çalışmalara başlanmıştır. DOKAP ödeneği olan 51.502,86TL tutar Çaybaşı Belediye Başkanlığının hesabına blokeli olarak aktarılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

6.2.12. Laleli Teknoloji Sınıfı Projesi

Proje ile İkizce Şehit Hüseyin Akar Ortaokulunda 670 öğrencinin faydalanacağı 21 eğitimcinin robotik kodlama ve yazılım alanlarında eğitim vereceği bir robotik kodlama sınıfı oluşturulmuştur. Proje kapsamında ortaokul öğrencilerinin TEKNOFEST, TÜBİTAK ve MEB. Robot yarışmalarına katılmaları hedeflenmektedir. Proje İkizce İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 151.259,00 TL olup proje, 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.13. Korgan Belediyesi Bilgi Evi Oluşturulması Projesi

Proje kapsamında her yıl ilk ve ortaokul düzeyindeki 200 çocuğun ve maddi açıdan dezavantajlı ailelerin faydalanacağı bilgi evi oluşturulmuştur. Öğrencilere bu etüt merkezinde Türkçe, Matematik, İngilizce gibi temel branş dersleri yanında sanat dersleri ve manevi eğitimler verilecektir. Proje Korgan Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 548.000,00 TL'dir. Ödeneğin %11'i olan 66.807,00 TL Korgan Belediye Başkanlığı tarafından eş finansman olarak karşılanmıştır. Ödeneğin geriye kalan kısmı olan 481.193,00 TL Başkanlığımız tarafından karşılanmıştır. Proje 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.14. Çevrimiçi Atölyesi Projesi

Proje genel amacı; 6-20 yaş aralığında 400 öğrencinin sosyolojik, psikolojik, örgün eğitim, değerler eğitimi, bağımlılıkla mücadele, akran zorbalığı, mesleki yaşamsal motivasyon gibi konularda desteğe ihtiyaç duyan gençlerin, uzman kişiler tarafından topluma kazandırılacak bireyler haline gelmesidir. Rize Valiliği bünyesinde söz konusu alanlarda eğitim ve danışmanlıklar verilmesi amacıyla çevrimiçi eğitim sınıfı oluşturulmuştur. Gönül Elçileri Projesinin devamı olan projede İl Milli Eğitim Müdürlüğü, BİLSEM (Bilim Sanat Merkezi) gönüllü öğretmenleri, Halk Eğitim Merkezi, Gençlik Merkezi Gençlik Liderleri, İl Sağlık Müdürlüğü Psikologları gönüllü olarak eğitmen olacaktır. Proje Rize Valiliği tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 200.000,00 TL olup proje, 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.15. Geleceğe Tasarla Tasarım Beceri Atölyesi Projesi

Proje ile Necip Fazıl Kısakürek İmam Hatip Ortaokulunda Tasarım ve Beceri atölyesi, kurulmuştur. Proje başta kurulduğu okuldaki 313 öğrenci olmak üzere Ardeşen İlçesindeki tüm bireylere hizmet edecektir. Proje Ardeşen İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 350.000,00 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.16. Din, Ahlak ve Değerler Grubu Derslikleri Projesi

Projenin genel amacı: okullarda mevcut altyapının geliştirilmesi ve eksikliklerin giderilmesi yoluyla ortaokul öğrencilerinin Kur'an-ı Kerim, Peygamberimizin Hayatı ve Temel Dini Bilgiler derslerini bu derslere uygun ortamlarda işlenmesine olanak sağlanmasıdır. Bu kapsamda Rize İli genelinde bulunan 20 ortaokulda din, ahlak ve değerler grubu içinde yer alan seçmeli derslere özel donatılmış sınıflar açılmıştır ve bu sınıflarda öğrencilere eğitimler vermeye başlanmıştır. Proje Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 722.000,00 TL olup 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.17. Elmalık Mahallesi Bilgi Evi Projesi

Proje ile Elmalık Mahallesindeki mevcut eski ilkokul binasına gerekli düzenlemeler yapılarak Bilgi Evi Etüt Merkezi oluşturulmuştur. Oluşturulan merkezde her yıl yaklaşık 200 öğrencinin faydalanabileceği; liselere geçiş sınavına hazırlık desteği, bilişim ve teknoloji eğitimleri, karakter eğitimleri, kütüphaneler, rehberlik çalışmaları etütleri verilecektir. Proje Ardeşen Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 428.986,63 TL'dir. Ödeneğin %30'u olan 128.987,00 TL Ardeşen Belediye Başkanlığı tarafından eş finansman olarak karşılanmıştır. Ödeneğin geriye kalan kısmı olan 299.999,63 TL Başkanlığımız tarafından karşılanmıştır. Proje 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.18. Ardeşen Bilime Doysun Projesi

Proje kapsamında; Ardeşen Bilim ve Sanat Merkezi binası içerisinde İnovasyon Atölyesi, Drama Atölyesi, Biyoloji Laboratuvarı, Kimya Laboratuvarı ve Sanal Gerçeklik Atölyeleri kurulmuştur. Kurulan atölye ve laboratuvarlarda ortalama 6700 öğrenciye hizmet verilecektir. Proje Ardeşen İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 743.000,00 TL olup proje, 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.19. Bilgi Evi ve Sanat Atölyeleri Projesi

Proje ile oluşturulan sanat atölyesinde; hüsnü hat, tezhip, floografi, ebru, dikiş-nakış, hobi, spor aktivite alanlarında eğitimler verilecektir. Eğitimler İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü üzerinden İlçe Halk Eğitim Müdürlüğünde görevli öğretmenler tarafından verilecektir. Proje Güneysu Kaymakamlığı tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 482.578,70 TL olup proje, 2023 yılında tamamlanmıştır.

6.2.20. Hayal Atölyesi Projesi

Proje ile Prof. Dr. Necmettin Erbakan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde 15-24 yaş aralığındaki 598 öğrenciye tasarım ve protip geliştirme atölyesi kurulmuştur. Projede yenilikçi fikirlerin tasarım ve protiplerini tamamlayan gençlerin oto sanayi sektöründe istihdam edilmeleri sağlanacaktır. Proje Ortahisar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ödeneği 632.050,00 TL olup proje, 2023 yılında tamamlanmıştır.

B. PERFORMANS SONUÇLARI TABLOLARI

Performans Hedefi: Bölge ihtiyaçlarına yönelik araştırma projeleri tamamlanıp, elde edilen çıktılar çerçevesinde farklı sektörlere ilişkin fizibilite raporu, bölgesel strateji ve eylem planları hazırlanacaktır.				
Sorumlu Birim: Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Tamamlanan araştırma projesi sayısı	2	0	0	2023 yılı içerisinde söz konusu Performans Hedefi kapsamında Proje teklifi yapılmamıştır.
Tamamlanan fizibilite raporu, bölgesel strateji ve eylem planı sayısı	3	0	0	

Performans Hedefi: Yerel kurum ve kuruluşların araştırma altyapıları geliştirilecektir.				
Sorumlu Birim: Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Tamamlanan araştırma altyapı destek projesi sayısı	1	1	100	TAMAMLANDI
Araştırma altyapısı desteklenen kurum/kuruluş sayısı	2	1	50	2023 yılı içerisinde söz konusu Performans Hedefi kapsamında Proje teklifi yapılmamıştır.

Eylem Planı'nda Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fide ve Fidan DOKAP'tan Üretim Tokat'tan Projesi kapsamında Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen projede laboratuvar malzemeleri (HPLC cihazı, GC-MS cihazı, SPEKTROFOTOMETRE cihazı, laboratuvarında kullanılmak üzere küçük malzemeler), Ekstraktör Cihazı, Soğuk Sıkım Makinası, Tohum Ekme Makinası, Ultrasonik Banyo, Santrifüj, Ultra Saf Su Cihazı, Vorteks, Isıtıcılı Manyetik Karıştırıcı, PH Metre, Etüv, Hassas Terazı, Buzdolabı, Klima, 30 kw Trifaz Güç Kaynağı, 2 adet Otomatik Pipet Seti, 3 adet Dispenser alımı ve fide-fidanlarda sürgün temizleme, Lavanta, Biberiye, Nane, Kekik çelik Kesme ve Köklendirme İşi, Asmada omega aşısı yapımı ve aşılı materyelin depolama yapılarak proje çalışmaları tamamlanmıştır. 				

Performans Hedefi: Turizm Master Planı kapsamında Yeşil Yol Projesi için birinci öncelikli belirlenen yol güzergâhı iyileştirilecektir.

Sorumlu Birim: Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	2023 Yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Altyapısı iyileştirilen yol uzunluğu (km)	60	111,60	186	
Üst Yapısı iyileştirilen yol uzunluğu	40	79,47	198,68	

Eylem Planı'nda Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri

2023 Yılı Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları Tarafından Sermaye Transferi Ödeneklerinin Kullanılması, İzlenmesi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar'ın ilgili maddesi gereğince Yeşil Yol projeleri için Bakan Olur'u alınmıştır. Başkanlığımız ve Uygulayıcı Kuruluşlar arasında imzalanan protokole istinaden 16 adet projeye yıl içerisinde ödenek aktarımı gerçekleştirilmiş olup proje kapsamında çalışmalar devam etmektedir.

Performans Hedefi: Bölgede Turizm Master Planı kapsamında yer alan turizm merkezlerinin ve turizm alt gelişim bölgelerinin 2023 yılı sonuna kadar 11 adet çevre düzeni ve imar planı hazırlanacaktır.

Sorumlu Birim: Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	2023 Yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşim(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Çevre düzeni ve/veya imar planı hazırlanan turizm merkezi, kültür turizm koruma ve gelişim bölgesi ve turizm alt gelişim merkezi sayısı	1	0	0	1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı tamamlanan Turizm Merkezlerinde 2023 yılında 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planları yapımı için fotogrametrik hâlihazır harita üretimi ile jeolojik-jeoteknik etüt işi çalışmaları tamamlanmıştır. 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım süreçlerinin uzun olmasından dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.

Eylem Planında Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri

Başkanlığımız ve İlbank A.Ş. arasında imzalanan protokol ile “İmar Planı Yapımı Projesi”ne başlanılmıştır. Proje kapsamında bu zamana kadar Gümüşhane Süleymaniye Kış Sporları Merkezi Fotogrametrik Halihazır Harita İş, Vezirköprü(Samsun) TM 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Yapım İş, Giresun Bulancak Bektaş Yaylası TM 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Yapım İş, Giresun Yavuzkema1 Yaylası KTKGB 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Yapım İş, Giresun Kümbet Yaylası TM 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Yapım İş, Trabzon Maçka Şolma TM 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Yapım İş tamamlanmıştır. Ordu Bolaman KTKGB 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu, Vezirköprü TM, Yavuzkema1 KTKGB ve Kümbet TM’lerinde 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planları yapımı için çalışmalara başlanılmıştır. Bektaş TM 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı ihalesi yapılmış olup saha çalışmaları devam etmektedir. Ancak imar planı yapım süreçlerinin uzun olmasından dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.

Performans Hedefi: Yeşil Yol güzergâhı üzerindeki turizm yatırımları desteklenecektir.

Sorumlu Birim: Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	2023 Yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedefften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Desteklenen Turizm Yatırım Proje Sayısı(Adet)	10	2	20	2023 yılı Yatırım Programında yeterli ödeneğin tahsis edilmemesinden dolayı hedefe ulaşamamıştır.

Eylem Planında Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri

2023 Yılı Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları Tarafından Sermaye Transferi Ödeneklerinin Kullanılması, İzlenmesi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar'ın ilgili maddesi gereğince Turizm sektörü projeleri için Bakan Olur'u alınmıştır. Başkanlığımız ve Uygulayıcı Kuruluşlar arasında imzalanan protokole istinaden 2 adet projeye yıl içerisinde ödenek aktarımı gerçekleştirilmiş olup 1 adet proje tamamlanmış ve 1 adet projede ise çalışmalar devam etmektedir.

Performans Hedefi: Bölgedeki kültür varlıklarının envanteri çıkartılıp, bölgenin turizm değerleri tanıtılacak ve marka değeri arttırılacaktır.

Sorumlu Birim: Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	2023 Yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedefften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Doğal ve kültürel varlıkların iyileştirme proje sayısı	5	3	60	2023 yılı Yatırım Programında yeterli ödeneğin tahsis edilmemesinden dolayı hedefe ulaşamamıştır.

Eylem Planında Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri

2023 Yılı Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları Tarafından Sermaye Transferi Ödeneklerinin Kullanılması, İzlenmesi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar'ın ilgili maddesi gereğince Turizm sektörü projeleri için Bakan Olur'u alınmıştır. Başkanlığımız ve Uygulayıcı Kuruluşlar arasında imzalanan protokole istinaden 3 adet projeye yıl içerisinde ödenek aktarımı gerçekleştirilmiş olup 1 adet proje tamamlanmış ve 2 adet projede ise çalışmalar devam etmektedir.

Performans Hedefi: Organik tarım konusunda faaliyet gösteren üretici sayısı ve bölgede üretilen sertifikalı organik ürün miktarı artırılabacaktır.

Sorumlu Birim: Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Organik tarım yapması desteklenen üretici sayısı (adet)	500	500	100	TAMAMLANDI
Bölgede destek olunan organik ürün sertifika sayısı (adet)	500	0	0	2023 yılı içerisinde söz konusu Performans Hedefi kapsamında hedeflediğimiz proje teklifi yapılmamıştır.
Desteklenen Organik Gübre miktarı (ton)	150	2	1,3	2023 yılı içerisinde söz konusu Performans Hedefi kapsamında hedeflediğimiz proje teklifi yapılmamıştır.
Desteklenen organik ürün sayısı	5	2	40	2023 yılı içerisinde söz konusu Performans Hedefi kapsamında hedeflediğimiz proje teklifi yapılmamıştır.

Eylem Planı'nda Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri

“İçmesuyu Havzaları(Çakmak-Dağköy) Çevrelerinin Korunması ve Organik Tarımın Geliştirilmesi Projesi” kapsamında 50.000 adet çilek fidesi, 4 adet dal parçalama makinesi, 14 adet 400 litre pülverizatör, 5 adet 600 litre pülverizatör, 2 adet 2.000 litre pülverizatör 2.000 L organik sıvı gübre ve 2.000 L organik bitki koruma ilacı alınmıştır.

“Organik Kuşburnu Yetiştiriciliği Projesi” kapsamında 45.000 adet kuşburnu fidanı, 3 adet santrifüjli 4 hp 3,5 kw gücünde dizel Su Motoru, 4.400 metre 32*10 atü Kangal Boru ve 5 adet Kuşburnu Ayıklama Makinesi alındı.

Performans Hedefi: Çay ve fındıkta ürün kalitesi arttırılacaktır.

Sorumlu Birim: Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedekten sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Proje kapsamında eğitim alan çay/fındık üretici sayısı (adam/gün)	500	500	100	TAMAMLANDI

Eylem Planında Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri

“İçmesuyu Havzaları(Çakmak-Dağköy) Çevrelerinin Korunması ve Organik Tarımın Geliştirilmesi Projesi” kapsamında 50.000 adet çilek fidesi, 4 adet dal parçalama makinesi, 14 adet 400 litre pülverizatör, 5 adet 600 litre pülverizatör, 2 adet 2.000 litre pülverizatör 2.000 L organik sıvı gübre ve 2.000 L organik bitki koruma ilacı alınmıştır. Eğitim faaliyetleri yapılmıştır.

Performans Hedefi: Bölgedeki alternatif tarım ürün alanları çoğaltılacaktır.

Sorumlu Birim: Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedekten sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Ceviz fidanı dikilen alan miktarı (dekar)	1.000	350	35	2023 yılı içerisinde söz konusu Performans Hedefi kapsamında Proje teklifi yapılmamıştır.
Yeni kurulan sera alan miktarı (m2)	5.000	6.974	139	TAMAMLANDI

Eylem Planında Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri

“Meyveciliğin Geliştirilmesi Projesi” kapsamında Samsun İli Alaçam, Ataktım, Bafra, Canık, Çarşamba, Havza, Kavak, Ladik, Ondokuzmayıs, Salıpazarı, Tekkeköy, Terme, Vezirköprü, Yakakent, İlkadım İlçelerinde öncelik kadın üreticiler olmak üzere sulama ve işgücü imkanı olan ancak sermaye yetersizliği yaşayan, küçük aile işletmelerinin üretim ve gelirlerinin artırılması ve çeşitlendirilmesini için 50 üreticiye 250 da 5.000 adet ceviz fidanı ve damla sulama sistemi alınmıştır.

“Meyveciliğin Geliştirilmesi Projesi” kapsamında Ordu İlinde 100 da ceviz bahçesi kurulmuştur.

“Dezavantajlı Grupta Bulunan Bireylere Seracılık Alanında Eğitim Verilerek İstihdama Katılmalarının Sağlanması Ve Yeni Bir Meslek Edindirme Projesi” kapsamında Gümüşhacıköy Açık Ceza İnfaz Kurumu bünyesinde 1 adet 918 m² ve 1 adet 720 m² plastik sera kurulmuştur.

“Seracılığın Yaygınlaştırılması Projesi” kapsamında Giresun İlinde 8 adet 240 m² plastik sera kurulmuştur.

“Seracılığın Geliştirilmesiyle Fide, Fidan ve Kesme Çiçek Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi” kapsamında Ordu İli Altınordu İlçesinde 2.268 m² plastik sera kurulmuştur.

“Sera Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi” kapsamında Rize İli Güneysu İlçesinde 648 m² sera kurulmuştur.

“Trabzon Kokulu Üzüm Üretiminin Teşvik Edilmesi Projesi” kapsamında 500 m² plastik sera kurulmuştur.

Performans Hedefi: Çiğ sütün uygun koşullarda toplanması için altyapı kurulumu desteklenecektir.				
Sorumlu Birim: Gıda ve Hayvansal Üretim Geliştirilmesi Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Desteklenen süt toplama merkez sayısı (adet)	2	0	0	Çorum İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile yapılan “Manda Yoğurdu Üretim Tesisi Projesi”nde manda sütü üretimindeki istikrarsızlıktan dolayı projenin 2023 yılı sürecinde yapılamayacağı Başkanlığımıza iletilmiş olup proje iptal edilmiştir.
Üreticiye verilen süt soğutma tank sayısı (adet)	180	0	0	2023 yılı projeleri kapsamında süt soğutma tankı projesi yer almamaktadır.
Üreticiye verilen süt sağım makinası (adet)	250	120	48	2023 yılı projeleri kapsamında süt sağım makinesi alım talebinin az olmasıdır.
Eylem Planında Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri				
Göçer Manda Yetiştiriciliğinde Yenilenebilir Enerji Projesi kapsamında Tokat ilindeki üreticilere 120 adet süt sağım makinesi dağıtımını gerçekleştirmiş olup proje tamamlanmıştır.				

Performans Hedefi: Bölgede sosyal-kültürel donatı alanları ve rekreasyon alanları geliştirilecektir.				
Sorumlu Birim: Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme (%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Gelişimine katkı sağlanan sosyal kültürel donatı ve rekreasyon alan sayısı (Adet)	1	1	100	TAMAMLANDI
Eylem Planında Yer Alan Faaliyet ve Alt Faaliyetlerin Gerçekleşmeleri				
2023 Yılı Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları Tarafından Sermaye Transferi Ödeneklerinin Kullanılması, İzlenmesi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar’ın ilgili maddesi gereğince Turizm sektörü projeleri için Bakan Olur’u alınmıştır. Başkanlığımız ve Uygulayıcı Kuruluşlar arasında imzalanan protokole istinaden 1 adet projeye yıl içerisinde ödenek aktarımı gerçekleştirilmiş olup proje kapsamında çalışmalar tamamlanmıştır.				

Performans Hedefi: Rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri yapılacak ve projelerin uygulanmasına katkı sağlanacaktır.				
Sorumlu Birim: Turizm ve Sanayi Altyapısı Geliştirme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Katkı sağlanan rölöve, restitüsyon ve restorasyon proje sayısı (adet)	1	0	0	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın rölöve, restitüsyon ve restorasyon içerikli projelere onay vermemesi ve ödenek tahsis etmemesinden dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.
Uygulamaya geçilmesine katkı sunulan restorasyon projesi sayısı (adet)	1	0	0	

Performans Hedefi: Bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları ile STK'larda çalışan personelin beşeri kapasitelerine katkı sağlamak için eğitimler/seminerler gerçekleştirilecektir.				
Sorumlu Birim: Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Gerçekleştirilen seminer/ eğitim sayısı (gün)	10	0	0	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ödenek tahsis etmemesinden dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.
Eğitim/ seminerlere katılan kişi sayısı	10	0	0	
Eğitim/ seminerlere katılan kurum sayısı (adet)	10	0	0	
Eğitim/ seminerlerden duyulan memnuniyet oranı (%)	5	0	0	

Performans Hedefi: Çalışanların kuruma aidiyet duygusu güçlendirilecektir.				
Sorumlu Birim: Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Gerçekleştirilen kurum içi etkinlik sayısı (adet)	2	0	0	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ödenek tahsis etmemesinden dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.
Gerçekleştirilen birimler arası toplantı sayısı (adet)	4	0	0	

Performans Hedefi: Kurumun bölgedeki ve diğer kamu kurum kuruluşları düzeyindeki bilinirliğini yükseltecek tanıtım faaliyetleri arttırılacaktır.				
Sorumlu Birim: Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Başkanlığın proje faaliyetlerini içeren yayın sayısı (adet/yıl)	5	0	0	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ödenek tahsis etmemesinden dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.
Gerçekleştirilen toplantı/çalıştay sayısı	15	0	0	

Performans Hedefi: Kurum çalışanlarının eğitim ihtiyaçları tespit edilerek eğitim programları düzenlenecektir.				
Sorumlu Birim: Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	2023 yılı Hedefi	Gerçekleşme	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme(%)	Açıklamalar (Hedeften sapmalar ve nedenleri, düzeltici önlemlere ilişkin öneriler yazılacaktır)
Gerçekleştirilen eğitim sayısı (gün)	10	0	0	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ödenek tahsis etmemesinden dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.
Eğitime katılan personel sayısı (adet)	10	0	0	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ödenek tahsis etmemesinden dolayı 2023 yılı hedefine ulaşamamıştır.

C. PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı sorumlu olduğu proje bölgesinde kalkınmanın sağlanmasına katkıda bulunmak amacıyla, kurumlararası etkin işbirliği kapsamında plan ve projeler hazırlamakta ve uygulamaktadır.

DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, tüm çalışmalarını stratejik bakış, bilimsel yaklaşım, gelişime açıklık, kararlılık, birlikte çalışma, çevreye ve insana saygı, kaynak kullanımında etkinlik ve verimlilik temel değerleri çerçevesinde yürütmektedir.

Başkanlığın Stratejik Planı kapsamında 2019-2023 döneminde gerçekleştireceği çalışmalar 5 adet stratejik amaç ve 19 adet stratejik hedef altında toplanmıştır. Stratejik Planın uygulama yıllarından olan 2023’de ise Performans Programı kapsamında 16 performans hedefi altında 38 performans göstergesi izlenmiş ve değerlendirilmiştir. Ancak, 2022 Performans Programında yer verilmesine karşın söz konusu 38 performans göstergesinden 6’sının 2023 hedefi bulunmamaktadır. Bu nedenle izlenen performans hedefi sayısı 32 adettir. DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2023 Performans Programı performans gerçekleşme durumu aşağıdaki Tabloda verilmiştir.

2023 yılı Performans Programı’nın uygulama sonuçlarını takip etmek için, Maliye Bakanlığının e-bütçe sisteminde bulunan performans bütçe portalından üçer aylık kısa vadeli izlemeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Stratejik Plana uygun olarak Başkanlığımız Stratejik Plan Yönlendirme Kurulu (SPYK) tarafından düzenli olarak izlenmiştir.

Tablo 12: 2023 Performans Programı Gerçekleşme Durumu

Gerçekleşme Oranı (%)	Performans Göstergesi Sayısı	Toplam Performans Sayısı İçindeki Payı (%)
0	17	55
1-49	5	15
50-99	3	9
100 ve üzeri	7	21
T O P L A M	32	100

Tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2023 yılında performans göstergelerinin %21’üne tekabül eden toplam 7 performans göstergesinde %100 ve üzeri oranda gerçekleşme kaydedilmiştir. Buna karşın, 17 performans göstergesine ilişkin herhangi bir gelişme kaydedilemezken, 5 göstergede %50’nin altında ve 3 göstergede %50 ‘nin üzerinde gerçekleşme sağlanabilmiştir. Herhangi bir gerçekleşme sağlanamamış performans göstergelerine ilişkin faaliyetler incelendiğinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2023 yılı içerisinde ilgi sektörler ödenek tahsisinin olmadığından dolayı başlıklarda yer alan faaliyetlere ilişkin çalışmalar yapılamamış ve proje teklifleri değerlendirilememiştir.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. ÜSTÜNLÜKLER

Güçlü Yanlar:

- Genç, dinamik ve yeniliklere açık bir personel yapısına sahip olması
- Taşrada örgütlenmiş merkezi ve özel bütçeli bir kuruluş olması
- Kurumun yerleşkesinin coğrafi olarak bölgenin merkezinde olması
- Teşvik ve destekler ile bölgenin gelişmesine ve ekonomik kalkınmasına katkı sağlaması
- DOKAP'ın kırsal alandaki kalkınmanın en küçük birimi olan aile işletmecilerine kadar ulaşabilmiş olması
- Hem nitelik hem nicelik olarak tarımsal üretimin artmasına katkı sağlayan projeler yapılmasının sağlanması
- Eylem planının kurum içi ve kurumlar arası izlenmesine yönelik hazırlanan yazılım tabanlı sistem çalışmalarının varlığı
- Proje bazlı yeni istihdam alanları oluşturabilmesi
- Kurumun tek merkezden yönetiliyor olmasından kaynaklı muhasebe sisteminin hızlı işlemesi ve denetiminin kolay olması
- Kurumiçi bilgi ve iletişim yapısının ihtiyaçları karşılayacak seviyede olması
- Bölgenin doğal, tarihi, kültürel ve turistik kaynaklarının zengin olması
- Ülkemiz için stratejik öneme sahip tarım ürünlerine sahip olunması
- Bölgenin yatırımlar açısından bakir olması
- Marka olma potansiyeline sahip yöresel ürünlerin bulunması
- Fikir alışverişinde bulunacağı Bölgesel Kalkınma İdarelerinin ve Kalkınma Ajanslarının varlığı
- Bölge eğitim seviyesinin ve bilincin yüksek olması
- Bölgesel kalkınmaya yönelik paydaşların farkındalığının artmakta olması
- Bölgedeki kurum ve kuruluşların işbirliğine açık olması
- Bölgedeki yükseköğrenim kurumlarının kapasitesinin nitelik ve nicelik olarak gelişmekte olması
- Bölgeye ulaşım ağlarının gelişmekte olması
- Bölgede sektörel müdahale alanlarının fazla olması
- Jeopolitik konumu dolayısıyla sınır ötesi ticaret ve işbirliğine açık olması

B. ZAYIFLIKLAR

Zayıf Yanlar:

- 642 sayılı KHK ile verilen görevlerin yerine getirilmesi için gerekli yetki genişliği ve yaptırım gücünün istenen düzeyde olmaması
- Personel değişiminin sık yaşanması dolayısıyla kurumsal hafızanın zayıflaması
- Süreli bir kurum olması ve kurumun ihtiyaçlarının yeteri kadar dikkate alınamaması nedeniyle kurumsallaşmanın sağlanamaması
- Kurum bütçesinin bölgesel ihtiyaçlar ve eylem planında öngörülen eylemlerin yerine getirilmesinde yetersiz kalması
- DOKAP'ın faaliyetleri hakkında bilgilendirme ve tanıtım çalışmalarının yeterli olmaması
- Mevzuatın eksik olması sebebiyle çalışanlara kariyer imkânı sunulamaması

- Özlük haklarını tanımlayan mevzuatın olmaması nedeniyle nitelikli personelin kuruma kazandırılmaması
- Uygulanan bazı projelerde illerin ihtiyaçlarının ve önceliklerinin yeteri kadar analiz edilememesi
- Kurum çalışanlarının yetkinliğini arttırmaya yönelik eğitim ve gelişim programlarının yetersiz olması
- Tecrübe paylaşımına yönelik çalışma kültürünün oturmamış olması
- Sektörel uzmanlaşmaya yönelik uzmanlıkların yeterli düzeyde oluşturulamaması
- DOKAP BKİ'nin süreli kuruluş olması dolayısıyla geleceğe yönelik planlama yapamaması
- Başkanlık ile diğer kurum ve kuruluşlar arasında görev/yetki çatışmalarının olması
- Karar mekanizmalarında yaşanan gecikmeler ve bürokrasi
- Kırsaldan kente, bölgeden diğer bölgelere göçün yaşanması
- Bölgenin coğrafi yapısından dolayı ulaşım altyapısının istenilen seviyede olmaması
- Çalışma alanının geniş olması dolayısıyla sektörel odaklanmada yaşanan zorluklar

C.ÖNERİ VE TEDBİRLER

642 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kalkınma Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan, tespit edilen ihtiyaçlar doğrultusunda bölgesel yenilikçi çevre ve insan odaklı kalkınmanın sürdürülebilirliğini misyon edinmiş ve DOKAP Bölgesi'ni kalkınma alanında yenilikçi ve öncü olma vizyonuna sahip bir kurum olarak Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı; önümüzdeki dönemde görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirmek amacıyla aşağıda belirtilen tedbirleri yerine getirmek için çaba gösterecektir.

- Başkanlığın fonksiyonlarının en iyi şekilde yerine getirilmesi amacıyla yeterli sayıda ve nitelikte personel istihdamının sağlanabilmesi için personel özlük haklarının iyileştirilmesi kapsamında çalışmalar yapılacak ve yetkili mercilere raporlanacaktır.
- Bölgedeki sosyal ve ekonomik kalkınmaya ivme kazandıracak şekilde kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla, mevcut insan kaynağına yönelik olarak farklı alanlarda uzmanlaşmayı sağlayacak etkin eğitim programları ve personelin motivasyonu ile birlikte kurumsal aidiyetini artıracak sosyal etkinlikler düzenlenecektir.
- Kurumsal yapının geliştirilmesi amacıyla mevcut organizasyon yapısı gözden geçirilerek görev tanımları yeniden oluşturulacak ve dokümanite edilecektir.
- Bölgesel kalkınmaya yönelik farkındalığının artması, Bölgede eğitim seviyesinin yüksek olması Bölgedeki teknoparkların artırılmasını sağlayarak girişimcilik ekosisteminin oluşturmak ve Bölge kapsamında yürütülen başarılı proje ve programların kamuoyuna tanıtılması ve kamuoyu desteğinin sağlanması yönünde çalışmalar yapılacaktır.
- Başkanlığımız ile Bölge dâhilinde ki kamu kurum/kuruluşları, kalkınma ajansları ve hatta diğer Bölge Kalkınma İdareleri ile daha sistemli bir iş birliğinin geliştirilmesi kapsamında çalışmalar yapılacaktır.
- Bölgenin doğal, tarihi, kültürel ve turistik kaynaklarının zengin olması sebebiyle, Yeşil Yol güzergahı dışında kalan ve turizm potansiyeli yüksek olan yerleşkelerin ulaşım altyapısının desteklenmesi İmar planı olmayan yerleşkelerin de imar planlarının yaptırılmasına yönelik çalışmaların yapılması, Bölgedeki kültürel varlıkların rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleriyle desteklenmesi, Bölgenin turizmde marka olması yönündeki çalışmaların desteklenmesi ve Bölgedeki alternatif turizm çeşitlerinin belirlenmesi için işbirlikleri yapılacaktır.
- Başkanlığımızın ve Bölge paydaşlarının bilgi teknolojilerinin kullanımı kapsamında

iyi düzeyde bir teknolojik altyapıya kavuşması amacıyla yenilikçi adımlar atılacak ve gerekli tedbirler alınacaktır.

- Organik tarım alanlarının varlığı, “Bölgedeki Organik Tarım Altyapısını Desteklemek” stratejik tarım ürünlerine yönelik AR-GE çalışmaları amacıyla Bölgedeki yerel kurum ve kuruluşların araştırma altyapısının istenilen seviyede olmasını sağlamak için çalışmalar yapılacaktır.
- Kırsaldan kente, bölgeden diğer bölgelere ve yurtdışına yapılan göçün engellenmesi için, projelerle yeni istihdam alanlarının oluşturulması, nitelikli işgücünün Bölgede kalmasına yönelik projeler desteklenecek, aile işletmeleri yaygınlaştırılacak ve kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi sağlanacak, kırsalda yaşanabilir mekan oluşturmak için bölge yatırımların (eğitim, sağlık, altyapı vs.), Bölgenin altyapı ve üstyapı yatırımları kapsamında sosyo-kültürel donatı ve rekreasyon alanları ile zenginleştirilmesi sağlanacaktır.

V. GENEL DEĞERLENDİRME

Geride bıraktığımız yüz yıllık dönemde dünya tarihinde hiç olmadığı kadar hızlı bir kalkınma süreci yaşanmıştır. Ancak kalkınmanın sadece iktisadi zeminde tanımlama çabaları birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Ekonomik kalkınmanın başta çevre olmak üzere diğer düzlemler üzerindeki etkileri uzun yıllar önemsenmemesine karşın 70’li yıllar ile birlikte bu hususa dikkat çeken önemli çalışmalar ortaya konulmaya başlamıştır. Örneğin, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) tarafından hazırlanan “**Büyümenin Sınırları**” adlı raporda beş farklı konu bir model çerçevesinde değerlendirilmiş ve 100 yıl içerisinde dünyadaki ekonomik büyümenin sona ereceği ve nihayetinde nüfusun ve endüstriyel süreçlerin gerileyeceği sonucuna varılmıştır. Bunun yanı sıra, uluslararası toplumda da farkındalık artmış ve ilk olarak 1972 yılında Stokholm’de yapılan “**Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansıyla**” birlikte çevresel konular tartışılmaya başlanmıştır. Bu konuda uluslararası arenada oluşan farkındalık sonucunda 1987 yılında Birleşmiş Milletler tarafından yayımlanan “**Ortak Geleceğimiz**” adlı raporda kalkınmanın yalnızca ekonomik boyutunun olmadığı, çevresel hassasiyetin oluşturulması ve günümüz ihtiyaçlarının gelecek nesillerin yaşamlarını ve gereksinimlerini riske etmeyecek şekilde karşılanması gerektiği hususlarına dikkat çekilerek “**sürdürülebilir kalkınma**” kavramı tanımlanmıştır. Daha sonra, 1992 yılında Rio’da yapılan **Dünya Zirvesiyle** başlayan ve 2012 yılında yapılan **Rio+20** konferansına kadar devam eden süreçte, sürdürülebilir kalkınma kavramı kapsamlı bir şekilde ele alınmış, bu hususta çeşitli politika, strateji ve eylem planları hazırlanmış ve uluslararası toplumda söz konusu kavrama ilişkin ciddi bir farkındalık oluşmuştur.

Bilindiği üzere kalkınma stratejilerinin en önemli paydalarından birisi de “bölgesel kalkınma” politikalarıdır. Son yıllarda gelişen bilgi ve iletişim kanallarının çoğalması, küreselleşen üretim örgütlenmelerinin varlığı, büyüyen uluslararası yatırımlar ve ticaret, hız ve miktar bakımından giderek artan işgücü ve sermaye hareketleri, bölgelerin ve şehirlerin doğrudan birer küresel aktör konumuna gelmesi ve bölgesel-kentsel rekabet kavramının gelişmesi bölgesel kalkınmanın son yıllardaki küresel eğilimleri olarak gösterilebilir.

2008 yılı sonrası küresel bazda bölgesel gelişim yaklaşımlarında dört ana başlık önemli ölçüde öne çıkmıştır. Bu başlıklar **Yığılma Teorisi, Dayanıklılık Yaklaşımı, Yenilikçi Yaklaşım ve Karmaşık Yapılarda Yönetişim Teorisi** olarak adlandırılmaktadır. Yığılma teorisi, ekonomik kitlelerin yine ekonomik kriterlerin dağılımı neticesinde belirli alanlara toplanmasını ifade etmektedir. Bu kapsamda bölgesel gelişimin sağlıklı yapılabilmesi için mekânsal konumlarda tek nokta kümelenmeleri yerine birden fazla noktada dengeli kümelenmelerin yapılması ön görülmektedir. Örneğin İstanbul’un bugün içinde bulunduğu durum Yığılma Teorisinin önemini bir kez daha ortaya çıkarmaktadır. Dayanıklılık yaklaşımı kapsamında, dış tehditler karşısında daha

esnek ekonomik ve sosyal yapıların tasarlanması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu tarz bir bölgesel gelişime çalışılmasının yapılması, farklı nitelikteki her bölgenin ulusal kalkınmaya önemli katkılar verebileceğini ifade etmektedir. Bölgesel kalkınmada yenilikçi yaklaşımı iki ana unsur altında ifade edebiliriz. Birinci unsuru Merkezi Yapılanma, ikinci unsuru ise Çeper Yapılanması olarak adlandırabiliriz. Merkezi unsur bilimsel araştırmalara destek odağında gelişme gösterirken, çeper unsur ortak uygulama alanları çerçevesinde akıllı uzmanlaşma, destek programları tasarlama odağında gelişme göstermektedir. Merkez ve çeper arasında etkili bir iletişimin kurulması bölgesel kalkınmada büyük önem arz etmektedir. Bunun yanında insan ve bilgi odaklı uzmanlaşma olarak ifade edilen akıllı uzmanlaşma sadece bölgesel kalkınmada değil ulusal kalkınma perspektifinde de büyük önem arz etmektedir. Karmaşık Yapılarda Yönetişim, bölgesel kalkınmada tüm tarafların sürece aktif bir şekilde katılmasını ifade etmektedir. Tüm tarafların sürece katılarak ortak karar almalarını sağlayabilecek, sürecin her aşamasını ve gelişimini kontrol edilebilmelerini sağlayacak bilişim tabanlı sistemlerin kurulması günümüz bölgesel kalkınma yaklaşımlarında önemli bir yer tutmaktadır.

Bahse konu olan küresel bazda ki bölgesel gelişim yaklaşımları, bölgesel kalkınma çalışmaları yürütmekte olan DOKAP İdaremiz tarafından da dikkatle ele alınmaktadır. Gerçekleştirdiğimiz çalışmaların bütününde ulusal kalkınma politikaları ile uyumlu, sürdürülebilir kalkınma perspektifinde küresel çerçevede ki bölgesel gelişim yaklaşımları esas alınmıştır.

Bu gelişmelere paralel olarak DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, çevre dostu sürdürülebilir büyümeyi hedefleyerek, doğal kaynakların bir üretim faktörü olarak büyümedeki rolünü önemseyen yatırımlara ve yeniliklere yönelik çalışmaları gerçekleştirecektir. Çevresel iyileştirmelere katkı sağlayan planlama ve yatırımlar; ekonomik gelişme, gelir artışı, istihdam ve yoksulluğun azaltılmasını destekleyeceği gibi, özellikle turizm, tarımsal üretim ve altyapı, ulaşım ve iletişim ağlarına yönelik alanlarda da ileri teknolojinin bölgedeki altyapısını oluşturacaktır.

ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, Başkanlığın menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Hakan GÜLTEKİN
DOKAP Başkanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Yönetim Hizmetleri Koordinatörü olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2023 Yılı Faaliyet Raporunun “III/A- Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Elif BAYRAM
Yönetim Hizmetleri Koordinatörü

DOKAP

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Doğu Karadeniz Projesi
Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

Maden Mahallesi Atatürk/3
Sokak No: 2A 28340
Piraziz/GİRESUN
T: (454) 361 52 41 (42/43/44)
F: (454) 361 52 40
iletisim@dokap.gov.tr
www.dokap.gov.tr